

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ

Стратегија у области миграција и азила

и Акциони план за период 2016-2020. година

СТРАТЕГИЈА У ОБЛАСТИ МИГРАЦИЈА И АЗИЛА И АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД 2016-2020. ГОДИНА

Издавач:

Министарство безбједности Босне и Херцеговине

Радна група за израду Стратегије:

Мурвета Џаферовић, Министарство безбједности, Сектор за имиграцију, предсједница
Маријан Баотић, Министарство безбједности, Сектор за азил, замјеник предсједнице
Јања Кожул, Министарство безбједности, Сектор за имиграцију, чланица
Нихада Танковић, Министарство безбједности, Сектор за имиграцију, чланица
Аида Саковић, Министарство безбједности, Сектор за азил, чланица
Мирсад Бузар, Министарство безбједности, Служба за послове са странцима, члан
Мурис Селимовић, Министарство безбједности, Служба за послове са странцима, члан
Милан Трапара, Министарство безбједности, Гранична полиција Босне и Херцеговине, члан
Оливера Станишић, Министарство безбједности, Гранична полиција Босне и Херцеговине, чланица
Елвир Мраковић, Министарство безбједности, Државна агенција за истраге и заштиту, члан
Славица Грозданић, Министарство спољних послова, Сектор за међународно-правне и конзуларне послове,
чланица
Дуња Ливаја, Министарство спољних послова, Сектор за међународно-правне и конзуларне послове, чланица
Рузмира Тихић-Кадрић, Министарство за људска права и избјеглице, Сектор за исељеништво, чланица
Абела Побрић-Потуровић, Министарство за људска права и избјеглице, Сектор за избјеглице, расељена лица и
стамбену политику, чланица
Адиса Опијач-Баровић, Министарство безбједности, Сектор за имиграцију, секретарка

Раду Радне групе за израду Стратегије дали допринос:

Др сц. Елдан Мујановић, доцент, консултант, Факултет за криминалистику, криминологију и безбједносне студије
Универзитета у Сарајеву
Предраг Шофранац, политички савјетник, Канцеларија високог представника у Босни и Херцеговини
Самир Хаџимусић, савјетник, Канцеларија специјалног представника ЕУ у Босни и Херцеговини

У изради Стратегије дали допринос представници државних институција, међународних и домаћих организација:

Министарство безбједности (Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Сектор за граничну и општу безбједност,
Сектор за информатику и телекомуникационе системе, Сектор за међународну сарадњу и европске интеграције,
Гранична полиција Босне и Херцеговине, Служба за послове са странцима, Државна агенција за истраге и заштиту)
Министарство спољних послова
Министарство за људска права и избјеглице
Министарство цивилних послова
Дирекција за европске интеграције
Агенција за рад и запошљавање
Делегација Европске уније у БиХ и Канцеларија специјалног представника ЕУ у БиХ
Канцеларија високог представника у Босни и Херцеговини (ОHR)
Међународна организација за миграције (ИОМ)
Међународни програм помоћи у криминалистичкој обуци Министарства правде САД-а (ICITAP)
Високи комесаријат Уједињених нација за избјеглице (UNHCR)
Удружење “Ваша права БиХ” Сарајево

Бладе Швајцарске и Лихтенштајна подржале израду Стратегије у оквиру „Партнерства у области миграције“ са
Босном и Херцеговином, а Међународна организација за миграције (ИОМ), Мисија у БиХ, пружила техничку
подршку

Лекторка:

Мр Марија Ковачић-Шмалцељ

Штампа:

Амос Граф

Босна и Херцеговина
Министарство безбједности

**СТРАТЕГИЈА У ОБЛАСТИ МИГРАЦИЈА И АЗИЛА И
АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПЕРИОД
2016-2020. ГОДИНА**

Сарајево, март 2016

САДРЖАЈ

Сажетак.....	5
Рјечник акронима.....	8
1. УВОД.....	10
2. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ИЗРАДЕ СТРАТЕГИЈЕ У ОБЛАСТИ МИГРАЦИЈА И АЗИЛА (2016-2020).....	13
3. ОСНОВНЕ ДЕТЕРМИНАНТЕ КРЕИРАЊА СТРАТЕГИЈЕ У ОБЛАСТИ МИГРАЦИЈА И АЗИЛА (2016-2020).....	15
3.1. Геостратешки положај Босне и Херцеговине.....	15
3.2. Трендови миграција у Босни и Херцеговини.....	18
3.3. Уставно-правни оквир.....	24
3.4. Међународни правни оквир.....	25
3.5. Кретања према заједничкој миграционој политици ЕУ.....	27
3.6. Усвојене политике надлежних органа Босне и Херцеговине.....	30
4. ПРЕГЛЕД НАЈВАЖНИЈИХ ДОСТИГНУЋА У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА МИГРАЦИЈАМА И АЗИЛОМ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ.....	32
4.1. Развој правног оквира.....	33
4.1.1. Имиграција и азил.....	33
4.1.2. Борба против трговине људима.....	34
4.2. Институционална изградња.....	35
4.2.1. Имиграција и азил.....	35
4.2.2. Министарство безбједности - Сектор за имиграцију.....	36
4.2.3. Министарство безбједности - Сектор за азил.....	36
4.2.4. Служба за послове са странцима.....	38
4.2.5. Гранична полиција Босне и Херцеговине.....	39
4.2.6. Министарство спољних послова.....	40
4.2.7. Министарство за људска права и избјеглице БиХ - Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику.....	41
4.2.8. Министарство за људска права и избјеглице - Сектор за исељеништво.....	41
4.2.9. Државна агенција за истраге и заштиту.....	42
4.2.10. Координационо тијело за питања миграција у БиХ.....	42

4.3. Регионална и међународна сарадња.....	43
4.4. Закључци.....	46
5. РАЗРАДА СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА И МЈЕРА НА ЊИХОВОМ ОСТВАРЕЊУ ЗА ПЕРИОД 2016-2020. ГОДИНА.....	48
Стратешки циљ 1: УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА КОНТРОЛЕ УЛАСКА И БОРАВКА СТРАНАЦА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ.....	49
Стратешки циљ 2: ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА У ОБЛАСТИ АЗИЛА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ.....	51
Стратешки циљ 3: ПОВЕЋАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ КОНТРОЛЕ ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	52
Стратешки циљ 4: УНАПРЕЂЕЊЕ БОРБЕ ПРОТИВ НЕЗАКОНИТИХ МИГРАЦИЈА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ.....	53
Стратешки циљ 5: ДОПРИНОШЕЊЕ СМАЊЕЊУ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ.....	55
Стратешки циљ 6: ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНИХ КАПАЦИТЕТА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ С ЦИЉЕМ ДА СЕ ПОВЕЖУ МИГРАЦИЈА И РАЗВОЈ.....	56
Стратешки циљ 7: УСПОСТАВЉАЊЕ СИСТЕМА ЗА ПРАЂЕЊЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ СТРАНАЦА КОЈИ ЗАКОНИТО БОРАВЕ НА ТЕРИТОРИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	57
Стратешки циљ 8: УСПОСТАВЉАЊЕ СТАЛНОГ СИСТЕМА КООРДИНАЦИЈЕ У РЕАЛИЗАЦИЈИ МИГРАЦИОНЕ ПОЛИТИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ.....	58
АКЦИОНИ ПЛАН 2016-2020.....	59
Анекс 1. Организациона схема Министарства безбједности Босне и Херцеговине.....	152
Анекс 2. Организациона схема Граничне полиције БиХ.....	153
Анекс 3. Организациона схема Службе за послове са странцима.....	154
Анекс 4. Организациона схема Државне агенције за истраге и заштиту БиХ.....	155
Анекс 5. Организациона схема Министарства спољних послова БиХ.....	156
Анекс 6. Организациона схема Министарства за људска права и избјеглице.....	157
Анекс 7. Преглед подзаконских аката који су на снази а донесени су на основу Закона о кретању и боравку странаца и азилу („Службени гласник БиХ“ бр. 36/08 и 87/12) и Закона о граничној контроли („Службени гласник БиХ“ бр. 53/09, 54/10 и 47/14).....	158
Анекс 8. Преглед конвенција, протокола и правне тековине Европске уније коришћене у изради Стратегије у области миграција и азила и Акционог плана 2016-2020.....	162

Сажетак

С циљем да дефинише свеобухватне, одрживе и на европским стандардима засноване политике у области миграција и азила, држава Босна и Херцеговина у континуитету развија, имплементира и врши мониторинг над спровођењем стратешких докумената у овој области. Примарни циљ оваквих настојања јесте да се евидентни успјеси и резултати рада надлежних институција у подручју миграција и азила искористе као стварни потенцијал у будућем планирању њихових активности у овом подручју, да би се позитивни трендови управљања миграцијама и азилом ставили у функцију евроатлантских интеграција наше државе. Тај задатак долази до изражаја посебно у контексту ступања на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању који у области миграција и азила ставља у обавезу Босни и Херцеговини да остварује интензивну сарадњу с државама чланицама и институцијама Европске уније у областима виза, управљања границом, миграцијама и азилом. У том смислу, Стратегија у области миграција и азила и Акциони план за период 2016-2020. садрже значајан број мјера и активности усмјерених ка што бржем и ефикаснијем испуњавању тих обавеза, у подручју усаглашавања националног законодавства у области миграција и азила с правном тековином ЕУ, јачању капацитета надлежних институција, едукацијама и обукама службеника у тим институцијама, управљању безбједносним ризицима на државној граници Босне и Херцеговине итд.

Ако се узме у обзир чињеница да је Савјет министара Босне и Херцеговине први стратешки докуменат у овој области донио 2001. године, оправдано је да се очекује да након скоро двадесетогодишњег периода имплементације ове врсте стратешких докумената наша држава буде у ситуацији да у областима миграција и азила, које су веома важне за приступање у чланство Европске уније, значајно испуни тражене стандарде.

Овај стратешки докуменат резултат је заједничког, координираног рада представника надлежних институција у Босни и Херцеговини које се баве питањима миграција и азила, тачније: Министарства безбједности - Сектора за имиграцију, Сектора за азил, Службе за послове са странцима, Граничне полиције БиХ и Државне агенције за истраге и заштиту БиХ; Министарства спољних послова - Сектора за међународно-правне и конзуларне послове; Министарства за људска права и избјеглице – Сектора за исељеништво и Сектора за избјеглице, реадмисију, расељена лица и стамбену политику. Израду Стратегије и Акционог плана подржале су владе Швајцарске и Лихтенштајна кроз пројекат „Подршка систему управљања имиграцијама и азилом у Босни и Херцеговини – Фаза II“.

Приликом израде Стратегије у области миграција и азила, као и Акционог плана (2016-2020), дефинисани су основни принципи израде, узети су у обзир сви релевантни показатељи и фактори који утичу на планирање конкретних мјера и активности надлежних институција за одређени временски период, извршена је анализа и презентован преглед најважнијих достигнућа у области управљања миграцијама и азилом у Босни и Херцеговини, а кључни дио Стратегије односи се на пројекцију стратешких циљева који су кроз Акциони план разрађени по мјерама и активностима.

Основни принципи на којима се заснива овај стратешки докуменат су:

- A. **Принцип законитости** - подразумијева да држава има обавезу да успостави низ узајамно повезаних мјера и активности за ефикасно управљање миграцијама на тај начин што ће се повећати добробити, како за мигранте тако и за државу, и истовремено смањити незаконите миграције и трговину људима;
- B. **Принцип безбједности државе и њених грађана** - предвиђа да се обезбиједи заштита и омогући брзо дјеловање служби надлежних за безбједност у случајевима незаконитих миграција или већих миграционих кретања;
- C. **Принцип интеграције** - према коме кроз сензибилизацију јавности и активнију улогу владиног и невладиног сектора треба да се обезбиједи окружење које ће да допринесе интеграцији странаца у друштво;
- D. **Принцип међународне сарадње** - у складу с којим треба да се обезбиједи дијалог и сарадња са земљама поријекла као и с трећим државама, како би се спољна политика Босне и Херцеговине, у дијелу који се односи на миграције, ускладила и повезала с циљевима миграционе политике.

Стратегија у области миграција и азила и уз њу Акциони план (2016-2020) је свеобухватан докуменат који се заснива на свим релевантним показатељима и факторима у области миграција те на реалним, поузданим и објективним процјенама миграционих токова и интересима Босне и Херцеговине у овом подручју. Међу тим факторима посебно су важни они који се односе на геостратешки положај Босне и Херцеговине, уочене трендове миграција, уставно-правни оквир, обавезе проистекле из међународних уговора, кретања према заједничкој миграционој политици ЕУ и усвојене политике надлежних органа Босне и Херцеговине.

Приликом израде овог стратешког документа извршена је анализа и презентован преглед најважнијих достигнућа у области управљања миграцијама и азилом у Босни и Херцеговини. Анализа законодавства у области имиграција и азила јасно указује да Босна и Херцеговина настоји да прати динамику развоја правне тековине Европске уније у овој области и у довољној мјери је уграђује у домаће законодавство. Такође, Босна и Херцеговина има све основне институционалне структуре за спровођење система азила као и за управљање имиграцијама, које су оспособљене да се баве контролом кретања и боравка странаца и да се боре против незаконитих имиграција, у складу са законодавством које је донесено у овој области.

Кључни дио Стратегије у области миграција и азила за период 2016-2020. односи се на пројекцију стратешких циљева који су постављени тако да буду специфични, мјерљиви, оствариви, реални и временски ограничени.

Они су по свом садржају различити, условно могу да се подијеле на циљеве којима се настоји да се подстакну и олакшају законите миграције, уз истовремено ограничење незаконитих миграција и смањење безбједносних пријетњи које могу да проистекну из таквих појава, а посебно трговине људима и кријумчарења људи.

Дугорочно, Босни и Херцеговини је у области имиграција и азила циљ да развије квалитетан систем миграција и азила на националном нивоу, који је усклађен са стандардима Европске уније и који у себи садржи међународно избјегличко право, као и активно учествовање у дефинисању политике и развоја имиграционог и азилантског система на регионалном нивоу.

Средњорочни стратешки циљеви, дефинисани за период од 2016. до 2020. године, су сљедећи:

- 1) унапређење **система контроле уласка и боравка** странаца у Босни и Херцеговини;
- 2) јачање капацитета у области **азила** у Босни и Херцеговини;
- 3) повећање ефикасности **контроле државне границе** Босне и Херцеговине;
- 4) унапређење **борбе против незаконитих миграција** у Босни и Херцеговини;
- 5) допринос **смањењу трговине људима** у Босни и Херцеговини;
- 6) **јачање институционалних капацитета** у Босни и Херцеговини с циљем да се повежу миграција и развој;
- 7) успостављање система за праћење **интеграције странаца** који законито бораве на територији Босне и Херцеговине и
- 8) **успостављање сталног система координације** у реализацији миграционе политике Босне и Херцеговине.

Реализација ових осам постављених циљева овог стратешког документа разрађена је у Акционом плану 2016-2020. и дефинисана кроз реализацију 37 мјера и 173 активности с одређеним носиоцима и роковима реализације.

Рјечник акронима

БиХ	Босна и Херцеговина
ЦИК ГП БиХ	Централна истражна канцеларија Граничне полиције БиХ
DCAF	Центар за демократску контролу оружаних снага
ДГС БиХ	Државна гранична служба Босне и Херцеговине
ДКП	Дипломатско-конзуларно представништво
ЕС	Европска комисија
EMN	Европска миграциона мрежа
ЕУ	Европска унија
ЕУ ACQUIS (communautaire)	Правна тековина Европске заједнице
EUD БиХ	Делегација Европске уније у Босни и Херцеговини
Европол	Европска полицијска канцеларија
ЕЗ	Европска заједница
ФМУП	Федерално министарство унутрашњих послова
FRONTEX	Европска агенција за управљање оперативном сарадњом на спољним границама држава чланица Европске уније
GDISC	Генерални секретаријат имиграционих служби Европске уније
Гранична полиција БиХ	Гранична полиција Босне и Херцеговине
ICITAP	Међународни програм помоћи у криминалистичкој обуци Министарства правде САД-а
ICMPD	Међународни центар за развој политике миграција
IDDEA	Агенција за идентификационе документе, евиденције и размјену података
ILECU	Међународне јединице за координацију служби за спровођење закона
Интерпол	Међународно удружење криминалистичких полиција
ИОМ	Међународна организација за миграције
ИСМ	Информациони систем о миграцијама
ИУГ	Интегрисано управљање границом
К МУП	Кантонално министарство унутрашњих послова
MARRI	Регионална иницијатива за миграције, азил и избјеглице
МСБ	Министарство сигурности/безбједности
МУП РС	Министарство унутрашњих послова Републике Српске

ОНР	Канцеларија високог представника у Босни и Херцеговини
ОСА БиХ	Обавјештајно-сигурносна агенција Босне и Херцеговине
ПОЛИЦИЈА БД БиХ	Полиција Брчко дистрикта Босне и Херцеговине
РОС	Регистар одређених странаца
SELEC	Центар за спровођење закона у Југоисточној Европи
ССП	Споразум о стабилизацији и придруживању
УИНО	Управа за индиректно/неизравно опорезивање Босне и Херцеговине
УН	Уједињене нације
UNHCR	Високи комесаријат Уједињених нација за избјеглице
КЗВ	Канцеларија за ветеринарство
КЗЗБ	Канцеларија БиХ за заштиту здравља биља
СИПА	Државна агенција за истраге и заштиту
СЛУЖБА	Служба за послове са странцима
СЕКТОР ЗА ИМИГРАЦИЈУ	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију
СЕКТОР ЗА АЗИЛ	Министарство безбједности – Сектор за азил

1.

УВОД

Област миграција и азила у Босни и Херцеговини перманентно се уређује на нивоу законских и подзаконских прописа који су донесени с циљем да се ускладе поступци надлежних институција с релевантним стандардима Европске уније и другим међународним изворима, док кључни оквир за планирање рада и усклађивање активности тих институција чине стратешки документи који су донесени у овој области. Сваки од тих стратешких документа, који у правилу обухвата средњорочни период од три до пет година, узима у обзир актуелности у области миграција и азила у Босни и Херцеговини, те настоји да адекватно одговори на све изазове и очекивања с којима се сусрећу домаће институције.

У овом тренутку, ступање на снагу Споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране, и Босне и Херцеговине, с друге стране, чини се као један од најактуелнијих момената који мора да се узме у обзир приликом стратешког планирања у области миграција и азила. Затим, развој правног оквира, као и перманентно усклађивање домаћих прописа у овој области с одговарајућим изворима донесеним под окриљем Европске уније, такође имају значајне реперкусије на израду овог стратешког плана. Искуства која су до сада стечена у управљању миграцијама и азилом у Босни и Херцеговини свакако представљају незаобилазан извор и детерминанту за планирање активности у стратешком периоду 2016-2020. година.

Да би се сви побројани фактори сагледали на један систематичан, организован и јасан начин, Стратегија у области миграција и азила 2016-2020. структурирана је тако да је, кроз садржај овог документа, настојано да се прикаже сљедеће: (а) свеукупна настојања да се ефикасно и уравнотежено управља миграцијама и азилом у Босни и Херцеговини, (б) кључна начела и принципе израде овог стратешког документа, (с) идентификацију основних стубова миграционе политике у Босни и Херцеговини, (д) преглед остварених резултата у протеклом периоду од неких петнаест година успјешног управљања миграцијама и азилом, (е) систематизовани сет стратешких циљева, односно мјера и активности на њиховом остварењу те (ф) успостављени механизам координације и мониторинга над имплементацијом постављених циљева.

Да би постављени стратешки циљеви и програмиране мјере могли ефикасно и да се остваре, стратегији у области миграција и азила 2016-2020. додат је Акциони план за њено спровођење, у ком су додатно разрађене поједине активности надлежних институција с постављеним временским интервалима реализације и изворима финансирања.

С циљем да се примијене принципи израде званичних политика кроз активно учешће свих надлежних институција у области миграција и азила, у израду Стратегије у области миграција и азила 2016-2020. укључени су представници институција које су надлежне за спровођење законских и подзаконских прописа у овој области, из ресора безбједности, миграција, азила, граничне контроле, уласка и боравка странаца, спољних послова, избјеглица, исељеништва, спровођења закона и др.

Процес израде овог стратешког документа заснивао се на идентификацији питања или проблема које је на нивоу стратешког планирања требало адекватно ословити кроз формулисање конкретних мјера и активности, при чему су представници укључених институција заједничким радом усагласили структуру и формулацију стратешких циљева, мјера и активности. Тиме су настављене раније установљене праксе обезбјеђивања високог степена сарадње и усклађивања приоритета између ових институција, што је опет вриједан резултат који заслужује да буде споменут.

Методолошки гледано, Стратегија у области миграција и азила 2016-2020. садржи стратешке циљеве за које се настојало да буду специфични, мјерљиви, оствариви, реални и временски ограничени. Они су по свом садржају различити, условно могу да се подијеле на циљеве којима се настоји да се подстакну и олакшају законите миграције, уз истовремено ограничавање незаконитих миграција и смањење безбједносних пријетњи које могу да проистекну из таквих појава, а посебно трговине људима и кријумчарења људи. Овако постављеним циљевима у континуитету се настоји указати на основне инструменте миграционе политике који се у већој или мањој мјери примјењују у Босни и Херцеговини. Ради се о типичним механизмима управљања миграцијама који се означавају као (1) контрола уласка и боравка странаца, (2) контрола граница, (3) натурализација, (4) интеграција, (5) борба против трговине људима, и (6) борба против незаконитих миграција. У односу на мјесто реализације постављених стратешких циљева може да се констатује да се већина планираних мјера и активности на њиховој реализацији односи на контролу миграција на државној граници и унутар територије Босне и Херцеговине, а планирано је да се одређени дио тих активности реализује ван државне територије Босне и Херцеговине, спровођењем мјера превенције незаконитих миграција на њиховом изворишту. С друге стране, ако се узму у обзир природа и сврха остваривања појединих циљева у овом документу, примјетно је да је лепеза предвиђених мјера и активности широка, а креће се од: (а) унапријеђене визне политике, (б) развоја специфичне инфраструктуре за прикупљање и размјену података и информација, (с) међуинституционалне и међународне сарадње и координације, (д) ефикасног управљања државном границом Босне и Херцеговине, (е) обезбјеђивања међународне правне заштите тражиоцима међународне заштите (азила) у Босни и Херцеговини и приступ правима лицима с признатом међународноправном заштитом у БиХ, (ф) стварања поузданих механизма реадмисије странаца у земље поријекла, па све до (г) специфичних мјера које се тичу повезивања миграције с развојем Босне и Херцеговине. С обзиром да се ради о релативно обимном и узајамно повезаном сету мјера и активности на реализацији постављених стратешких циљева, важно је да се спомене да су као кључни параметри при њиховој пројекцији узети капацитети инволвираних институција, очекивани резултати и потребни трошкови за њихово остварење, могуће посљедице таквих одлука, међународне обавезе Босне и Херцеговине, те утицај тих мјера на држављане наше државе.

Посебно је значајна чињеница која се тиче активности на унапређењу законског оквира који уређује питања уласка и боравка странаца у Босни и Херцеговини, с једне стране, те азила, с друге стране, који се по први пут настоје уредити у оквиру посебних законских прописа да би се квалитет законског третирања ових узајамно повезаних

питања подигао на један виши ниво. Потпуна и досљедна имплементација планираних активности и остварење зацртаних циљева из Стратегије у области миграција и азила, као и Акционог плана 2016-2020, требало би да допринесе изградњи што квалитетнијег система управљања миграцијама и азилом у Босни и Херцеговини што је, свакако, једна од врло важних претпоставки за што скорију интеграцију наше државе у Европску унију и њену међународну репутацију.

Изрази који су ради прегледности дати у једном граматичком роду без дискриминације се односе и на мушкарце и на жене.

2.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ИЗРАДЕ СТРАТЕГИЈЕ У ОБЛАСТИ МИГРАЦИЈА И АЗИЛА (2016-2020)

Политику у области миграције и азила Босне и Херцеговине у стратешком смислу, у посљедњих десет година, дефинисали су сљедећи документи:

- Акциони план у области имиграције и азила који је усвојио Савјет министара Босне и Херцеговине 06.04.2004. године,
- Стратегија у области имиграције и азила, као и Акциони план 2008-2011, које је усвојио Савјет министара Босне и Херцеговине 13.11.2008. године,
- Стратегија у области миграција и азила, као и Акциони план за период 2012-2015. година, које је усвојио Савјет министара Босне и Херцеговине 12.6.2012. године.

Наиме, несумњиво може да се констатује да је Босна и Херцеговина изградила институционалну, законодавну и административну структуру управљања миграцијама и азилом. Достигнућа у домену изградње правног оквира, повећања институционалних капацитета, унапређења међуинституционалне координације и међународне сарадње, те анализе досадашњих и предвиђања будућих трендова миграционих токова на територији Босне и Херцеговине и на регионалном нивоу, указују да Босна и Херцеговина у суштини води миграциону политику која је детерминисана геостратешким положајем наше државе на већ идентификованим трасама миграција у овом дијелу европског континента. Примарни циљ оваквог облика управљања миграционим кретањима у Босни и Херцеговини је да се успостави ефикасна контрола над уласком, боравком и кретањем странаца на државној територији уз обезбјеђивање свих загарантованих људских права и слобода лицима која су под правном јурисдикцијом Босне и Херцеговине, те обезбјеђивање адекватних механизма за интеграцију странаца у социјални, економски и сваки други амбијент Босне и Херцеговине. Такво политичко и стратешко опредјељење је неопходно са становишта европских интеграционих процеса чији је Босна и Херцеговина активни учесник, те поштовања релевантних међународних стандарда у домену избјегличког права и азила. С обзиром да ће се о основним факторима, који су утицали на пројекцију мјера и активности у домену контроле миграција у Босни и Херцеговини, говорити у посебном одјељку овог стратешког документа, на овом мјесту је важно да се истакне да као кључна начела и принципи израде Стратегије у области миграција и азила 2016-2020. управо могу да се узму исти они елементи који се примјењују приликом израде званичне миграционе политике у некој земљи. Ради се о четири кључна принципа миграционих политика:

- A. Принцип законитости - подразумијева да држава има обавезу да успостави низ узајамно повезаних мјера и активности за ефикасно управљање миграцијама на тај начин што ће се повећати добробити, како за мигранте тако и за државу, уз истовремено смањење незаконитих миграција и трговине људима;
- B. Принцип безбједности државе и њених грађана - предвиђа обезбјеђивање заштите и могућност брзог дјеловања служби надлежних за безбједност у случајевима незаконитих миграција или већих миграционих кретања;
- C. Принцип интеграције - према ком кроз сензибилизацију јавности и активнију улогу владиног и невладиног сектора треба да се обезбиједи окружење које ће допринијети интеграцији странаца у друштво;
- D. Принцип међународне сарадње - у складу с којим треба да се обезбиједи дијалог и сарадња са земљама поријекла као и с трећим државама, тако да би се спољна политика Босне и Херцеговине, у дијелу који се односи на миграције, ускладила и повезала с циљевима миграционе политике.

3.

ОСНОВНЕ ДЕТЕРМИНАНТЕ КРЕИРАЊА СТРАТЕГИЈЕ У ОБЛАСТИ МИГРАЦИЈА И АЗИЛА (2016-2020)

Приликом креирања појединих правно-политичких докумената у домену контроле миграција и азила у Босни и Херцеговини, потребно је да се узму у обзир сви релевантни показатељи и фактори који утичу на планирање конкретних мјера и активности надлежних институција за одабрани временски период. То је важно да би се створио један свеобухватан документ који ће се заснивати на реалним, поузданим и објективним процјенама миграционих токова, као и интересима Босне и Херцеговине у овом подручју. Међу тим факторима посебну важност имају они који се односе на: (а) геостратешки положај Босне и Херцеговине, (b) уочене трендове миграција, (c) уставно-правни оквир, (d) обавезе проистекле из међународних уговора, (e) кретања према заједничкој миграционој политици ЕУ, и (f) усвојене политике надлежних органа Босне и Херцеговине.

3.1. Геостратешки положај Босне и Херцеговине

Сагледавање геостратешког положаја Босне и Херцеговине од примарног је значаја за процјену ризика од незаконитих миграција које се одвијају на њеној територији или преко ње. С друге стране, објективни показатељи о површини територије Босне и Херцеговине, броју популације, дужини и физичким карактеристикама државне границе, броју и структури граничних прелаза, могу да помогну приликом процјене обима контроле миграционих кретања, посебно у смислу планирања потребних ресурса за те намјене и одређивања надлежности појединих институција.

У том смислу, треба да се каже да Босна и Херцеговина има површину од 51.209 квадратних километара и географски је смјештена у западном дијелу југоисточне Европе, на раскрсници путева између Истока и Запада. Босна и Херцеговина граничи с три сусједне државе: Црном Гором, Републиком Хрватском (у даљем тексту: Хрватска) и Републиком Србијом (у даљем тексту: Србија). Познато је да је Хрватска 01.07.2013. године приступила у чланство ЕУ, што представља веома важан моменат за Босну и Херцеговину. Наиме, овим догађајем Босна и Херцеговина је добила границу с Европском унијом, а самим тим и већу одговорност у погледу контроле законитих и незаконитих миграција. Иако се Босна и Херцеговина тренутно успјешно супротставља незаконитим миграцијама, ипак је битно да се напомене да је ситуација кад је ријеч о мигрантима/избјеглицама у региону веома

ризична јер се на западнобалканској рути дневно налази на десетине хиљада миграната/избјеглица који желе да пређу и прелазе у земље Европске уније. Мигранти/избјеглице се на основу намјераваног подношења захтјева за азил крећу законито према жељеној дестинацији кроз земље Западног Балкана на познатој рути, што смањује хуманитарне и безбједносне ризике. Међутим, хуманитарна и безбједносна ситуација може да се погорша и да ескалира у случају затварања граница на крајњој дестинацији, што је једна од могућих опција. У случају да се затвори граница на крајњој дестинацији, није толико примарна промјена руте већ питање шта земље „балканске руте“, укључујући и Босну и Херцеговину, могу да ураде у случају константног масовног прилива миграната/избјеглица и немогућности да се они даље крећу већ познатом и контролисаном рутом. С тим у вези, реално је да се очекује да оваквим развојем ситуације у региону Босна и Херцеговина може да буде под додатним притиском миграната/избјеглица, али и незаконитих имиграција, посебно ако се има у виду географски положај Босне и Херцеговине те дужина њене границе с Хрватском.

С тим у вези, у наредном периоду морају да се предузму све неопходне мјере да би се ефикасније спречавале незаконите миграције на самом њиховом изворишту. На државној границе са Србијом и Црном Гором треба да се врши ефикаснија контрола с циљем да се спријечи улазак незаконитих миграната, односно на државној граници с Хрватском треба да се врши ефикаснија контрола приликом њиховог изласка из Босне и Херцеговине. У новонасталим околностима, институције Босне и Херцеговине имаће много значајнију, захтјевнију и одговорнију улогу, посебно с аспекта успостављања још ефикасније контроле кретања и боравка странаца, а посебно оперативног рада на спречавању незаконитих миграција према ЕУ. То ће захтијевати додатно институционално, кадровско и техничко јачање Службе за послове са странцима, Граничне полиције БиХ и других институција које се баве овим појавама, али и ефикаснију сарадњу и размјену информација са сродним службама у региону, како би на ефикасан начин могло да се одговори изазову нових регионалних токова.

С друге стране, у смислу хуманитарног и безбједносног аспекта, надлежни органи у БиХ морају да успостављају механизме превентивног дјеловања у смислу благовремене припреме за случај масовнијег прилива миграната/избјеглица или незаконитих имиграната на територију БиХ.

Што се тиче демографских података о броју становништва у Босни и Херцеговини, још увијек не постоје прецизни и поуздани извори на основу којих би могло да се говори о стварном броју становника који живе у Босни и Херцеговини. Једино на основу чега може да се говори на ову тему су процјене броја становника. Најчешће се, као посљедњи верификовани податак добијен пописом становништва из 1991. године, узима број од 4.377.033 становника Босне и Херцеговине. Сходно посљедњим процјенама Босна и Херцеговина има популацију од 3.839.737 становника, али овакви подаци морају да се узму с резервом јер још увијек нису објављени резултати пописа који је спроведен 2013. године.

Дужина државне границе Босне и Херцеговине је 1.604 км. Најдужу границу БиХ има с Хрватском на сјеверу, југу и сјеверозападу, и она износи 1.001 км, затим на истоку и сјевероистоку има 335 км границе са Србијом, а на истоку и југоистоку 268 км дугу границу с Црном Гором. Државна граница са сусједним државама није међународно-правно утврђена и обиљежена на билатералној основи.

У августу 2015. потписан је Споразум о граници између Босне и Херцеговине и Црне Горе, који је у поступку ратификације, док државна граница с Хрватском и Србијом није међународно–правно утврђена и обиљежена.

Послове граничних провјера Гранична полиција БиХ извршава на 83 гранична прелаза: на 55 међународних граничних прелаза (40 цестовних, 8 жељезничких, 3 ријечне луке и 4 аеродрома), на 28 граничних прелаза за погранични промет, али и 50 прелазних мјеста између БиХ и РХ (дефинисани Споразумом између БиХ и Хрватске о пограничном саобраћају). Од наведеног броја граничних прелаза седам се односи на међународне граничне прелазе у унутрашњости БиХ, и то 4 на аеродромима (Сарајево, Бањалука, Мостар и Тузла) и три ријечне луке (Брод, Шамац и Брчко). Неадекватно стање инфраструктуре (опрема и објекти) у погледу испуњавања минималних стандарда изграђености и опремања граничних прелаза утиче да се отежано извршавају послови граничних провјера (не постоје одговарајуће саобраћајнице и саобраћајна сигнализација, контролне кабине, просторије за задржавање, просторије за детаљне граничне провјере, видео надзор, итд.). Само 14 граничних прелаза у БиХ задовољава стандарде и услове изградње и опремања граничних прелаза у складу с Правилником о стандардима и условима опремљености граничних прелаза („Службени гласник БиХ“ број 6/10), а ради се углавном о новоизграђеним граничним прелазима, као и међународним аеродромима (што чини око 21% од укупног броја граничних прелаза), и то гранични прелази: Бијача; Градина; Изачић; Каменско; Каракај; Клобук; Костајница; Неум I; Неум II; Орашје; Рача; Шамац; Велика Кладуша; и Зупци. Законом о измјенама и допунама Закона о граничној контроли („Службени гласник БиХ“ број 47/14) послови изградње, доградње, реконструкције, управљања и одржавања објеката и инфраструктуре на граничним прелазима дати су у надлежност Управе за индиректно опорезивање БиХ.

Уговором између БиХ и Хрватске о граничним прелазима извршена је категоризација граничних прелаза преко којих може да се врши извоз производа биљног и животињског поријекла у РХ, односно у ЕУ. Ступањем на снагу новог Споразума између БиХ и Хрватске о пограничном промету¹, режим пограничног промета претрпио је одређене измјене које се тичу питања надлежности и начина издавања пограничних пропусница, начина преласка границе с пограничном пропусницом, као и боравка у пограничном подручју. Желећи да унаприједи промет роба и кретање грађана између двије државе и олакшају међународни и међудржавни саобраћај преко заједничке државне границе, Босна и Херцеговина и Србија и Црне Гора потписале су Споразум о одређивању граничних прелаза између Босне и Херцеговине и Србије и Црне Горе².

Споразум између Босне и Херцеговине и Србије и Црне Горе о пограничном саобраћају потписан је да би се становништву које је настањено у пограничном подручју олакшало да се крећу између пограничних подручја и прелазе преко заједничке границе, те да би се развијала привредна, образовна, здравствена, социјална, културна и друга сарадња³. С циљем да се унаприједи промет роба и кретања грађана између двије државе, те олакша међународни саобраћај преко заједничке државне границе, Савјет министара Босне и Херцеговине и Влада Црне Горе потписали су Споразум о граничним прелазима за међународни промет⁴. Савјет министара Босне и Херцеговине и Влада Црне Горе потписали су Споразум о граничним прелазима за погранични промет да би се становништву које

1 Споразум између БиХ и Републике Хрватске о пограничном промету („Службени гласник БиХ - Међународни уговори“ број 2/14).

2 Споразум о одређивању граничних прелаза између БиХ и Србије и Црне Горе („Службени гласник БиХ број 06/07).

3 Споразум између БиХ и Србије и Црне Горе о пограничном саобраћају („Службени гласник БиХ“ број 10/07).

4 Споразум између Савјета министара БиХ и Владе Црне Горе о граничним прелазима за погранични саобраћај („Службени гласник БиХ“ број 9/11).

је настањено у пограничном подручју олакшало да се креће и прелази преко заједничке границе, у намјери да тако развијају привредну, образовну, здравствену, социјалну, културну, спортску и друге видове сарадње⁵.

Послове надзора државне границе Гранична полиција БиХ обавља у граничном појасу, који обухвата подручје од 10 километара од граничне линије у дубини територије Босне и Херцеговине. Надзор “зелене границе” је отежан, јер на неким њеним дијеловима постоје природне запрете као што су планински масиви, велике ријеке, кањони и слично.

Такође, послове надзора државне границе усложњава и постојање великог броја путних комуникација које пресијецају државну границу (магистралне, регионалне, локалне цесте, као и жељезнице), изграђене у периоду кад се на том простору није протезала државна граница, што је чини транзитном земљом за мигранте на путу према земљама Западне Европе и интересантном организованим криминалним групама које се баве прекограничним криминалом.

3.2. Трендови миграција у Босни и Херцеговини

Поред општих, миграциони трендови су једно од питања којима се одавно баве сви субјекти који су укључени у област контроле миграционих токова. Пракса је показала да су институције које се баве миграцијама у Босни и Херцеговини прикупљале и обрађивале само податке који се односе директно на њихов рад. Да би се дошло до реалне слике о миграционим трендовима у Босни и Херцеговини, након што су сагледане потребе за свеобухватним прикупљањем података о миграционим токовима у Босни и Херцеговини, дошло се до закључка да сви ови подаци морају да се обједине на једном мјесту, да се правилно анализирају, процијене и упореде с подацима из претходног периода. Први Миграциони профил Босне и Херцеговине израђен је за 2008. годину и настао је као резултат потребе да се успостави механизам за прикупљање статистичких података о миграцијама и међународној заштити, систем обраде миграционих статистика, као и систем свеобухватног, редовног и квалитетног извјештавања о миграционим токовима у Босни и Херцеговини. Циљ овог документа је да се обезбиједи увид у кључне трендове у области миграција, омогући израда квалитетних политика и усвоје одговарајући прописи у области миграција и азила. Механизам за редовно ажурирање Миграционог профила Босне и Херцеговине успостављен је Одлуком Савјета министара Босне и Херцеговине⁶. Миграциони профил Босне и Херцеговине ажурира се на годишњем нивоу и доступан је на веб страници Министарства безбједности Босне и Херцеговине.

У подручју **имиграције** треба да се истакне да је географски положај Босне и Херцеговине на раскрсници путева од Истока према Западу, што је чини погодном за транзит миграната на путу према државама Западне Европе. Да би се барем приближно одредили неки од трендова миграција с којима се Босна и Херцеговина суочава у овом тренутку, важно је да се осврнемо на податке о кретањима странаца преко државне границе Босне и Херцеговине, законитим и незаконитим миграцијама и онима који траже азил.

Подаци о промету преко државне границе Босне и Херцеговине указују на континуирани раст до 2009. године, од када је уочен благи тренд смањења промета лица преко државне границе Босне и Херцеговине. Од укупног броја лица која су евидентирана

5 Споразум између Савјета министара БиХ и Владе Црне Горе о граничним прелазима за погранични саобраћај („Службени гласник БиХ“ број 1/12).

6 Одлука о обавези достављања статистичких података о миграцијама и међународној заштити Министарству безбједности („Службени гласник БиХ“ број 83/09).

на граничним прелазима од 2001. године у просјеку 55% били су странци. Главнина тог промета отпада на границу с Хрватском. Већина странаца, од којих неки настоје да на незаконит начин напусте Босну и Херцеговину у правцу Запада, а који долазе из земаља високог миграционог ризика, у Босну и Херцеговину долази легално. Подаци указују да руте незаконитих миграција преко Босне и Херцеговине иду од источне границе Босне и Херцеговине према западној и сјеверозападној граници према Хрватској. Подаци из 2000. године о незаконитим миграцијама страних држављана преко територије Босне и Херцеговине према земљама Западне Европе указивали су да је Босна и Херцеговина постала транзитни центар добро организованог међународног криминала који се бави кријумчарењем људи. Након препознавања проблема незаконитих миграција на територији Босне и Херцеговине сачињени су и први извјештаји који су указивали на неке од основних карактеристика ове појаве. Сталним унапређењем послова граничне контроле и усклађивањем са стандардима и најбољим праксама Шенгена, Гранична полиција Босне и Херцеговине успијева да континуирано доприноси смањењу незаконитих миграција преко територије Босне и Херцеговине. У прилог овој чињеници говоре подаци о броју лица, држављана трећих земаља, који су прихваћени по Споразуму о реадмисији с Хрватском. Број од 2.317 лица, колико је прихваћено по Споразуму током 2001. године, у 2010. години смањен је на 119 лица, док је у 2014. години евидентирано 55 лица.

У првим годинама свог дјеловања Гранична полиција Босне и Херцеговине је, као незаконите мигранте преко територије Босне и Херцеговине, у највећем броју случајева регистровала држављане Ирана, Турске и Кине, а касније Молдавије, Украјине, Румуније и Бугарске. Међутим, проширењем Европске уније и измјенама визног режима с појединим земљама, развојем Граничне полиције БиХ и досљедном примјеном законских прописа и најбољих пракси западних земаља у овој области, поред значајног смањења незаконитих миграција преко Босне и Херцеговине, дошло је и до промјене структуре држављанстава незаконитих миграната. У периоду 2005-2010. година Босна и Херцеговина највише се сусретала с проблемом незаконитих миграција држављана Албаније, Србије (с подручја Косова), Македоније (углавном се ради о припадницима албанске националности) и Турске. У том периоду држављани Албаније, Србије (с подручја Косова), Македоније и Турске чине преко 90% од укупног броја прихваћених држављана трећих земаља по Споразуму о реадмисији с Хрватском. Држављани наведених земаља чинили су преко 80% евидентираних лица у незаконитом преласку државне границе, уколико се изузму држављани Босне и Херцеговине и сусједних земаља.

Од 2011. године, сходно подацима Граничне полиције БиХ, у структури држављанстава незаконитих миграната евидентирани су држављани Авганистана, Пакистана, Сирије, Палестине, Сомалије и других земаља Сјеверне Африке и Блиског Истока које су захваћене ратним сукобима. У периоду 2011-2014. година лица афро-азијског поријекла имају процентуално већи удио у односу на држављане Србије (с подручја Косова), Турске, Албаније и Македоније и чине скоро 60% од укупног броја лица држављана трећих земаља откривених у незаконитом преласку државне границе Босне и Херцеговине.

У погледу прихвата, највећи број странаца прихваћен је из Хрватске, преко 90%, и присутан је континуитет броја држављана Турске, Албаније и лица с путном исправом с ознаком „Република Косово“. Досадашње анализе **Службе за послове са странцима** указују да приступање Хрватске Европској унији није допринијело повећању незаконитих кретања миграната преко територије БиХ према Хрватској, у највећој мјери због тога што Хрватска није приступила Шенген зони. И даље је присутан феномен да се земље региона, па тако и БиХ, сусрећу с незаконитим миграцијама из ЕУ, тачније из Грчке, западнобалканском рутом.

Током 2014. године дошло је до енормног повећања незаконитих кретања миграната према земљама ЕУ, те је у том смислу забиљежено повећање од 162% откривених незаконитих прелазака границе ЕУ у односу на 2013. годину,⁷ што говори у прилог томе колики изазов незаконито кретање миграната представља надлежним органима земаља транзита и крајње дестинације. Западнобалканску руту користе незаконити мигранти који се углавном након преласка турско-грчке границе, преко Грчке, Македоније и Србије, крећу према Мађарској, Хрватској или Румунији и веома је важно напоменути да ова рута кретања не прелази преко територије наше земље. Незаконити мигранти који се крећу овом руту у ријетким случајевима незаконито прелазе и преко територије наше земље, покушавајући да преко територије Хрватске дођу до Словеније, те продуже даље према својим крајњим дестинацијама.

Већина тих незаконитих миграната долази из држава високог миграционог ризика и раније нису били у већој мјери присутни на територији Босне и Херцеговине, а карактерише их *modus operandi* према ком не посједују идентификациона документа на основу којих може да им се утврди идентитет, што усложњава њихову идентификацију, те отежава ефикасно удаљавање таквих лица с територије БиХ. У посљедњих пет година Служба је из ове категорије незаконитих миграната у највећој мјери процесирала држављане Авганистана, Сомалије, Пакистана, Сирије, Алжира и Бангладеша.

Служба за послове са странцима од уласка Хрватске у ЕУ предузима појачане планске активности контроле кретања и боравка странаца и прикупљања оперативних података, које су интензивирани масовним приливом незаконитих миграната у Србију и почетком изградње ограда на мађарско-србијанској граници. Служба континуирано прикупља оперативне податке о незаконитим миграцијама, начину напуштања земаља поријекла те транзиту до Босне и Херцеговине, начину уласка незаконитих миграната у Босну и Херцеговину, њиховом транзиту кроз земљу и начину њиховог незаконитог одласка према западним земљама, о лицима која су инволвирана у кријумчарење људи, правовремено размјењује прикупљене податке с полицијским и другим органима, те појачаним активностима надзире мјеста и лица која су интересантна са становишта ове активности. Међутим, придруживање Хрватске простору Шенгена свакако ће представљати један од главних миграционих изазова за БиХ, јер је раније придруживање Мађарске Шенгену дјеловало као „pull фактор“ за незаконите преласке из Србије у Мађарску и утицало на руту кретања незаконитих миграната према Мађарској, те у том смислу може да се очекује коришћење територије БиХ за незаконите миграције према Хрватској.

Кад је у питању предузимање мјера према страним држављанима у периоду 2011-2015, забиљежено је да је Служба током 2012. године према њима повећала број предузетих мјера, што је резултат већег присуства у БиХ незаконитих миграната афро-азијског поријекла, које је стагнирало у 2013. години, да би током 2014. године дошло до благог повећања. Мјере су у највећем броју случајева предузимане према држављанима Србије, Турске, грађанима Косова*,⁸ Хрватске, Кине и других земаља.

Кад је ријеч о трендовима у подручју законитих имиграција евидентан је континуиран раст одобрених привремених боравака по основу брака с држављанима Босне и Херцеговине, рада на основу издате раде дозволе, спајања породице, власништва на непокретној имовини, те лијечења. Највише одобрених привремених боравака односи се на држављане Србије, Турске, НР Кине, Хрватске, Црне Горе и Македоније.

7 Frontex, Annual Risk Analysis 2015 - http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2015.pdf.

8 Овај назив не прејудуцира статус и у складу је с Резолуцијом 1244/1999 и мишљењем Међународног суда правде о косовској декларацији о независности.

Кад је у питању одобравање сталног боравака, у посљедње вријеме је евидентан тренд раста одобрења сталних боравака странцима у Босни и Херцеговини, а највише одобрених сталних боравака односи се на држављане Хрватске, Црне Горе, Кине, Македоније и Турске. Дакле, Босна и Херцеговина у посљедње вријеме постаје све привлачнија дестинација странцима држављанима као земља одредишта.

Анализом миграционих кретања у току 2013. и 2014. године уочено је да није било већих злоупотреба безвизног режима од држављана земаља с којима БиХ има безвизни режим.⁹ С тим у вези, Министарство спољних послова БиХ је у новој Одлуци о визама проширило листу земаља чији су држављани ослобођени обавезе да прибаве визу за улазак и боравак у БиХ, јер се ради о земљама с ниским миграционим ризиком, гдје либерализација визног режима неће довести до повећања броја незаконитих миграција у БиХ. Једнако тако, до повећања броја земаља са слободним визним режимом дошло је и због потребе да се усагласимо с тзв. Бијелом Шенген листом.

Издавање виза врши се у 48 дипломатско-конзуларних представништава БиХ широм свијета. Опремањем дипломатско-конзуларних представништава БиХ биометријским станицама повећан је укупан број ДКП-а који имају инсталиране биометријске станице с 24 (колико их је било 2011. године) на 27, од чега је 8 ДКП-а БиХ опремљено мобилном биометријском станицом. Напријед наведеним створене су претпоставке за почетак употребе биометријских технологија у поступку издавања виза и путних исправа. Кад је ријеч о области **азила** у Босни и Херцеговини, а на основу упоредне анализе података из протекле двије године, 2013. и 2014. године, јасно се види да се мијењају трендови кретања странаца који траже азил у Босни и Херцеговини. Сходно званичним подацима за 2014. годину, у области азила кључни трендови могу да се сажму у сљедећим констатацијама:

- смањен је укупан број тражилаца азила за 37%, а број захтјева за 24%,
- смањен је број лица која долазе из Сирије за 87%, а број захтјева за 80%,
- повећан је број тражилаца азила који долазе из Алжира за 45%, Авганистана за 25%, и Ирака за 60%,
- поред побројаних земаља поријекла, у наведеном периоду, азил су у БиХ тражили странци који долазе из Србије, Пакистана, Нигерије, Бангладеша, Арменије, Сомалије, Судана, Централне Афричке Републике, Сједињених Америчких Држава, Мађарске и других земаља,
- смањен је број тражилаца азила - малољетних лица без пратње за 71%,
- смањен је број тражилаца азила из Србије, која је до сада била земља поријекла највећег броја тражилаца азила у БиХ,
- одређени број тражилаца азила у земљу улази легално, уз претходно прибављену визу у неком ДКП БиХ,
- постаје уобичајено да се на захтјеву појављује само носилац захтјева за азил, без лица у пратњи,
- смањен је тренд поновљених захтјева,
- лица мушког пола чине највећи проценат тражилаца азила што прије није био случај,
- највећи број захтјева за азил заснива се на економским разлозима,
- највећи број захтјева за азил одбијен је због неоснованости.

9 Одлука о визама („Службени гласник БиХ“ број 3/15).

У односу на претходне периоде, у овом периоду уочен је знатан раст додијељених статуса супсидијарне заштите. Наиме, Министарство безбједности, Сектор за азил, у периоду 2013. и 2014. година, додијелило је 30 статуса супсидијарне заштите, и то у највећем броју тражиоцима азила који су у Босну и Херцеговину дошли из Сирије. Поред лица из Сирије супсидијарна заштита додијељена је и држављанима Ирака и Сомалије.

Министарство за људска права и избјеглице БиХ, Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику у оквиру своје надлежности врши послове којима се обезбјеђује приступ законом загарантованим правима **избјеглицама и лицима с признатим статусом супсидијарне заштите** у БиХ. Под ингеренцијом овог министарства налази се Избјегличко-прихватни центар у Салаковцу-Мостар у који се, у случају потребе, врши смјештај ових категорија странаца. Оно што је у Босни и Херцеговини константа јесте чињеница да лица с признатим статусом избјеглице или статусом супсидијарне заштите углавном бораве у приватном смјештају.

Лицима с признатим статусом избјеглице или са статусом супсидијарне заштите омогућен је приступ законом прописаним правима. Између осталог, избјеглице и лица с признатим статусом супсидијарне заштите у БиХ остварују права на здравствену и социјалну заштиту, образовање и рад.

Они такође имају и приступ интеграционим олакшицама које Министарство за људска права и избјеглице - Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, обезбјеђује у сарадњи с другим министарствима, институцијама и службама.

Босна и Херцеговина је држава коју карактерише висока стопа **емиграције**. Осим два велика емиграциона таласа, радне миграције шездесетих и седамдесетих година и присилне миграције узроковане ратом деведесетих година прошлог вијека, Босна и Херцеговина је и даље суочена с континуираном емиграцијом становништва, узрокованом лошом економском ситуацијом у земљи. Иако не постоје егзактни статистички подаци о броју лица која су напустила Босну и Херцеговину, парцијални подаци којима располажу институције у БиХ потврђују бројност и континуираност емиграције становништва. Негативан природни прираштај у БиХ од 2010. године и велика емиграција становништва имају негативне демографске посљедице, односно доводе до сталног смањења броја становништва у земљи. Емиграција из Босне и Херцеговине је огроман развојни ресурс земље, како по људском (образованост, стручност и квалификованост), економском (новчане дознаке, штедња, директна инвестирања и робна размјена) и друштвеном потенцијалу (нове друштвене, културне и политичке вриједности које могу да помогну развоју земље и послуже као мост сарадње на међународном нивоу), тако и по великој спремности да се помогне развоју земље свог поријекла.

Према расположивим подацима може да се констатује сљедеће:

- Босна и Херцеговина је, с око 2.000.000 емиграната, међу водећим земљама у Европи и свијету по броју емиграната у односу на укупан број становника у земљи, Највећи број бх. емиграната живи у Хрватској, Србији, Њемачкој, Аустрији, Словенији, Шведској, Швајцарској, те у САД, Канади и Аустралији,¹⁰
- Статус бх. емиграната је ријешен кроз стицање држављанства, сталне или привремене дозволе боравка, радне или студентске визе, а око 500.000 стекло је држављанства држава пријема (не рачунајући Србију и Хрватску),

¹⁰ Министарство за људска права и избјеглице БиХ, Преглед стања босанскохерцеговачког исељеништва, 2014. године.

- Емиграција становништва из БиХ се наставља, а поред лоше економске ситуације, подстиче је и миграциона политика ЕУ, која кроз повољније услове уласка олакшава усељавање одређених профила висококвалификованих радника, студената и истраживача у своје земље,
- Босна и Херцеговине је суочена са стално растућим проблемом „одлива памети“. Такође, емиграција је, уз негативан природни прираштај, један од главних узрока сталног смањења становништва у БиХ,
- Бх. емиграција представља велики људски потенцијал јер га чини велики број високообразованих, стручних и успјешних људи у различитим областима. Највећи број високообразованих је у Аустралији, САД и скандинавским земљама,¹¹
- Бх. емиграција представља и велики економски потенцијал, што потврђује већ годинама стабилан прилив новчаних дознака емиграната, које посљедњих година износе двије до три милијарде КМ, и оне чине око 10-15% бруто друштвеног производа Босне и Херцеговине,¹²
- Штедња бх. емиграције, иако већином задржана у земљама пријема, представља огроман финансијски ресурс, неколико пута већи од износа новчаних дознака. Процјењује се да је ријеч о износу од неколико милијарди евра годишње,¹³
- Упркос потешкоћама, има доста успјешних примјера инвестиција из дијаспоре,¹⁴
- Бх. емиграција је завичајно оријентисана, што потврђују честе посјете родбини и пријатељима, новчане дознаке и инвестирање у локалну заједницу,
- У БиХ расте интерес бх. институција, невладиних организација, међународних организација и донатора за питање емиграције, посебно њеног везивања за развој земље,
- Област емиграције уопште, а посебно област емиграције и развоја је мултисекторско питање и неопходно је да се успостави координација у овој области,
- У БиХ није установљен систем праћења савремених емиграционих токова, емиграције младих, „одлива памети“, утицаја емиграције на развој и слично,
- С друге стране, доступни су и квалитетни подаци статистичких институција о бх. емиграцији за већину држава у којима живи већи број бх. емиграната,
- БиХ је начинила значајне кораке у области миграције и развоја.

11 Министарство за људска права и избјеглице БиХ, Преглед стања бх. исељеништва, 2014. године.

12 Миграциони профил БиХ за 2014. годину, Министарство безбједности БиХ.

13 IASCI-IOM (2010), Maximising the Development Impact of Migration-related Financial Flows and Investment to Bosnia and Herzegovina.

14 Исељеништво и развој БиХ: Успјешни примјери, Министарство за људска права и избјеглице, 2015.

Преглед основних миграционих кретања за период 2005-2014. година

ПОКАЗАТЕЉИ /ГОДИНЕ	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.
Број издатих виза у ДКП-има	14.801	11.960	12.071	10.139	9.284	9.623	11.126	11.482	12.107	16.351
Број издатих виза на граници	2.049	927	735	684	345	327	248	150	93	58
Број одбијених улазака у БиХ	7.758	7.829	6.618	3.102	5.103	3.514	3.830	2.998	2.079	1.987
Број привремених боравака	5.143	5.274	5.513	5.971	7.512	8.131	7.661	8.838	9.953	11.022
Број сталних боравака	196	153	136	215	359	315	308	401	713	763
Број добровољних повратака миграната (уз помоћ ИОМ-а)	345	112	261	44	226	341	244	88	209	104
- држављана БиХ	101	54	28	16	73	87	71	88	209	104
- страних држављана	244	58	233	28	153	254	173	0	0	0
Број добровољних повратака из БиХ уз асистенцију Службе ¹⁵	0	0	0	0	0	0	0	160	159	169
Прихват странаца по споразуму о реадмисији с Хрватском	170	174	240	248	122	119	88	75	75	55
Број лица која су затражила међународну заштиту (азил) у БиХ	146	69	581	95	71	64	46	53	100	45

3.3. Уставно-правни оквир

Полазни основ за креирање Стратегије у области миграција и азила (2016-2020) чини одредба Устава Босне и Херцеговине, члан III став 1 тачка ф), сходно којој институције на државном нивоу имају искључиву надлежност да креирају политике усељавања, избјеглица и азила. Ова одредба представља једно од правних упоришта за усвајање правно-политичких докумената којим се плански, организовано и усклађено предвиђају активности надлежних институција у овој области, с циљем да се створе што ефикаснији механизми контроле предметних појава у Босни и Херцеговини. Оваква уставна одредба уједно је основ за доношење законских прописа којима се додатно разрађују и уређују поједина питања из области миграција, азила и статуса избјеглица. Законом о министарствима и другим органима управе БиХ утврђена је надлежност Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине да креира политике у области исељеништва.

На тај начин, приликом израде Стратегије у области миграција и азила (2016-2020), морају да се узму у обзир те детаљно анализирају сви законски и подзаконски прописи који уређују:

- (1) надлежности појединих институција Босне и Херцеговине у области миграција, азила и међународног избјегличког права (Закон о Савјету министара Босне и Херцеговине, Закон о министарствима Босне и Херцеговине и другим органима управе Босне и Херцеговине),
- (2) питања заштите границе, уласка и боравка странаца на територији Босне и Херцеговине

¹⁵ У оквиру пројекта „Превенција илегалних миграција у БиХ и региону и добровољни повратак“ који су финансирале владе Швајцарске Конфедерације и Кнежевине Лихтенштајн.

(Закон о граничној контроли, Закон о странцима, с подзаконским актима),

(3) питања азила на територији Босне и Херцеговине (Закон о азилу, с подзаконским актима),

(4) надлежности и организацију институција које се директно баве спровођењем закона у пракси (Закон о управи, Закон о служби за послове са странцима, Закон о граничној полицији БиХ, Закон о државној агенцији за истраге и заштиту, Закон о полицијским службеницима, Закон о државној служби),

(5) друга питања која имају значај за свеобухватно уређење миграција и азила (Закон о управном поступку, Закон о управном спору, Закон о јединственом матичном броју, Закон о држављанству, Закон о заштити личних података, Закон о заштити тајних података, Закон о путним исправама Босне и Херцеговине, Оквирни закон о основном и средњем образовању, Кривични закон Босне и Херцеговине).

Врло значајан извор представљају и подзаконски акти из области миграција и азила који су усвајани у претходном периоду и који су презентовани у прилогу Стратегије. Исто тако, незаобилазно мјесто имају и други подзаконски акти који су имали одређени утицај на израду ове стратегије. Међу њима се посебно издваја Одлука Савјета министара Босне и Херцеговине о инструментима за усклађивање законодавства Босне и Херцеговине с правном тековином Европске уније.¹⁶ Овим актом је наложено министарствима и другим органима управе у Босни и Херцеговини да се старају о усаглашавању свих домаћих правних аката с правном тековином ЕУ.

Идентификација релевантних правних извора домаћег законодавства је врло значајна за израду једног оваквог стратешког документа, како због легитимности постављених стратешких циљева тако и због усклађивања њиховог садржаја с одредбама конкретних законских и подзаконских прописа.

3.4. Међународни правни оквир

У овом тренутку постоји низ међународних уговора чија уговорна страна је Босна и Херцеговина, а који имају директни или индиректни утицај на садржај и композицију Стратегије у области миграција и азила (2016-2020). Одредбе тих уговора важне су како у погледу извршавања раније преузетих обавеза Босне и Херцеговине, тако и у погледу наставка интеграционих процеса према чланству у ЕУ. На тај начин може да се каже да је у контексту ранијих назнака уређење миграција и азила искључиво питање државног суверенитета Босне и Херцеговине, посебно са становишта прописивања услова уласка и боравка странаца на државној територији и додјеле неког од видова међународне заштите.

Међутим, актуелни развој у подручју глобализације, изразитих миграционих кретања, интеграције и универзализације људских односа је у значајној мјери редуковао суверено право државе да самостално уређује ова питања. Треба да се узме у обзир чињеница да Босна и Херцеговина има јасно дефинисану спољну политику, која је идентификовала приоритете, међу којима приступање евроатлантским интеграционим процесима има изузетан значај. То је, између осталог, важно и за утврђивање међународних обавеза Босне и Херцеговине као фактора који утиче на пројекцију мјера и активности у подручју контроле миграција и азила у Босни и Херцеговини. У том смислу, важно је да се идентификују најважнији извори међународног карактера чији садржаји морају да се узму у обзир приликом израде предметне Стратегије.

16 Одлука о инструментима за усклађивање законодавства Босне и Херцеговине с правном тековином Европске уније („Службени гласник БиХ“ број 23/11).

Они су, свакако, бројни и тешко је да се сачини њихова прецизна подјела. Ако се узме у обзир вријеме приступања тим уговорима може да се каже да су неки од њих закључени у ранијем периоду, прије међународног признавања Босне и Херцеговине као суверене државе, и као такви су основ Уговора о питањима сукцесије између држава чланица бивше СФРЈ преузети у правни поредак Босне и Херцеговине. Типичан примјер таквих уговора су Конвенција о статусу избјеглица из 1951. и Протокол о статусу избјеглица из 1967.¹⁷ Такође, Анекс I Устава Босне и Херцеговине садржи међународне документе који су саставни дио Устава Босне и Херцеговине. С друге стране, Босна и Херцеговина је већину међународних уговора значајних за креирање Стратегије у области миграција и азила (2016-2020) закључила у посљедњих неколико година. Ако се узме у обзир њихов карактер може да се каже да се ради о мултилатералним и билатералним уговорима који уређују већи или мањи број питања у домену сарадње у области миграција и других сродних појава. Гледано са становишта подручја примјене они су универзалног, регионалног или локалног карактера.

Од регионалних извора посебно мјесто и значај за Босну и Херцеговину имају они који се односе на приступање наше државе у чланство ЕУ. Типичан примјер таквог уговора је Споразум о стабилизацији и придруживању (ССП).¹⁸ У односу на позадину тог уговора вриједи споменути да су преговори о овом питању отворени у новембру 2005. године, док су технички преговори окончани годину касније, тачније у децембру 2006. године. Овај споразум ступио је на снагу 01.06.2015. године. Потпуна примјена одредби Споразума о стабилизацији и придруживању за Босну и Херцеговину представља кључни корак према даљњој интеграцији и пуноправном чланству у Европску унију. У погледу питања имиграција и азила, треба да се каже да су она уређена Поглављем VII Споразума о стабилизацији и придруживању (Правда, слобода и безбједност).

Конкретно, питања која се односе на визе, управљање границом, азил и миграције су обухваћена одредбом из члана 80 овог споразума, док члан 81 уређује питање спречавања и контроле незаконитих миграција и поновног прихвата (реадмисије). Сходно одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању, Босна и Херцеговина је обавезна да сарађује у областима виза, граничне контроле, азила и миграција, како с државама чланицама Европске уније тако и са земљама региона. Други по значају извор је Споразум о реадмисији између Европске заједнице и Босне и Херцеговине, који има предност у примјени у односу на одредбе било ког другог билатералног споразума или договора о реадмисији лица које немају дозволу за боравак, а који су закључени између појединих земаља чланица ЕУ и Босне и Херцеговине. Другу категорију извора значајних за ЕУ интеграције чине унилатерални правни акти које доноси ЕУ.

Међу њима посебно мјесто заузимају одлуке Савјета ЕУ, уредбе Европског парламента и Савјета ЕУ, те директиве ЕУ које уређују поједина питања од значаја за израду предметне Стратегије. У том смислу, неки од тих регионалних извора донесених под окриљем ЕУ су: (1) Одлука Савјета ЕУ о принципима, приоритетима и условима садржаним у Европском партнерству с Босном и Херцеговином и опозив Одлуке 2006/55/ЕЗ-(2008/21/ЕС), (2) Уредба Европског парламента и Савјета ЕУ број 1091/2010 од 24. новембра 2010. године којом се мијења Уредба Савјета (ЕС) број 539/01 о листи трећих земаља чији су држављани обавезни да посједују визу кад прелазе спољне границе и границе оних земаља чији су држављани изузети од овог правила, (3) директиве које уређују низ питања у вези с

17 Конвенција о статусу избјеглица из 1951. године и њен Протокол из 1967. године, од 3. до 34. члана прописује низ права које избјеглице треба да уживају на територијама држава потписница Конвенције и Протокола и они су саставни дио Устава Босне и Херцеговине.

18 Споразум о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, с једне стране, и Босне и Херцеговине, с друге стране („Службени гласник БиХ-Међународни уговори“ 10/08).

уласком, боравком и кретањем странаца на територији ЕУ, и (4) документи ЕУ о миграцији и развоју. С обзиром да Босна и Херцеговина тренутно има статус потенцијалног кандидата за чланство у ЕУ, антиципирано прихватање садржаја ових правних извора ЕУ у правни поредак Босне и Херцеговине свакако доприноси бржим ЕУ интеграцијама. С друге стране, неки од споменутих извора, попут Уредбе Европског парламента и Савјета ЕУ о тзв. „визној либерализацији“ за држављане Босне и Херцеговине представљају важан извор са становишта остварених резултата у домену уређења миграција и азила у Босни и Херцеговини, али уједно представља и подсјетник о потреби што свеобухватнијег и квалитетнијег развоја инструмената миграционе политике Босне и Херцеговине, ради задржавања овог статуса.

Исто тако, незаобилазан значај за израду Стратегије у области миграција и азила (2016-2020) имају међународни уговори које је Босна и Херцеговина већ прихватила у властито законодавство, а који се односе на усклађено уређење области трговине људима. Међу њима посебно мјесто заузимају Протокол о превенцији, елиминисању и кажњавању трговине људским бићима, посебно женама и дјецом - допуна Конвенције УН против транснационалног организованог криминалитета, Конвенција Савјета Европе у акцији против трговине људима, Директива (2004/81/ЕУ) о дозволи боравка која је издата држављанима трећих земаља који су жртве трговине људима или који су коришћени за дјеловања којима се омогућава незаконито усељавање, који сарађују с надлежним органима, Директива (2011-36/ЕУ) о спречавању и борби против трговине људима те заштити жртава. Може да се каже да се ради о најважнијим изворима универзалног, регионалног и супранационалног карактера који успостављају стандарде дјеловања у овој области. Међутим, приликом израде овог стратешког документа у обзир су узети и други релевантни извори међународног права у подручју супротстављања трговини људима.

На крају, посебну категорију међународних извора који морају да се узму у обзир приликом израде Стратегије у области миграција и азила (2016-2020) чине билатерални уговори које је Босна и Херцеговина закључила с појединим државама из региона, чији садржај се доминантно односи на област реадмисије (повратка) лица у државе поријекла или транзита, а које не испуњавају или су престале да испуњавају услове за улазак, присуство или боравак у земљи домаћину. Ради економичности и прегледности излагања, детаљан попис свих релевантних извора међународног права је придодат као посебан прилог Стратегији у области миграција и азила (2016-2020).

Повезивање исељеништва с развојем земље поријекла дио је ширег концепта „миграције и развој“ који се у новије вријеме користи у међународним документима као један од кључних стубова миграционе политике. Међузначајнијим документима Уједињених нација и Европске уније који препоручују повезивање миграције и развоја земаља поријекла су: Први и други дијалог Генералне скупштине УН-а на високом нивоу о међународним миграцијама и развоју (2006, 2013), Глобални приступ миграцијама ЕУ (2005), Европски пакт о имиграцији и азилу (2008), Прашки процес (2009), Глобални приступ миграцији и мобилности ЕУ (2011) итд.

3.5. Кретања према заједничкој миграционој политици ЕУ

S obzirom da Bosna i Hercegovina ima status potencijalnog kandidata za članstvo u EU od S obzиром да Босна и Херцеговина има статус потенцијалног кандидата за чланство у ЕУ од посебног значаја је било, приликом креирања стратешког документа у области

миграција и азила, да се узму у обзир одређене смјернице којима се државе чланице ЕУ у правилу руководе приликом стварања и спровођења сопствених политика управљања миграцијама. Утицај тих смјерница је битан и због тога што је Босна и Херцеговина већ у неколико наврата до сада антиципирала неке од предвиђених активности из тих докумената донесених под окриљем ЕУ, чиме исказује своје чврсто опредјељење данастави с позитивним кретањима према успостављеним ЕУ стандардима у овој области. Типичан примјер тих достигнућа Босне и Херцеговине су хармонизација прописа миграционог права и азила с правном тековином ЕУ, успостављање система интегрисаног управљања границом, редовно објављивање Миграционог профила Босне и Херцеговине и слично. Исто тако, уважавање ових смјерница важно је и са становишта саме ЕУ која настоји да успоставља кохерентан систем координације с државама које нису чланице ЕУ ради што ефикаснијег управљања миграцијама. У том смислу, један од кључних докумената који у одређеној мјери детерминише израду предметне Стратегије је свакако и *Заједничка имиграциона политика за Европу: принципи, активности и инструменти*, која садржи десет заједничких принципа артикулације имиграционе политике у ЕУ. Ради се о врло значајном документу који указује на основне правце конкретизације појединих правно-политичких циљева и начина дјеловања појединих држава у подручју свеобухватног управљања имиграцијама. Сходно овом документу, десет заједничких принципа је систематизовано унутар три стуба миграционих политика: (1) просперитет, (2) безбједност и (3) солидарност. Важно је, исто тако, да се нагласи да се набројани принципи заснивају на универзалним вриједностима људског дигнитета, слободе, једнакости и солидарности, поштовања међународно заштићених људских права и слобода, те солидарности с избјеглицама и лицима која требају заштиту. Ради што прецизнијег прегледа потребно је да се укратко наброје ови принципи, те да укратко да њихово значење:

1. *Просперитет и имиграција: Прецизно регулисање прихвата и боравка странаца*

Свака држава треба да промовише законите миграције, којима треба да се управља уз помоћ јасних, транспарентних и правичних правила. То, између осталог, укључује и информисање странаца о условима које треба да посједују за улазак и боравак у одређеној држави, те правичан третман странаца који имају одобрен законит боравак.

2. *Просперитет и имиграција: Сусретање понуде и потражње на тржишту рада*

Један од предуслова за развој конкурентности и економског просперитета је и свеобухватна анализа тржишта рада, посебно потреба за специфичном, висококвалификованом радном снагом у појединим економским секторима. С тим у вези, државе могу да одређују квоте уласка странаца на своју територију због радног ангажмана. Основ за одређивање специфичних потреба тржишта рада за ангажманом радне снаге из редова страних држављана су Миграциони профили у појединим државама, који треба да обезбиједи поуздане показатеље за управљање миграцијама.

3. *Просперитет и имиграција: Интеграција као кључ успјешних имиграција*

Интеграција имиграната треба да буде двострани процес у ком активну улогу имају државе домаћини и сами имигранти. Једна од најважнијих компоненти интеграције странаца јесу прилике за њихово активно учешће и развој пуних потенцијала. Требало би да државе форсирају управљање различитостима које настају на основу миграционог поријекла и да повећавају социјалну кохезију.

4. *Солидарност и имиграција: Транспарентност, повјерење и координација*

Стварање заједничке имиграционе политике треба да буде засновано на високом нивоу политичке и оперативне солидарности, узајамног повјерења, транспарентности, подијељеној одговорности и заједничким напорима држава чланица и саме ЕУ.

5. *Солидарност и имиграција: Ефикасна и кохерентна употреба расположивих средстава*

Да би се остварили стратешки циљеви миграционе политике потребна су значајна финансијска средства која морају да буду пропорционална специфичним потребама одређене државе, тачније токовима миграција и конкретним изазовима с којима се та држава сусреће у смислу прилива имиграната на својој територији.

6. *Солидарност и имиграција: Партнерство с трећим државама*

Партнерство и сарадња међу државама спадају међу неопходне услове за ефикасно управљање миграцијама. Сарадња ЕУ и трећих држава могућа је у подручју развијања могућности за законите миграције, капацитета управљања миграцијама, идентификације фактора ризика за незаконите миграције, заштите основних људских права и слобода, сузбијања незаконитих токова миграција и повећања могућности за ангажман миграција. У односу на државе кандидате и потенцијалне кандидате који имају развијене политике управљања миграцијама (у коју групу се убраја и Босна и Херцеговина), овај принцип предвиђа употребу нових инструмената миграционе политике ради унапређења механизма сарадње с ЕУ.

7. *Безбједност и имиграција: Визна политика која служи интересима Европе и њених партнера*

Способност држава да смање и превентирају незаконите миграције је један од услова прихватања и јавне подршке миграционим политикама. У ту сврху, државе треба да мјерама визне политике обезбиједу несметано кретање *bona fide* путницима уз истовремено повећање безбједности. Да би се остварили ови циљеви, потребно је да се омогући употреба савремених технологија ради спровођења диференцираних, на ризику заснованих провјера тражилаца виза, уз интензивну размјену информација између држава и пуну заштиту права на приватност, односно, поштовање прописа о заштити података.

8. *Безбједност и имиграција: Интегрисано управљање границом*

Интегрисано управљање спољним границама ЕУ према овом принципу треба да буде ојачано, а политике граничних контрола треба да развијају кохерентно, скупа с политикама царинских контрола и превенције других безбједносних пријетњи. У оквиру овог принципа ЕУ настоји да развија низ стратешких мјера сарадње с трећим државама поријекла или транзита, како би развиле сопствене капацитете интегрисаног управљања границом.

9. Безбједност и имиграција: Интензивирање борбе против незаконитих миграција и нулта толеранција према трговини људима

У складу с овим принципом, ЕУ настоји да развије свеобухватну политику борбе против незаконитих миграција и трговине људима. Циљ такве политике је супротстављање појавама непријављеног рада и незаконитог запошљавања у различитим појавним облицима. Овај циљ се настоји остварити низом мјера превенције, спровођења закона и санкционисањем. Исто тако, треба да се унаприједи заштита и подршка жртвама трговине људима.

10. Безбједност и имиграција: Ефикасне и одрживе политике повратка

Политике повратка су неизоставан дио политике ЕУ у борби против незаконитих миграција. Политике повратка лица које не испуњавају услове законитог боравка, или су престале да испуњавају ове услове, треба да фаворизују могућност да се доносе индивидуалне одлуке о повратку у државе поријекла засноване на правичним и транспарентним критеријумима.

Листа споменутих принципа из овог документа служи као одређена водиља приликом креирања јавних политика у подручју ефикасног управљања миграцијама. Она је због свог значаја несумњиво заузела своје мјесто и код креирања садржаја Стратегије у области миграција и азила (2016-2020). Исто тако, значај других докумената правно-политичког карактера, донесених под окриљем ЕУ, има сличан значај за израду ове стратегије. Међу тим документима посебно се издвајају Глобални приступ миграцијама (спољна димензија миграционе политике ЕУ, дијалог и сарадња с трећим земљама, повећање координације, кохерентност и синергија), Хашки програм и Штокхолмски програм који су, између осталог, предвидјели одређене мјере које ЕУ намјерава да предузме у домену свеобухватног управљања миграцијама.

3.6. Усвојене политике надлежних органа Босне и Херцеговине

С обзиром да специфичне мјере и активности усмјерене ка ефикасном управљању миграцијама и азилом у Босни и Херцеговини не могу да се спроводе једнострано, без потребног усклађивања тих активности с другим, званично усвојеним политикама, потребно је да се укаже на неке од најзначајнијих правно-политичких докумената у Босни и Херцеговини који имају одређени утицај на израду Стратегије у области миграција и азила (2016-2020). Форма у којој су садржане те политике је различита, и креће се од стратегија, акционих планова и општих праваца дјеловања, до закључака највиших органа извршне власти. Споменути документи којима се креирају јавне политике тематски се односе на подручја општег и посебног социјалног развоја, спољне политике, док се неки од тих извора посебно односе на унапређење односа државе Босне и Херцеговине са сопственом емиграцијом. Да би се схватио значај тих извора за израду предметне Стратегије, биће приказан попис и сажети опис њиховог садржаја.

Општи правци и приоритети за спровођење спољне политике Босне и Херцеговине из 2003. године је кључни докуменат Предсједништва БиХ у области креирања спољне политике Босне и Херцеговине. Један од важнијих праваца и активности спољне политике Босне и Херцеговине мултилатералне природе тиче се даљњег приближавања и институционализације односа с Европском унијом у складу с Процесом за стабилизацију и придруживање, што је од битног значаја за Босну и Херцеговину. Потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању ЕУ, а затим и његова потпуна примјена, требало би да

значајно допринесу укључивању Босне и Херцеговине у европске интеграционе токове. Узимајући у обзир обавезе које је Босна и Херцеговина у домену миграција преузела закључивањем Споразума о стабилизацији и придруживању, може да се каже да се ради о врло важном политичком документу који мора да се уважава приликом креирања мјера управљања миграцијама и азилом. Исто тако, у духу овог документа је и брига о држављанима Босне и Херцеговине у иностранству, што је саставни дио спољне политике Предсједништва Босне и Херцеговине.

Стратегија у области миграција и азила и Акциони план 2012-2015, које је усвојио Савјет министара Босне и Херцеговине 12.06.2012. године, врло је важан извор, поготово што се на резултатима спровођења овог стратешког документа заснива пројекција стратешких циљева Босне и Херцеговине у овом подручју за период 2016-2020. година. Наведени докуменат презентује развој имиграционог и азилантског система, стање у овој области, дефинише циљеве, активности, рокове и носиоце реализације за наведени период, за област виза, граница, имиграција, азила и заштите странаца који су жртве трговине људима. Савјет министара Босне и Херцеговине је донио током 2013. године Одлуку о именовању Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини, а извјештај овог тијела пружа веома поуздане информације о оствареним успјесима на реализацији тада постављених стратешких циљева.

У складу са Смјерницама ЕУ за интегрисано управљање границом за Западни Балкан из јануара 2007. године, сачињена је ревидирана **Стратегија интегрисаног управљања границом Босне и Херцеговине** за период 2011-2014. и њен **Акциони план**. Посебан акценат стављен је на сарадњу и координацију служби укључених у концепт интегрисаног управљања границом БиХ. Због потребе да се одреде активности у даљем процесу приступања ЕУ, Савјет министара БиХ усвојио је **Стратегију интегрисаног управљања границом у БиХ и Оквирни акциони план за период 2015-2018. година**, који су у највећој могућој мјери усклађени с новим ЕУ концептом интегрисаног управљања границом из 2006. године.¹⁹ Кључни елементи концепта ИУГ (гранична контрола, спречавање криминала и модел четворослојног приступа, као и обука Граничне полиције БиХ) обухваћени су Стратегијом и у складу су са захтјевима ЕУ. Приоритет ће бити да се усклади законодавство у области безбједности граница с правном тековином ЕУ, како би се припремили за преузимање одговорности за обезбјеђивање спољних граница ЕУ и усклађивање са захтјевима Шенгена.

Стратегија супротстављања трговини људима у Босни и Херцеговини и Акциони план 2013-2015, садрже циљеве и припадајуће мјере који су постављени у систему тзв. „5П“: 1. подршка, 2. превенција, 3. процесирање, 4. проактивна заштита и 5. партнерство. Праћење реализације Стратегије и Акционог плана је у надлежности Државног координатора за борбу против трговине људима и незаконите миграције у Босни и Херцеговини. Тренутно је у изради Акциони план супротстављања трговини људима у Босни и Херцеговини 2016-2019. година. **Стратегија за прихват и интеграцију босанскохерцеговачких држављана који се враћају по основу Споразума о реадмисији и Акциони план за период 2015-2018**. Стратегија је усвојена на оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине крајем 2015. године. **Стратегија Босне и Херцеговине за превенцију и борбу против тероризма 2015-2020**. усвојена на 14. сједници Савјета министара БиХ 08.07.2015. године предвиђа, између осталог, мјере раног превентивног откривања странаца који су повезани с тероризмом и екстремизмом, који евентуално могу да се појаве у систему имиграција.

19 Закључци Савјета ЕУ од 04. и 05.12. 2006. са 2.768 састанка Савјета за правду и унутрашње послове 15801/06.

4.

ПРЕГЛЕД НАЈВАЖНИЈИХ ДОСТИГНУЋА У ОБЛАСТИ УПРАВЉАЊА МИГРАЦИЈАМА И АЗИЛОМ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

У временском периоду с краја 90. година прошлог вијека Босна и Херцеговина се нашла под изузетним теретом интензивних миграционих кретања преко своје територије, која су углавном била усмјерена с истока према државама Западне Европе. У вријеме када нису постојале свеобухватне, ефикасне и координиране мјере и активности надлежних органа у контроли нових миграционих токова, појавио се одређени безбједносни дефицит који је резултирао низом појава које су имале обиљежја незаконитих миграција, тачније кријумчарења лица, те трговине људима.

У намјери да се активно ангажује у контроли ових и других повезаних појава, Босна и Херцеговина у том периоду започиње да предузима иницијалне кораке да под надзор стави миграције, како оне које су биле усмјерене искључиво према боравку странаца на територији Босне и Херцеговине, тако и она миграциона кретања која су имала за циљ прелазак страних држављана преко територије Босне и Херцеговине, а ради наставка кретања према трећим земљама. Интензитет предузимања званичних мјера контроле миграција био је различит, али из данашње перспективе може да се говори о декади успјеха управљања миграцијама у Босни и Херцеговини као важном индикатору спремности наше државе да се активно ангажује у стављању под контролу свих миграционих кретања на својој територији, без обзира о ком облику и циљевима миграција се радило. Да би се на јединствен, свеобухватан и прегледан начин изложио пресјек ових успјеха, од посебног значаја је да се опише динамика развоја правног оквира уређења миграција у Босни и Херцеговини, успостављање и институционална изградња надлежних институција које су изнијеле највећи терет у изградњи свеобухватног система управљања миграцијама и азилом у Босни и Херцеговини, те да се у основним контурама означи досадашња сарадња Босне и Херцеговине на међународном плану која је најчешће предузимана ради заједничког и усклађеног поступања у подручју управљања миграцијама на регионалној и универзалној основи.

4.1. Развој правног оквира

4.1.1. Имиграција и азил

Први пропис којим су на нивоу Босне и Херцеговине регулисана питања имиграције и азила био је Закон о имиграцији и азилу из 1999. године.²⁰ И поред одређених нејасноћа и недоречености, овај закон је испунио свој задатак јер је област имиграција и азила усагласио с уставним поставкама и створио предуслове за даљњи правни и институционални развој у овој области.

Значајан напредак, у смислу побољшања правног оквира којим се регулишу питања кретања и боравка странаца у Босни Херцеговини, постигнут је усвајањем Закона о кретању и боравку странаца и азилу из 2003. године.²¹ Тим законом је по први пут била дефинисана одговорност Министарства безбједности у обезбјеђивању посебне заштите и помоћи жртвама трговине људима, оснивање специјализованих установа за прихватање странаца, а створен је и правни основ за успостављање адекватне службе за спровођење политике усељавања и азила, боравка и кретања странаца у Босни и Херцеговини. Развојем правне тековине Европске уније појавила се потреба да се усклади бх. законодавство у области миграција и азила, те је 2008. године донесен нови Закон о кретању и боравку странаца и азилу, који је измијењен и допуњен 2012. године.²²

Полазећи од чињенице да се правна тековина Европске уније континуирано мијења, те од обавезе да се и домаће законодавство у овој области стално усклађује с европским прописима, Министарство безбједности је, кроз Стратегију у области миграције и азила и њен Акциони план за период 2012-2015. година, предвидјело доношење два закона: Закона о странцима и Закона о азилу.

У односу на Закон о кретању и боравку странаца и азилу којим је регулисана област имиграција и област азила, Законом о странцима²³ обухваћена је само област имиграција. Законом о странцима регулисани су услови и поступак уласка странаца у Босну и Херцеговину, визни и безвизни режим, путне исправе за странце, боравак странаца у БиХ, удаљење из БиХ, прихват и стављање под надзор, као и надлежности органа власти у примјени овог закона, прекршаји и казне за прекршаје почињене повредом одредби овог закона, те друга питања у вези с боравком странаца у БиХ. Закон о странцима усклађиван је с 10 директива и 11 уредби Савјета ЕУ.

Оно што је ново у односу на Закон о кретању и боравку странаца и азилу, јесте што је Законом о странцима предвиђено да одобрење привременог боравка може да се одобри странцима по основу висококвалификованог запошљавања, односно уводи се могућност издавања “плаве карте”, затим одобрење привременог боравка странцима сезонским радницима, те одобрење привременог боравка у случају премјештаја унутар правног лица за руководиоце, стручњаке или приправнике који су премјештени у БиХ, а на другачији начин се дефинише привремени боравак у сврху научног истраживања, док је одредба о максималном трајању ограничења кретања (надзор) у Имиграционом центру усклађена с релевантним ЕУ *acquis* у овој области. Предлогом Закона о азилу прописани су органи који су надлежни за његово спровођење, начела, услови и поступак за одобравање избјегличког статуса, статуса супсидијарне заштите, престанак и

20 Закон о имиграцији и азилу („Службени гласник БиХ“ број 23/99).

21 Закон о кретању и боравку странаца и азилу („Службени гласник БиХ“ бр. 29/03, 4/04 и 53/07).

22 Закон о кретању и боравку странаца и азилу („Службени гласник БиХ“ бр. 36/08, 87/12).

23 Закон о странцима („Службени гласник БиХ“ број 88/15).

укидање избјегличког статуса и статуса супсидијарне заштите, привремена заштита, идентификациони документи, права и обавезе тражилаца азила, избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом као и друга питања из области азила у Босни и Херцеговини. Оно што је ново у односу на Закон о кретању и боравку странаца и азилу јесте да предлог Закона о азилу уводи нове модалитете и стандарде за прихватање тражилаца азила у смислу права странаца који траже азил као што су право на рад тражилаца азила, или право на средњошколско образовање. Предлогом Закона измијењен је облик права на информисање, правну помоћ, психосоцијалну помоћ, област одржавања породичног јединства избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом и друго. Затим, предлог Закона о азилу дефинише дјела која се с аспекта међународне заштите сматрају дјелима прогона или дјелима тешке повреде, починиоци прогона или тешке повреде, те с тим у вези субјекти заштите и заштита унутар државе, као и принцип “*sur place*” су само неке од области које је овај закон обухватио с циљем да се усклади са стандардима ЕУ.

4.1.2. Борба против трговине људима

Ова стратегија се, у складу са Законом о кретању и боравку странаца и азилу, бави странцем као жртвом трговине људима, и то из области заштите странца жртве трговине људима и сарадњом Службе за послове са странцима и Граничне полиције БиХ с другим органима надлежним за борбу против трговине људима, те надопуњава Стратегију за борбу против трговине људима коју припрема и реализује Државни координатор за борбу против трговине људима и незаконите миграције у Босни и Херцеговини.

Државни органи почели су да се баве проблематиком трговине људима 2001. године. Савјет министара Босне и Херцеговине је 6. децембра 2001. године усвојио Акциони план за спречавање трговине људима у Босни и Херцеговини. Такође, формирана је Државна комисија за спровођење Акционог плана за спречавање трговине људима у Босни и Херцеговини. Пошто законска регулатива, у том периоду, није познавала заштиту жртава трговине људима, Министарство за људска права и избјеглице је 06.09.2002. године донијело Привремено упутство за поступање са жртвама трговине људима. Наведеним упутством утврђена су правила и начин поступања свих државних и ентитетских органа власти који према својим надлежностима предузимају активности на спречавању и сузбијању трговине људима, као и удружења грађана потписника Споразума о разумијевању и збрињавању жртава трговине, да би се обезбиједила ефикасна заштита жртава трговине у складу с међународним стандардима о заштити људских права. Ово упутство било је на снази до доношења одговарајућег подзаконског акта у складу с одредбама Закона о кретању и боравку странаца и азилу који је донесен 2003. године и у ком се, први пут у закону, појављују одредбе о заштити странаца који су жртве трговине људима.

Закон о кретању и боравку странаца и азилу из 2003. године дефинисао је привремени боравак из хуманитарних разлога који ће се одобрити странцу ако је жртва организованог криминала, односно трговине људима, с циљем да се пружи заштита и помоћ у опоравку и повратку у земљу уобичајеног боравака. Наведеним законом је дефинисана одговорност Министарства безбједности да обезбиједи посебну заштиту и помоћ жртвама трговине људима да би се они опоравили и вратили у земљу уобичајеног боравака. Такође, одредбе закона дефинишу могућност да се оснују специјализоване установе за прихватање странаца, као што су у овој проблематици центри за смјештај жртава трговине људима, као и да надзор над радом специјализованих усанова за прихват странаца врши Министарство безбједности. Наведене одредбе су преузете и у Закон о кретању и боравку странаца и азилу из 2008. године, а подзаконским актом детаљно су разрађене процедуре заштите странаца који су жртве трговине људима.

Поступак размјене информација међу актерима асистенције жртвама трговине људима регулисан је Правилима о заштити жртава и свједока жртава трговине људима држављана Босне и Херцеговине и Правилником о заштити странаца жртава трговине људима. Сви случајеви страних жртава пријављују се надлежном теренском центру Службе за послове са странцима, с циљем да се обезбиједи прихват и смјештај, те регулише статус странца у Босни и Херцеговини. Министарство безбједности надлежност обезбјеђивања посебне заштите и помоћи странцима жртвама трговине људима у сврху њиховог опоравка и повратка у земљу уобичајеног боравка реализује у сарадњи с невладиним сектором. Да би пружило адекватне услове за смјештај и збрињавање странаца жртава трговине људима, Министарство безбједности има потписане протоколе о сарадњи и обезбјеђивању адекватног и безбједног смјештаја и збрињавања странаца жртава трговине људима у Босни и Херцеговини с двије невладине организације, те с једном невладином организацијом Протокол о пружању бесплатне правне помоћи странцима жртвама трговине људима у Босни и Херцеговини. Наведеним протоколима прецизно су дефинисани права и обавезе Министарства безбједности и невладиних организација у поступцима пружања услуга странцима жртвама трговине људима.

У домаћем законодавству кривично дјело међународне трговине људима инкриминисано је чланом 186 Кривичног закона Босне и Херцеговине, и спада у групу кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом. Организована међународна трговина људима инкриминисана је чланом 186.а Кривичног закона Босне и Херцеговине. У Кривичном закону РС кривично дјело трговине људима инкриминисано је члановима 198.а и 198.б, а организована трговина људима чланом 198.в. У Кривичном закону Брчко дистрикта БиХ кривично дјело трговине људима инкриминисано је чланом 207.а, а организована трговина људима чланом 207.б.

На крају, треба да се каже да доношењем ових прописа нису окончане активности државе Босне и Херцеговине на усклађивању њеног миграционог права с рецентним измјенама и допунама релевантних прописа из ове области који се доносе у ЕУ. То је један од императива који мора да се узме у обзир приликом планирања стратешких активности у наредном периоду.

4.2. Институционална изградња

Развој правног оквира у области миграција и азила био је праћен успостављањем и институционалним јачањем појединих органа управе и самосталних управних организација на нивоу Босне и Херцеговине којима је законом додијељена надлежност у овом подручју. Из тога слиједи да Босна и Херцеговина има успостављене институције на политичко-стратешком и оперативно-практичном нивоу које, посредством успостављене међуинституционалне сарадње, заједнички и усклађено дјелују с циљем да свеобухватно и ефикасно управљају миграцијама. Да би се јасно и детаљно представила достигнућа у овом подручју, биће приказан развој институционалног оквира у складу с ранијом систематизацијом у домену развоја правног оквира.

4.2.1. Имиграција и азил

Сектор за имиграцију и азил, који је дјеловао у врло ограниченим условима и с ограниченим кадровским капацитетима, успостављен је 01.08.2000. године у оквиру Министарства за људска права и избјеглице.

Министарство безбједности основано је 2003. године и оно је, између осталог, надлежно да се стара, креира и спроводи политике усељавања и азила у Босни и Херцеговини. Затим, да уређује процедуре и начин организовања службе у вези с кретањем и боравком странаца у Босни и Херцеговини, те да води бригу о заштити међународних граница. Од 01.01.2004. године Сектор за имиграцију и азил постаје саставни дио Министарства безбједности, а од 01.08.2004. године, према измјенама у унутрашњој организацији Министарства, Сектор за имиграцију и азил наставља да дјелује у саставу Министарства безбједности кроз двије самосталне, одвојене организационе јединице, као Сектор за имиграцију и Сектор за азил.

4.2.2. Министарство безбједности – Сектор за имиграцију

Сектор за имиграцију Министарства безбједности има два одсјека: Одсјек за управне послове, прописе и реадмисију те Одсјек за аналитику, стратешко планирање, надзор и обуку. Министарство безбједности је кроз рад Сектора за имиграцију одговорно за другостепено одлучивање о жалбама странаца у вези с уласком, кретањем и боравком странаца у Босни и Херцеговини, односно оно доноси рјешења о жалбама странака на првостепена рјешења која доносе Служба за послове са странцима и Гранична полиција БиХ у складу са Законом о кретању и боравку странаца и азилу. У надлежности Сектора за имиграцију је да прати примјену законодавства Босне и Херцеговине у области имиграција, прати и анализира конвенције које је Босна и Херцеговина ратификовала, правне тековине Европске уније (*Acquis communautaire*) и секундарна права у области имиграција, те да предлаже усклађивање законодавства Босне и Херцеговине са законодавством Европске уније и међународним правом у области имиграција. Сектор је надлежан и за имплементацију споразума о реадмисији у дијелу прихвата држављана Босне и Херцеговине, кроз утврђивање држављанства Босне и Херцеговине и идентитета лица које се враћа по наведеним споразумима, што се реализује посредством Протокола о сарадњи у ефикаснијој реализацији споразума о реадмисији лица која бораве без дозвола у другим земљама, потписаног између Министарства безбједности, Министарства унутрашњих послова Републике Српске, Федералне управе полиције, кантоналних министарстава унутрашњих послова, Полиције Брчко дистрикта БиХ, Службе за послове са странцима и Граничне полиције БиХ. У дијелу прихвата странаца жртва трговине људима Сектор је надлежан за прихват, заштиту и права странаца који су жртве трговине људима што реализује кроз сарадњу по потписаним протоколима о сарадњи с невладиним организацијама за смјештај странаца жртва трговине људима и невладином организацијом за бесплатну правну помоћ жртвама трговине људима. Сектор израђује Миграциони профил Босне и Херцеговине и надлежан је да прикупља и обрађује статистичке податке у сврху усмјерених специјалистичких анализа у области миграција, бави се координацијом у изради програма обуке у области имиграција и азила, припрема, предлаже и реализује пројекте из надлежности Сектора, води базе података из надлежности Сектора, те прати спровођење политике у области имиграција и координира израду предлога миграционе политике.

4.2.3. Министарство безбједности – Сектор за азил

У Босни и Херцеговини успостављен је систем азила. Позитивним законским прописима, у којим су инкорпорирани међународно избјегличко право и стандарди Европске уније, прописано је како и на који начин се уређује политика азила у Босни и Херцеговини, који су то институционални облици надлежни за спровођење утврђених политика и примјену законских прописа, те начин њиховог спровођења.

Министарство безбједности, у чијем саставу се налази Сектор за азил је, између осталог, министарство надлежно у области азила. Сектор за азил врши управне и друге стручне послове који се односе на извршење и спровођење политике и поступка азила у Босни и Херцеговини, врши послове који се односе на израду преднацрта и нацрта закона и подзаконских аката из ове области, обезбјеђује прихват, смјештај, исхрану, здравствену заштиту, психосоцијалну подршку, приступ основном и средњем образовању, едукацијама, први степен интеграције, подршку за тражиоце азила, врши послове у вези с рјешавањем питања правне тековине Европске уније и европских стандарда у области међународне заштите, те врши послове на припреми предлога билатералних споразума из области азила. Даље, Сектор за азил води управни поступак укључујући посебне испитне поступке у области азила, сачињава нацрте одлука кроз управни поступак, сарађује са Судом Босне и Херцеговине, одговара на тужбе које су уложене код Суда Босне и Херцеговине, врши надзор стандарда рада азилантских центара и о томе извјештава Савјет Европе, сарађује с полицијским и другим агенцијама у БиХ о питању странаца који искажу намјеру за азил, врши размјену података са Службом за послове са странцима и Граничном полицијом БиХ о тренутном статусу тражилаца азила, води базу података и прикупља податке о земљама поријекла за тражиоце азила, врши запримање захтјева и регистрацију тражилаца азила, издаје идентификациона документа лицима под међународном заштитом, врши послове за одређивање јединственог матичног броја лицима с признатим статусом избјеглице, сарађује с међународним организацијама које се баве пословима заштите људских права и слобода, азила, миграција, невладиним организацијама које пружају бесплатну правну помоћ и психосоцијалну подршку, врши тренинге и обуке са службеницима који непосредно у свом раду имају приступ странцима у БиХ из области азила, врши послове надзора, управљања и заштите објеката азилантских центара министарства и друге послове и задатке који по својој природи спадају у надлежност овог сектора.

Све ове активности се одвијају кроз организациону структуру сектора, и то кроз:

- Одсјек за поступак азила,
- Одсјек за подршку, и
- Одсјек за прихват и програм.

У претходном петогодишњем периоду у области азила постигнути су значајни резултати, од којих свакако највећу пажњу завређују двије велике и захтјевне пројекције које се односе на сљедеће:

- Трајно је ријешено питање смјештајних капацитета - Центар за прихват и смјештај тражилаца међународне заштите (азил) у БиХ - Азилантски центар, који је 08.09.2014. године стављен у функцију, налази се у мјесту Делијаш, општина Трново. Центар је изграђен средствима Европске уније и Министарства безбједности БиХ, смјештајног капацитета од 150 мјеста с високим стандардима;
- За признате избјеглице које не посједују путну исправу земље поријекла или земље уобичајеног боравка 10.03.2014. године успостављен је систем издавања путних исправа.

4.2.4. Служба за послове са странцима

Служба за послове са странцима успостављена је Законом о Служби за послове са странцима из 2005. године као управна организација у саставу Министарства безбједности Босне и Херцеговине, с оперативном самосталношћу да води послове и рјешава питања из надлежности, да обавља административно-управне и инспекцијске послове прописане Законом о кретању и боравку странаца и азилу, док је оперативно почела да дјелује 01.10.2006. године. У оквиру Службе дјелују три сектора, и то: Сектор за оперативну подршку, Сектор за реадмисију, прихват и смјештај и Сектор за администрацију. Осим сектора, Служба има 16 теренских центара, и то: Сарајево, Бањалука, Мостар, Источно Сарајево, Ливно, Добој, Тузла, Бихаћ, Горажде, Бијељина, Требиње, Зеница, Травник, Брчко, Орашје и Љубушки, као и Имиграциони центар.

Служба се преваходно бави контролом кретања и боравка странаца у Босни и Херцеговини, кроз обављање административно-управних и инспекцијских послова. Обављањем административно-управних послова Служба одлучује о статусу странаца у Босни и Херцеговини, дакле, кроз одобравање или одбијање захтјева за одобрење боравка странаца у земљи, отказе боравка, протјеривање, стављање под надзор и удаљавање странаца из земље. Такође, врши одређене безбједносне провјере код одлучивања о овјери позивних писама, издавању виза и одобрења/продужења боравка, а у поступку издавања дугорочних виза издаје сагласност на њихово издавање.

У оквиру својих инспекцијских надлежности Служба оперативним радом прикупља сазнања и информације, те прати и контролише законитост боравка странаца у Босни и Херцеговини. Служба прикупља податке о незаконитим миграцијама и незаконитим мигрантима у Босни и Херцеговини, затим надзире и контролише боравак странаца у погледу законитости боравка. На основу претходног, Служба предузима мјере и примјењује друга законом прописана овлашћења, те правовремено размјењује информације с полицијским и другим органима за спровођење закона.

Служба у свом раду континуирано сарађује с полицијским и другим агенцијама за спровођење закона, те институцијама и органима у Босни и Херцеговини. Служба остварује и међународну сарадњу с циљем да спроведе своје надлежности које се преваходно односе на сарадњу са сродним службама других земаља у поступцима утврђивања идентитета страних држављана, те реадмисије и удаљавања странаца у њихове домицилне земље. Служба има веома добру сарадњу и с међународним институцијама и организацијама које се налазе у Босни и Херцеговини, а које се по природи своје надлежности баве и овом проблематиком. Сарадња се преваходно одвија у правцу институционалног и оперативног јачања Службе. Ова сарадња се значајно односи, у едукативном смислу, на стручно усавршавање кадрова Службе.

С аспекта борбе против незаконитих миграција и стварања предуслова за ефикасно удаљавање странаца с територије БиХ, веома је битно да се нагласи значај рада Имиграционог центра Службе, капацитета 120 мјеста у ком је од отворања 03.07.2008. године, па до 01.11.2015. године, под надзором било смјештено укупно 1.872 лица.

Служба је учествовала и у стављању у функцију Информационог система о миграцијама „ИСМ“, као кључне базе података о странцима у Босни и Херцеговини. Имајући у виду да овакав систем представља саставни дио безбједности државе и њене способности да координирано управља миграцијама, Служба је ставила на располагање све потребне кадровске и техничке капацитете за функционисање овог система.

Пратећи европске стандарде у области миграција, а имајући у виду значај издавања биометријских виза и дозвола боравка којим ће се побољшати безбједност БиХ и њених грађана, Служба је ставила на располагање све ресурсе потребне за пружање подршке пројекту издавања биометријских виза, којим је такође предвиђено и издавање биометријских дозвола боравка у складу са стандардима ЕУ. Служба уз подршку Амбасаде Сједињених Америчких Држава - ICITAP програма Министарства правосуђа САД, имплементира прву фазу биометријског система на ком се интензивно ради већ дуже вријеме. Овај биометријски систем има за циљ да омогући надлежним органима да прикупљају, анализирају и обрађују биометријске податке, прије свега отиске прстију и фотографија страних држављана који подносе захтјеве за издавање виза и који бораве у Босни и Херцеговини.

Имплементацијом овог пројекта ојачаће се институције Босне и Херцеговине надлежне за превенцију незаконитих миграција, кријумчарење људи и трговину људима, али с друге стране и омогућити ефективна борба против тероризма и организованог криминала, те на тај начин дати допринос систему безбједности Босне и Херцеговине и њених грађана.

4.2.5. Гранична полиција Босне и Херцеговине

Гранична полиција БиХ (раније Државна гранична служба) успостављена је на основу Закона о Државној граничној служби, који је Одлуком из 2000. године донио Високи представник у БиХ. Одредбама Закона, који је усвојен 2001. године, успостављена је ДГС БиХ ради вршења послова заштите границе и безбједности аеродрома. Формирањем организационих јединица на терену, у мају 2003. године, ДГС је од ентитетских и кантоналних МУП-ова преузела у потпуности послове контроле међународне границе БиХ. У 2004. години донесен је нови закон који регулише надлежност, организацију и управљање у ДГС-у. Служба је дефинисана као управна организација у оквиру Министарства безбједности БиХ, с оперативном самосталношћу, успостављена ради обављања полицијских послова у вези с контролом државне границе БиХ, а организована је на три нивоа (централни, регионални и локални). Правилником о унутрашњој организацији из 2005. године утврђене су организационе јединице Граничне полиције БиХ.

У 2007. години промијењен је назив Државна гранична служба у Гранична полиција БиХ. Крајем 2008. године потписан је Споразум о успостављању Заједничког центра за анализу ризика, између МСБ, Граничне полиције БиХ, УИНО, КЗВ, КЗЗБ и Службе. У складу с насталим промјенама и потребама, 18.12.2013. године усвојене су измјене и допуне Правилника о унутрашњој организацији Граничне полиције БиХ. Заједнички центар за анализу ризика успостављен је као организациона јединица Граничне полиције БиХ, у чијем сједишту је и смјештен. Успостављени су Канцеларија за обуку и усавршавање и Канцеларија за интерну ревизију као организационе јединице на централном нивоу. Измјенама систематизације радних мјеста послови унутрашње координације европских процеса из надлежности Граничне полиције БиХ додијељени су Канцеларији за стратешко планирање и европске интеграције, а послови анализе ризика у Граничној полицији БиХ Одсјеку за криминалистичко-обавјештајне и аналитичке послове, те послове анализе ризика у оквиру ЦИК ГП БиХ. Измјенама Правилника о унутрашњој организацији повећан је, због измјена у режиму граничне контроле на граници с Хрватском и планираног проширења једног броја граничних прелаза, број извршилаца – полицијских службеника за 87.

Гранична полиција БиХ има успостављену организациону структуру у чијој је надлежности откривање и супротстављање незаконитим миграцијама на централном, регионалном и локалном нивоу. Истражни капацитети Граничне полиције БиХ изграђени су у складу с ЕУ стандардима. Гранична полиција БиХ је овлашћена да, по налогу Суда БиХ и Тужилаштва БиХ, спроводи истражне радње на цијелој територији БиХ. Ово се односи на сва друга кривична дјела која су у вези с границом, односно кривична дјела која је надлежни тужилац додијелио Граничној полицији БиХ за истраживање и процесирање.

У свом раду Гранична полиција БиХ остварује успјешну сарадњу са свим институцијама и агенцијама за спровођење закона у Босни и Херцеговини. Међуинституционална сарадња посебно је изражена с институцијама укљученим у процес интегрисаног управљања државном границом Босне и Херцеговине (МСБ, Служба, УИНО, КЗБ, КЗЗБ, Федерална управа за инспекцијске послове, Републичка управа за инспекцијске послове РС, Влада Брчко дистрикта Босне и Херцеговине). Гранична полиција БиХ успјешно сарађује и с другим агенцијама за спровођење закона (ФМУП БиХ, МУП РС, Полиција БД БиХ, СИПА, ОСА БиХ, К МУП-ови, као и надлежна тужилаштва и судови). Гранична полиција БиХ потписница је Споразума о успостављању система електронске размјене података из евиденција полицијских органа и тужилаштва у БиХ.

Између Министарства унутарњих послова Републике Хрватске и Министарства безбједности Босне и Херцеговине потписан је Протокол о успостављању заједничког контакт центра на граничном прелазу Бијача (у БиХ) – Нова Села (у Хрватској). У Требињу је 24.03.2014. године отворен Заједнички центар за полицијску сарадњу БиХ, Црне Горе и Србије, који ће придонијети ефикаснијој борби против незаконитих миграција и трговине људима, као и других појава у вези с прекограничним криминалом.

Гранична полиција БиХ директно, а и преко Дирекције за координацију полицијских органа БиХ, остварује стратешку и оперативну сарадњу с Интерполом, Европолом, EVRO-JUST-ом, SELEC-ом, као и другим међународним организацијама.

4.2.6. Министарство спољних послова

Министарство спољних послова БиХ, као орган управе надлежан за спровођење утврђене политике БиХ у складу са смјерницама Предсједништва БиХ, има одређене надлежности у погледу система управљања миграцијама у БиХ, те у области визно-пасошких послова врши редовну анализу рада дипломатско-конзуларних представништава БиХ. На основу праћења миграционих кретања у Босни и Херцеговини, с другим надлежним државним органима и институцијама предузимају се радње и активности у спречавању незаконитих миграција и у управљању миграционим процесима. Ова питања постала су посебно актуелна у контексту уласка Хрватске у Европску унију, те процјене појачања миграционог притиска на Босну и Херцеговину.

Министарство спољних послова БиХ се у свом раду бави питањима издавања виза путем дипломатско-конзуларних представништава. Унутар Министарства спољних послова БиХ, у оквиру организационе структуре, налази се Сектор за међународно-правне и конзуларне послове који путем Одсјека за визно-пасошке послове спроводи управни поступак по захтјеву страних мисија, међународних организација и грађана других земаља, а у вези с питањем издавања улазних виза за БиХ.

Један од приоритета у раду Министарства спољних послова БиХ је испуњавање обавеза у вези с праћењем ефеката Одлуке о либерализацији визног режима, смањењу злоупотребе безвизног режима, односно анимирање држављана БиХ на обавезу да поштују правила безвизног режима, да смање број лажних азиланата, те обавеза из Стратегије у области миграција и азила.

Поштујући раније успостављену праксу приближавања стандардима земаља ЕУ и Шенгена у области издавања виза, а након сагледавања искустава земаља из региона, под одговарајућим условима, Одлуком о визама уведена је могућност уласка и боравка у БиХ до 15 дана без обавезе претходног прибављања виза за БиХ за странце који посједују визу или дозволу боравка у земљама ЕУ или Шенгена. С циљем да уреди визни режим с појединим земљама и олакша путовања у БиХ појединих категорија грађана тих земаља, као и наших држављана који путују у те земље, Министарство спољних послова БиХ надлежно је да закључује билатералне међународне уговоре који се односе на слободан визни режим с другим земљама, укључујући и закључивање уговора о укидању виза за носиоце дипломатских и службених пасоша.

4.2.7. Министарство за људска права и избјеглице БиХ - Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику

Да би обезбиједила права лицима под међународноправном заштитом Босна и Херцеговина је успоставила институције које ће се бавити овим пословима и одредила њихове конкретне надлежности у овом подручју. С тим у вези, Министарство за људска права и избјеглице - Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, надлежно је за остваривање приступа праву на рад, здравствену и социјалну заштиту и образовање, смјештај као и остала права прописана Законом. Надлежно је такође за прихват и збрињавање, на период до 30 дана, држављана Босне и Херцеговине који се враћају у Босну и Херцеговину на основу споразума о реадмисији. У саставу Министарства за људска права и избјеглице БиХ је и Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, који се по уређењу састоји од четири одјела, и то: Одјел за права избјеглица, расељених лица и повратника, Одјел за повратак, прихват, координацију рада центара за збрињавање избјеглица и повратника по реадмисији, као и Одјел за стамбену политику и пројекте те Одјел за подршку рада Комисије за избјеглице и расељена лица БиХ.

4.2.8. Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за исељеништво

Законом о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине утврђено је да је Министарство за људска права и избјеглице надлежно да креира политике Босне и Херцеговине према исељеништву, као и да прикупља, систематизује, публикује и дистрибуира све податке из своје надлежности. У оквиру овог министарства дјелује Сектор за исељеништво у чијем саставу су два одсјека: Одсјек за статусна питања и информисање и Одсјек за привредну, образовну, научну и културну сарадњу.

У оквиру наведених надлежности Сектор за исељеништво прати стање у области емиграције/исељеништва које се односи на бројност, статус и потенцијале емиграната, њихову спремност да се укључе у развојне процесе у земљи, да остваре своја права у БиХ и државама пријема, те подстиче развој сарадње БиХ и њене емиграције у области привреде, науке, образовања, културе и спорта.

4.2.9. Државна агенција за истраге и заштиту

Кључну улогу у борби против трговине људима у Босни и Херцеговини има Државна агенција за истраге и заштиту, која је управна организација у оквиру Министарства безбједности Босне и Херцеговине, основана због обављања полицијских послова чија је надлежност, између осталог, да спречава, открива и доказује криминалитет у вези с трговином људима. Државна агенција за истраге и заштиту основана је 2002. године усвајањем Закона о Агенцији за информације и заштиту, којим је ова агенција дефинисана као самостална управна организација. Доношењем Закона о Државној агенцији за истраге и заштиту у јулу 2004. године, Агенција за информације и заштиту је трансформисана у Државну агенцију за истраге и заштиту (СИПА), чиме је добила овлашћења и постала прва полицијска агенција која своју надлежност остварује на цијелој територији Босне и Херцеговине.

Надлежности Агенције су прописане Законом о Државној агенцији за истраге и заштиту и односе се на спречавање, откривање и истрагу кривичних дјела из надлежности Суда Босне и Херцеговине, а посебно организованог криминала, тероризма, ратних злочина, трговине људима и других кривичних дјела против човјечности и вриједности заштићених међународним правом, те тешког финансијског криминала. Улога свих полицијских агенција за спровођење закона је откривање кривичних дјела трговине људима, откривање и идентификација починилаца тих кривичних дјела, прикупљање материјалних доказа, подношење извјештаја о почињеном кривичном дјелу и извршиоцима, те просљеђивање надлежном тужилаштву на одлуку и даље поступање. Државна агенција за истраге и заштиту обрађује податке и води евиденције у складу са Законом о полицијским службеницима Босне и Херцеговине, Законом о заштити личних података Босне и Херцеговине и другим прописима Босне и Херцеговине. Државна агенција за истраге и заштиту, чије је сједиште у Источном Сарајеву, у свом саставу има четири регионалне канцеларије, и то: у Бањалуци, Тузли, Мостару и Сарајеву. У сједишту Агенције у оквиру Криминалистичко-истражног одјељења егзистира Одсјек за спречавање и откривање организованог криминалитета, криминалитета у вези с трговином људима, опојним дрогама и осталим кривичним дјелима чији су задаци да се бави спречавањем, откривањем и истраживањем криминалитета у вези с трговином људима, који такође координира активности регионалних канцеларија по овој проблематици. Државна агенција за истраге и заштиту приликом вршења послова из своје надлежности остварује сарадњу с осталим агенцијама за спровођење закона у БиХ, као и с полицијским агенцијама држава из окружења и ЕУ, која се огледа у размјени криминалистичко-обавјештајних података и у предузимању заједничких оперативних активности уз помоћ заједничких истражних тимова и вођењем паралелних истрага.

4.2.10. Координационо тијело за питања миграција у БиХ

Одлуком Савјета министара Босне и Херцеговине из 2013. године именовано је Координационо тијело за питања миграција у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Координационо тијело). Координационо тијело је успостављено на нивоу високопозиционираних службеника Граничне полиције БиХ, Службе, Сектора за имиграцију, Сектора за азил и Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА) који су у саставу Министарства безбједности, Сектора за међународно-правне и конзуларне послове Министарства иностраних послова, Сектора за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику и Сектора за исељеништво Министарства за људска права и избјеглице, а техничку помоћ раду Координационог тијела пружа Сектор за имиграцију.

Координационо тијело је надлежно да континуирано сагледава цјелокупну ситуацију у области миграција и азила, да подстиче и обезбјеђује интерресорну сарадњу између релевантних институција које се баве пословима миграције и азила, врши процјене будућих миграционих кретања и надлежним институцијама предлаже мјере за унапређење миграционе политике и прати спровођење стратешких докумената. Поред наведеног, Координационо тијело креира и предлаже политике из области миграција и азила министру безбједности.

Извјештај о раду Координационо тијело доставља Савјету министара Босне и Херцеговине у року од 60 дана од истека календарске године, а на захтјев Савјета министара Босне и Херцеговине или у случају потребе и чешће. Одлука о измјени и допунама Одлуке о формирању Координационог тијела за питања миграција у БиХ усвојио је Савјет министара БиХ на 25. сједници одржаној 29.09.2015. године. Допунама Одлуке дефинисано је да ће ово тијело у случају настанка или очекиваних изванредних кризних ситуација у области миграција дјеловати и као оперативни штаб. У случају кад Координационо тијело засједа и као оперативни штаб за питања миграција у БиХ у његов састав улазе и представници штаба с нивоа ентитета и Брчко дистрикта БиХ.

Оперативни штаб за питања миграција у БиХ координираће све активности с надлежним институцијама и агенцијама, као и формираним штабовима или другим органима на нивоу ентитета и БД БиХ, те међународним организацијама и невладиним организацијама како би се превладала конкретна кризна ситуација у области миграција. Овај штаб ће предлагати мјере, одлуке и процедуре дјеловања Савјету министара БиХ и другим надлежним институцијама и агенцијама посредством Министарства безбједности.

4.3. Регионална и међународна сарадња

Претходни период управљања миграцијама у Босни и Херцеговини био је обиљежен и врло интензивном сарадњом коју су надлежни органи власти остваривали на различитим нивоима с другим државама и међународним, међувладиним и другим организацијама које дјелују на међународном нивоу. Ова сарадња односи се на различите облике заједничког и усклађеног поступања ради што ефикаснијег управљања миграционим токовима. Сарадња институција Босне и Херцеговине је подједнако остваривана на политичко-стратешком и оперативно-практичном нивоу, при чему су као правни основ сарадње служили прописи домаћег законодавства, односно, одредбе међународних уговора о сарадњи у подручју миграција и азила. Реализовано је низ пројеката на билатералној основи, како с органима надлежним за област миграција и азила других држава, тако и с међународним организацијама које у свом мандату имају област миграција и азила. Пројекте су финансирале владе других држава и Европска комисија из својих фондова, а имали су за циљ изградњу имиграционог и азилантског система у Босни и Херцеговини, те развој регионалне или међународне сарадње у области имиграције и азила, и повезивање емиграције с развојем Босне и Херцеговине. Што се тиче регионалне и међународне сарадње у области миграција и азила, институције надлежне за ове области организовале су низ конференција на којима су успостављени одређени механизми регионалне и међународне сарадње. С циљем да се дефинише обим регионалне и међународне сарадње у области миграција и азила, биће представљени споразуми и значајни пројекти које реализују органи Босне и Херцеговине надлежни за област миграција и азила:

- **Споразум о реадмисији** између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о прихвату лица која бораве без дозвола у другим земљама и други билатерални споразуми о

реадмисији лица која бораве без дозвола. Споразум имплементира Министарство безбједности–Сектор за имиграцију у дијелу прихвата држављана Босне и Херцеговине, Служба за послове са странцима у дијелу прихвата држављана трећих земаља и лица без држављанства и повратка држављана уговорне стране, као и држављана трећих земаља и лица без држављанства. Гранична полиција БиХ интервенише при уласку странаца у Босну и Херцеговину и изласку из ње. Министарство за људска права и избјеглице БиХ – Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику у дијелу прихвата и збрињавања на период од 30 дана држављана Босне и Херцеговине прихваћених по споразумима о реадмисији, док локалну интеграцију бх. држављана враћених по споразумима о реадмисији обављају надлежна ентитетска министарства у сарадњи с локалним заједницама.

- **Заједничка декларација о изградњи миграционих партнерстава** усвојена је у Прагу 27. и 28.04.2009. године, а Акциони план 2012-2016. године усвојен је у Познану 04.11.2011. године између земаља ЕУ, Источне и Југоисточне Европе и Турске. Имплементирају га сви органи надлежни за област миграција и азила у складу с надлежностима.
- **Истамбулска декларација о „Партнерству на путу свиле“** усвојена је у Истамбулу 19. априла 2013. године на 5. министарској конференцији Будимпештанског процеса с циљем да промовише дијалог и заједничку сарадњу при руковођењу миграционим токовима који се одвијају дуж „пута свиле“ и на тај начин потврде промјене у географском обиму и фокусу Будимпештанског процеса.
- **Декларација из Луксембурга** - Конференција на високом нивоу посвећена источномедитеранској/западнобалканској рути од 08.10.2015. године.
- Босна и Херцеговина је чланица **Међународне организације за миграције (ИОМ)** од 2005. године, а чланица **Међународног центра за развој миграционих политика (IC-MPD)** од 2011. године.
- Сарадња с **GDISC-ом** (Генерални секретаријат имиграционих служби Европске уније) реализује се посредством Министарства безбједности – Сектора за имиграцију, кроз учешће на састанцима GDISC-а, у којим учествују Служба за послове са странцима, Сектор за имиграцију и Сектор за азил Министарства безбједности.
- Основни вид регионалне сарадње у области миграција одвија се кроз **MARRI** центар (Регионални центар за миграције, азил и избјеглице) са сједиштем у Скопљу. Овим центром управља шест земаља чланица: Албанија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Србија, Црна Гора и Македонија, а састанци MARRI Регионалног форума одвијају се два пута годишње. Основна идеја оснивања овог центра је да земље Западног Балкана преузму власништво и иницијативу у регионалној сарадњи како би показале да могу самостално да сарађују и доприносе стабилизацији и развоју региона. Такође, све земље MARRI иницијативе су уједно и потписнице Споразума о стабилизацији и придруживању чији је један од главних циљева јачање регионалне сарадње, поред осталог и у области миграција. Сарадњу с MARRI центром, у складу с надлежностима, реализују Министарство безбједности–Сектор за имиграцију и Сектор за азил, Гранична полиција БиХ, Служба за послове са странцима, Министарство спољних послова и Министарство за људска права и избјеглице - Сектор за исељеништво и Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, а сарадњу координирају Национални координатор Босне и Херцеговине за сарадњу и координацију с MARRI центром и стални представник Босне и Херцеговине у MARRI центру у Скопљу.
- **Споразуме о условима путовања држављана двије државе** између Босне и Херцеговине и сусједних држава, којима је омогућен прелазак границе с личном картом. Споразуме проводи Гранична полиција БиХ у дијелу преласка границе Босне

и Херцеговине, Служба у дијелу контроле законитости боравка на територији Босне и Херцеговине.

- У области граничне безбједности, за шта је надлежна **Гранична полиција БиХ**, с Хрватском је потписан **Споразум о сарадњи у надзору државне границе**, као и низ протокола који из њега произилазе. Са Србијом је потписан **Протокол о одржавању састанака**, као и **Протокол о спровођењу заједничких патрола уз заједничку државну границу**. С Црном Гором је потписан **Протокол о спровођењу заједничких патрола**, те **Споразум о граничним провјерама на заједничким граничним прелазима**.
- Значајан напредак у прекограничној сарадњи на европском нивоу остварен је успостављањем **Европске агенције за управљање оперативном сарадњом на спољним границама држава чланица Европске уније (FRONTEX)**. Потписан је споразум који обухвата прикупљање, анализу и размјену информација, сарадњу у области обуке, техничку сарадњу, заједничке операције на границама Босне и Херцеговине и чланица ЕУ, те учешће у заједничким акцијама и пилот пројектима, које организује FRONTEX.
- Између Министарства безбједности БиХ, Министарства унутрашњих послова Црне Горе и Министарства унутрашњих послова Републике Србије потписан је **Протокол о оснивању и функционисању заједничког центра за полицијску сарадњу у Требињу**.
- У марту 2013. потписан је **Протокол између Министарства унутрашњих послова Републике Хрватске, Дирекције полиције и Министарства безбједности БиХ, Граничне полиције о оснивању Заједничког контактеног центра на граничном прелазу Нова Села – Бијача**.
- Потписан је **Меморандум о разумијевању између надлежних полицијских органа Босне и Херцеговине, Републике Албаније, Републике Хрватске, Републике Македоније, Црне Горе и Републике Србије о успостављању система размјене статистичких података о нелегалним миграцијама и учествовању у регионалном систему раног упозоравања**. Као национална контакт тачка Босне и Херцеговине одређена је Гранична полиција БиХ, а сарађује Министарство безбједности – Сектор за азил и Служба.
- У погледу међународне сарадње у вези с миграцијом и развојем, 2009. године је потписан **Меморандум о разумијевању између Босне и Херцеговине и Швајцарске о успостављању миграционог партнерства**, који реализују Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Сектор за азил и Служба за послове са странцима, као и Министарство за људска права и избјеглице БиХ – Сектор за исељеништво и Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, а **Меморандум о разумијевању између Босне и Херцеговине и Лихтенштајна о успостављању миграционог партнерства** потписан је 2011. године.
- Босна и Херцеговина је потписница **Конвенције о полицијској сарадњи у Југоисточној Европи из 2006. године**. Ова конвенција представља основни споразум о полицијској сарадњи у региону. Остваривање сарадње ради реализације заједничких безбједносних интереса и ефикасна борба против прекограничних пријетњи јавном реду и безбједности те међународног криминала, главни су циљеви Конвенције. Потписнице Конвенције су се обавезале да редовно размјењују информације о криминалним активностима, сачињавају заједничке процјене пријетњи те развијају сарадњу између релевантних агенција за спровођење закона. Конвенцију реализују Гранична полиција БиХ, Агенција за истраге и заштиту и друге полицијске агенције у Босни и Херцеговини.

- Босна и Херцеговина је потписница **Стратешког споразума о сарадњи с Канцеларијом европске полиције (Европол)**. Овим споразумом уређују се размјена информација, захтјеви за помоћ, поступање по захтјеву, размјена експертиза, повјерљивост и процедуре провјера, официри за везу, трошкови, одговорности и рјешавање спорова. Од значаја за реализацију Споразума је примјена **ILECU** (Јединица за координацију служби за спровођење закона) **пројекта у Босни и Херцеговини** чији циљ је унапређење међународне полицијске сарадње у борби против организованог криминала, а у ком учествују: Дирекција за координацију полицијских органа, Државна агенција за истраге и заштиту, Гранична полиција БиХ, Управа за индиректно опорезивање, ентитетска министарства унутрашњих послова и Полиција Брчко дистрикта БиХ.
- На основу Споразума о сарадњи у борби против прекограничног криминала, потписаног 1999. године у Букурешту, основан је Центар за борбу против прекограничног криминала у региону Југоисточне Европе (**SECI**), који је трансформисан у Центар за спровођење закона у Југоисточној Европи (**SELEC**).
- **Споразуми о полицијској сарадњи између Босне и Херцеговине и других земаља** на билатералном нивоу реализују се и кроз учешће Граничне полиције БиХ, Државне агенције за истраге и заштиту БиХ, Службе и других агенција за спровођење закона.
- Гранична полиција БиХ остварује успјешну сарадњу и учествује у реализацији програма и пројеката многих међународних организација као што су DCAF, SELEC центар, ICITAP и Интерпол, и успоставила је квалитетну гранично-полицијску сарадњу с полицијским агенцијама и институцијама земаља ЕУ и шире, која се у протеклом периоду огледала кроз техничку помоћ у опреми и обуци.
- Министарство за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине успјешно сарађује с низом међународних организација које се баве питањима миграције и развоја попут Међународне организације за миграције (IOM), Међународног центра за развој политике миграција (ICMPD), Агенције за развој владе Њемачке (GIZ), УН агенција и другима.

4.4. Закључци

Хармонизујући област имиграција и азила са стандардима ЕУ у протеклих 10 година, Босна и Херцеговина је остварила значајан напредак у успостављању капацитета за управљање миграцијама и азилом. Већина основаних институција и агенција које раде на питањима миграција и азила су у моменту оснивања имале минимална искуства у овој области.

У том периоду донесена су три закона која прописују област имиграције и азила, што јасно показује да Босна и Херцеговина настоји да прати динамику развоја правне тековине Европске уније у овој области и у довољној мјери је уграђује у домаће законодавство.

Тренутно Босна и Херцеговина има све основне институционалне структуре за управљање миграцијама, које су оспособљене да се баве контролом кретања и боравка странаца и да се боре против незаконитих миграција, у складу с тренутним изазовима у овој области. Систем међународне заштите у Босни и Херцеговини успостављен је и успјешно га проводе надлежни органи у складу с националним законодавством у овој области.

У подручју трговине људима Босна и Херцеговина се успјешно супротставља овој појави и има успостављен систем заштите странаца жртава трговине људима који се реализује уз сарадњу с невладиним сектором. Босна и Херцеговина има успостављен систем за имплементацију споразума о реадмисији.

Област имиграције и азила била је међу битним сегментима за испуњавање услова из Мапе пута за либерализацију визног режима. Свеобухватно испуњавање услова из Мапе пута на крају је **15.12.2010. године резултирало стицањем безвизног режима за држављане Босне и Херцеговине.**

Босна и Херцеговина је, на путу да успостави правни оквир за изградњу и јачање институционалних капацитета у области имиграција и азила, уживала свеобухватну правну, оперативну и финансијску помоћ и подршку међународних организација са сталним сједиштем у Босни и Херцеговини, као што су Делегација Европске уније у Босни и Херцеговини (EUD БиХ), Канцеларија високог представника у Босни и Херцеговини (ОHR), Високи комесаријат Уједињених нација за избјеглице (UNHCR), Међународна организација за миграције (IOM) и Међународни програм помоћи у криминалистичкој обуци Министарства правде САД-а (ICITAP), као и друге владине, невладине и међународне организације.

Област имиграција и азила у Босни и Херцеговини развија се према два дугорочно постављена циља:

ЦИЉ I

Даље развијање квалитетног система у области имиграција и азила на националном нивоу, усклађеног са стандардима Европске уније и с инкорпорираним међународним избјегличким правом, који ће омогућити интеграцију Босне и Херцеговине у Европску унију.

ЦИЉ II

Подстицање активног учешћа Босне и Херцеговине у дефинисању политика и развоја имиграционог и азилантског система на регионалном нивоу у складу са стандардима Европске уније.

5.

РАЗРАДА СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА И МЈЕРА НА ЊИХОВОМ ОСТВАРЕЊУ ЗА ПЕРИОД 2016-2020. ГОДИНА

Стратешки циљ 1: УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА КОНТРОЛЕ УЛАСКА И БОРАВКА СТРАНАЦА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Опис стратешког циља: Остварењем овог стратешког циља верификоваће се досадашњи успјеси у успостављању свеобухватног система уласка странаца у Босну и Херцеговину и њиховог боравка, те отклонити уочени недостаци у његовом функционисању. Потпуно остварење овог стратешког циља зависи од успјешности реализовања планираних мјера које су различитог карактера. Оне се односе преваходно на континуирано праћење међународних правних стандарда у подручју миграција и азила, посебно тзв. „Acquis стандарда“ Европске уније, те усклађивање с њим националног законодавства Босне и Херцеговине. Друга по реду мјера односи се на успостављање свеобухватног система прикупљања и обраде расположивих података који треба да послуже дефинисању политика из домена управљања миграцијама и азилом у Босни и Херцеговини. Овим се, између осталог, настоје слиједити ЕУ стандарди у подручју заједничке политике миграција и азила (као што је ЕМН) с циљем да се развијају капацитети за достављање података Евростату као и капацитети за израду анализе у области миграција с циљем да се дефинишу имиграционе политике БиХ.

Затим, планиране мјере обухватају унапређење правног оквира и доградњу институционалних капацитета Министарства спољних послова Босне и Херцеговине с циљем да се што ефикаснијег спроводи визни режим.

Како су поједине институције које учествују у систему спровођења прописа о кретању и боравку странаца у Босни и Херцеговини још увијек недовољно изграђене, било је потребно да се планирају и специфичне мјере којима би се побољшали услови за њихов рад. С тим у вези, једна од планираних мјера усмјерена је ка повећању оперативности Службе за послове са странцима. Кад је ријеч о материјално-техничким капацитетима потребним да би се остварио овај стратешки циљ, планираним мјерама намјеравамо да континуирано усавршавамо постојећи Информациони систем о миграцијама (ИСМ), те да изграђујемо инфраструктуру за ефикасно функционисање информационих технологија којим се надлежне институције служе у свом раду, а посебно имплементација биометрије у складу с европским стандардима у области имиграција и азила.

С обзиром да је област миграција и азила по својој природи врло динамична, неопходно је било да се планира стратешка мјера која се односи на усмјерену, планску и континуирану едукацију у овој области.

Узимајући у обзир да остварење овог стратешког циља не зависи искључиво од напора које улажу домаће институције, већ је њихов успјех знатно условљен и обимом сарадње с међународним партнерима, било је потребно да се у овај каталог мјера уврсте и оне којима ће надлежне институције Босне и Херцеговине побољшати своју сарадњу с партнерским организацијама и институцијама у иностранству.

Планиране мјере (програми):

- 1.1 Усклађивање прописа имиграционог и азилантског права Босне и Херцеговине с релевантним међународним стандардима и ЕУ *acquis*;
- 1.2 Успостављање система благовременог, објективног, поузданог и упоредивог прикупљања и обраде података о имиграцијама ради ефикасног управљања имиграционим токовима у Босни и Херцеговини;
- 1.3 Доградња успостављеног правног и институционалног оквира у Министарству спољних послова Босне и Херцеговине у спровођењу визног режима;
- 1.4 Унапређивање оперативности Службе за послове са странцима ради стварања потребних услова за ефикаснију контролу кретања и боравка странаца;
- 1.5 Надоградња постојећег Информационог система о миграцијама - ИСМ;
- 1.6 Спровођење сталне едукације у области имиграција и азила;
- 1.7 Наставак и јачање регионалне и међународне сарадње.

Стратешки циљ 2: ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА У ОБЛАСТИ АЗИЛА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Опис стратешког циља: Пружање међународне и привремене заштите (азила) у великој мјери је детерминисано усаглашавањем националног законодавства и пракси у Босни и Херцеговини с усвојеним међународним стандардима. Остварење овог стратешког циља у директној вези је с предузимањем врло специфичних мјера којима се додатно развијају право и пракса додјељивања азила у Босни и Херцеговини. У том смислу потребно је да се предузму мјере које развијају и јачају капацитете у области азила на свим нивоима. Да би се реализовао овај циљ унутар Босне и Херцеговине приоритетно је:

- кадровско јачање Сектора за азил у смислу праћења и примјене стандарда Европске уније у области азила и усклађивања с њим националног законодавства;
- кадровско јачање у свим другим институционалним облицима који у свом раду имају непосредни или посредни однос у питањима азила (Сектор за имиграцију, Гранична полиција БиХ, Служба, центри за социјални рад, образовне и здравствене установе, заводи за запошљавање, невладине организације које пружају бесплатну правну помоћ и психосоцијалну подршку) те
- институционално јачање на нивоу БиХ у смислу стварања и обезбјеђивања претпоставки за ефикаснији, функционалнији и сврсисходнији систем азила, у свим сегментима (нпр. пружање правне помоћи преко доношења Закона о пружању бесплатне правне помоћи – Министарство правде и оснивање институционалног облика за њено пружање).

Да би институције Босне и Херцеговине у овом подручју поступале што квалитетније, потребно је да се предузму мјере на уједначавању процедура пружања међународне заштите на регионалном нивоу. Поред тога, циљ регионалног увезивања у овој области је да се онемогући злоупотреба међународног избјегличког права, те обезбиједи боље поступање с лицима која у више земаља региона бораве и траже заштиту. Споменуте мјере укључују размјену података о лицима која траже заштиту, успостављање базе података о земљама поријекла тражилаца азила, те размјену информација, искустава, најбољих пракси, анализе кретања у области азила као и креирање заједничких политика на регионалном нивоу. Набројане мјере могу да произведу одређене резултате уколико се обезбиједи квалитетан и обучен кадар који ће моћи да одговори свим потребама и постављеним задацима из области азила.

На крају, Босна и Херцеговина намјерава да настави да усклађује систем азила са системом азила у ЕУ, што би требало да у овој области у наредном периоду олакша интеграционе токове БиХ.

Планиране мјере (програми):

- 2.1 Усклађивање националног система азила с међународним избјегличким правом и стандардима ЕУ;
- 2.2 Јачање кадровских, техничких и смјештајних капацитета Сектора за азил, потребних за безбјеган и хуман прихват и смјештај тражилаца азила;
- 2.3 Учествовање у развијању система азила на регионалном нивоу;
- 2.4 Континуирана едукација запослених у области азила;
- 2.5 Увезивање система азила Босне и Херцеговине са системом азила ЕУ.

Стратешки циљ 3: ПОВЕЋАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ КОНТРОЛЕ ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис стратешког циља: Један од основних елемената система управљања миграцијама је ефикасно управљање границама, за шта је потребно да се остваре претпоставке за што је могуће бољу контролу државне границе.

Потребно је да се процедуре и праксе Граничне полиције БиХ континуирано усклађују с правном тековином ЕУ у области управљања границом, укључујућу препоруке и најбоље праксе за надзор спољних граница, повратак и реадмисију из ЕУ Шенгенског каталога. Такође, изнимно је значајно и да се стално прате измјене и допуна ЕУ *acquis* и пракси у дијелу који је релевантан за рад Граничне полиције БиХ, те њихова правовремена имплементација у законодавство Босне и Херцеговине.

Гранична полиција БиХ је успоставила централизовану информациону систем на нивоу Главне канцеларије и врши се константно увезивање телекомуникационим путем свих нижих организационих јединица. Информациону систем граничних провјера успостављен је на 56 граничних прелаза и свим организационим јединицама Граничне полиције БиХ. Систем граничних провјера садржи апликацију “граничне провјере” која омогућава контролу биометријских докумената, има приступ провјерама у базама података Интерпола, IDDEA-е, РОС, ИСМ, потражним евиденцијама МУП-а РС МУП-а ФБиХ, Полиције Брчко дистрикта БиХ, базама података Граничне полиције БиХ, те има већу безбједност, боље извјештавање и бољи мониторинг. У току су активности на унапређењу информационог система за граничне провјере, који подразумева инсталирање камера за читавање регистарских таблица на граничним прелазима. У наредном периоду потребно је да се прошири доступност информационог система на све граничне прелазе.

С циљем да Гранична полиција БиХ дјелује што ефикаснијег потребно је да се унаприједи међусобна сарадња на пољу размјене информација, заједничке анализе ризика, размјене искустава, заједничке обуке, сарадње у обавјештајној и истражној области, заједничком коришћењу база података, заједничким операцијама и међуагенцијским контактним тачкама на свим нивоима организовања. Међународна полицијска сарадња у којој учествује Гранична полиција БиХ је неизоставна мјера на остварењу овог стратешког циља. У том смислу, намјера је да се планираним мјерама искористе сви капацитети сарадње с полицијама других држава кроз све облике сарадње у складу с праксама ЕУ.

Планиране мјере (програми):

- 3.1 Правни оквир из надлежности Граничне полиције БиХ у највећој могућој мјери треба да се прилагоди стандардима и доброј пракси ЕУ;**
- 3.2 Информационо-комуникациони систем који омогућава прикупљање, архивирање, обраду и дистрибуцију података треба да се систематски развија, надограђује и одржава;**
- 3.3 Механизми сарадње треба да се унапређују с институцијама и партнерским агенцијама унутар БиХ и иностранству у правцу ефикасне контроле и заштите државне границе.**

Стратешки циљ 4: УНАПРЕЂЕЊЕ БОРБЕ ПРОТИВ НЕЗАКОНИТИХ МИГРАЦИЈА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Опис стратешког циља: Један од највећих изазова с којима држава може да се сусретне у процесу управљања миграцијама тиче се успјешности њених институција у супротстављању незаконитим миграцијама. Иако анализе трендова миграција не указују на то да се Босна и Херцеговина налази на идентификованим рутама кретања незаконитих миграната чија дестинација је Европска унија, у складу с новим трендовима незаконитих кретања миграната, потребно је да се ову област у оквиру овог стратешког документа посебно третира. Интеграциони процеси унутар којих Босна и Херцеговина настоји да постане чланица ЕУ додатно је обавезују да предузме све неопходне мјере да би ефикасно онемогућавала незаконите миграције преко своје територије. С тим у вези, може да се каже да су унутар овог стратешког циља садржане специфичне мјере које се односе на различите области сузбијања ових појава.

Као једна од новина у овом дијелу стратегије у области миграција и азила јавља се мјера којом се намјеравају смањити незаконите миграције на њиховом изворишту, тачније у државама с високим миграционим ризиком. Цијели низ активности надлежних институција је усмјерен ка овом циљу.

Гранична полиција БиХ успостављаће систем анализе ризика који је структуриран на стратешком, оперативном и тактичком нивоу. Стратешка анализа ризика биће основ за управљање, организовање и руковођење, а оперативна и тактичка анализа ризика биће основ за директну реакцију на конкретне случајеве/ситуације откривене на граници, или претпостављене случајеве/ситуације на основу обавјештајних информација.

Опремање граничних прелаза опремом за откривање незаконитих миграната у превозним средствима и побољшање фиксног и преносивог техничког надзорног система копнене границе између граничних прелаза који су посебно угрожени с аспекта незаконитих миграција и кријумчарења људи, омогућиће да Гранична полиција БиХ успјешно открива покушаје незаконитог преласка државне границе и спријечи угрожавање државне границе. Неопходно је да се изврши адекватно кадровско попуњавање Граничне полиције БиХ, али исто тако и да се размотри могућности даљег унапређења организационог устроја како би се створили повољнији услови за оптимализацију радних процеса и оптималније коришћење расположивих ресурса, нарочито људских.

Остварење овог стратешког циља једнако зависи и од капацитета Службе за послове са странцима, односно њене могућности да благовремено и ефикасно дјелује у спречавању и откривању незаконитих миграција у Босни и Херцеговини. У складу с тим, планирано је да се предузме низ различитих активности на материјално-техничком опремању, те унапређењу оперативних капацитета којима ће се повећати способности Службе да свеобухватно ради на спречавању и сузбијању незаконитих миграција, те ефикасном удаљавању странаца из Босне и Херцеговине.

У случају кризних ситуација у области миграција и азила планиране су одређене активности надлежних органа у БиХ да би на адекватан начин могло да се одговори таквим изазовима. Да би се унаприједио постојећи систем спречавања незаконитих миграција у Босни и Херцеговини, програмирана је мјера којом се настоје искористити све предности савремених информационих технологија у подручју биометријске идентификације. Активности које су усмјерене на реализацију ове мјере су такве природе да се њиховом

реализацијом намјеравају створити правни, материјално-технички и други предуслови за успјешно функционисање биометрије у подручју виза, боравишних дозвола и азила. У оквиру овог стратешког циља планирана је и специфична мјера којом би се побољшали услови за спровођење споразума о реадмисији лица која бораве без дозвола у другим земљама. Исто тако, ова мјера односи се и на успостављање институционалних капацитета потребних за реинтеграцију бх. држављана који се враћају по основу споразума о реадмисији.

За успјешну борбу против незаконитих миграција потребно је да се обезбиједи додатни капацитети за смјештај незаконитих миграната који могу по потреби да се дислоцирају. У домену међународне сарадње су предвиђене мјере активног учествовања у регионалним иницијативама и процесима у области имиграције.

С циљем борбе против незаконитих миграција и координације активности потребно је да се успоставе реферални механизми за праћење показатеља у овој области.

Планиране мјере (програми):

- 4.1 Спречавање незаконитих миграција на изворишту;**
- 4.2 Јачање капацитета Граничне полиције БиХ за реакцију на безбједносне промјене на државној граници;**
- 4.3 Јачање капацитета Службе на спречавању и откривању незаконитих миграција, те удаљавању странаца из БиХ;**
- 4.4 Јачање капацитета надлежних органа у БиХ да на адекватан начин реагују у случају кризних ситуација у области имиграција;**
- 4.5 Јачање капацитета у борби против незаконитих миграција у БиХ коришћењем савремених технологија биометријске идентификације;**
- 4.6 Успостављање нових и даље развијање постојећих институционалних капацитета за имплементацију споразума о реадмисији;**
- 4.7 Изградња објекта имиграционог центра привременог карактера;**
- 4.8 Даље развијање регионалне и међународне сарадње у области супротстављања незаконитим миграцијама;**
- 4.9 Успостављање рефералних механизма прикупљања и праћења показатеља у области борбе против незаконитих миграција.**

Стратешки циљ 5: ДОПРИНОШЕЊЕ СМАЊЕЊУ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Опис стратешког циља: Појава трговине људима се због свог значаја и посљедица које проузрокује сепаратно третира у оквиру овог стратешког плана. Дакле, Босна и Херцеговина предузима свеобухватне мјере и активности на пољу борбе против трговине људима. Остварење конкретног стратешког циља намјерава се постићи предузимањем одређених мјера које се тичу међународне и међуинституционалне сарадње, заштите жртава те сензибилизацијом странаца, потенцијалних жртава, о овом проблему.

Наиме, предузимањем конкретних мјера унутар овог стратешког подручја планирано је да се ојача сарадња и размјена података, што указује на потребу за знатно успјешнијом борбом против свих облика прекограничног криминала, укључујући и трговину људима. Исто тако, предвиђеним мјерама настоји се да се обезбиједи благовремена сарадња и координација свих органа укључених у борбу против трговине људима и незаконитих миграција.

Да би Босна и Херцеговина наставила успјешну борбу против трговине људима, потребно је да се даље развија правни и институционални оквир у области заштите странаца жртава трговине људима у складу с међународним правом и правном тековином Европске уније.

Врло важан сегмент планираних мјера односи се на успостављање неопходних предуслова за вођење евиденција о странцима жртвама трговине људима у Босни и Херцеговини. На крају, предвиђене мјере на остварењу овог стратешког циља подразумевају значајније учешће самих странаца, посебно ризичних група, путем њихове сензибилизације и едукације о ризицима од трговине људима.

Планиране мјере (програми):

- 5.1 Унапређење сарадње с агенцијама за спровођење закона на међународном нивоу, која би се односила и на међународну сарадњу у кривично-правним стварима;
- 5.2 Унапређење правног и институционалног оквира у заштити странаца жртава трговине људима у складу с међународним стандардима и ЕУ *acquis*;
- 5.3 Унапређење међуинституционалне сарадње владиних и невладиних организација у Босни и Херцеговини;
- 5.4 Успостављање базе података о странцима жртвама трговине људима;
- 5.5 Подизање свијести код ризичне категорије странаца да не постану жртве трговине људима.

Стратешки циљ 6: ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНИХ КАПАЦИТЕТА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ С ЦИЉЕМ ДА СЕ ПОВЕЖУ МИГРАЦИЈА И РАЗВОЈ

Опис стратешког циља: *Врло је важно да се истакне да овај стратешки документ третира утицај миграција на развој Босне и Херцеговине. Под миграцијом и развојем мисли се на потенцијал миграната да допринесу развоју земље пријема и земље поријекла. Питања миграције и развоја недовољно су позната и заступљена, како у политикама и институцијама Босне и Херцеговине, тако и у јавности те академском сектору.*

Један од неопходних предуслова за остварење овог стратешког циља односи се на унапређење правног оквира и институционалних капацитета којима ће се обезбиједити праћење утицаја имиграција на развој Босне и Херцеговине.

Наставак развоја овог стратешког подручја тиче се јачања адекватног правног оквира и институционалних капацитета за праћење утицаја кружних миграција на развој Босне и Херцеговине.

Истовремено, постојећа емиграција посједује огромне људске и финансијске ресурсе који могу значајно да допринесу развоју БиХ. За привлачење тих ресурса потребан је даљи развој правног оквира и институционалних капацитета на различитим нивоима власти и у различитим секторима. За ефикасније учешће емиграната у развоју БиХ од изузетне је важности међуресорна и међуинституционална сарадња, као и активно учешће цивилног и приватног сектора.

Планиране мјере (програми):

- 6.1 Унапређење правног и институционалног оквира у сврху креирања развојно-оријентисане имиграционе политике у Босни и Херцеговини;**
- 6.2 Унапређење правног и институционалног оквира који ће допринијети праћењу емиграционих токова из БиХ и везивању ресурса емиграције с развојем Босне и Херцеговине.**

Стратешки циљ 7: УСПОСТАВЉАЊЕ СИСТЕМА ЗА ПРАЋЕЊЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ СТРАНАЦА КОЈИ ЗАКОНИТО БОРАВЕ НА ТЕРИТОРИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис стратешког циља: Узимајући у обзир да је у претходних неколико година успостављен ефикасан систем контроле уласка и боравка странаца и међународне заштите у Босни и Херцеговини, који је омогућио увид у стварни број и структуру странаца који се налазе на њеној територији у статусу одобреног боравка и међународне заштите, било је потребно да се у овом стратешком документу посвети пажња и питању интеграције тих лица у друштвени и економски амбијент Босне и Херцеговине. Интеграција имиграната је двострани процес у ком имају активну улогу државне и друге надлежне институције Босне и Херцеговине с једне стране, као и сами имигранти с друге стране. У Споразуму о стабилизацији и придруживању наводи се и обавеза промовисања политике интеграције с циљем да се упореде права и обавезе странаца и држављана. С тим у вези потребно је да се редовно прате индикатори интеграције странаца који законито бораве у БиХ.

Врло важне су и мјере посвећене развијању капацитета и размјени најбољих пракси и искустава с другим земљама у области интеграције странаца. На овај начин, Босна и Херцеговина намјерава да оде корак даље у процесу управљања миграцијама те да усклади своје активности с најбољим праксама и препорукама ЕУ.

Планиране мјере (програми):

- 7.1 Унапређење остварења права странаца који имају признат статус међународне заштите у Босни и Херцеговини и стварање окружења којима се омогућавају интеграционе олакшице;
- 7.2 Успостављање и јачање институционалних капацитета ради ефикасне интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини;
- 7.3 Развијање и праћење индикатора интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини;
- 7.4 Успостављање међуинституционалне сарадње ради анализе стања и потреба интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини;
- 7.5 Унапређење регионалне и међународне сарадње с циљем размјене искустава с другим земљама у области интеграције странаца.

Стратешки циљ 8: УСПОСТАВЉАЊЕ СТАЛНОГ СИСТЕМА КООРДИНАЦИЈЕ У РЕАЛИЗАЦИЈИ МИГРАЦИОНЕ ПОЛИТИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Опис стратешког циља: Миграције и азил су веома динамичне области и, с тим у вези, планиране мјере могу да се реализују само уз континуирано унапређивање сарадње свих релевантних институција које се баве овим питањима. Одлуком Савјета министара Босне и Херцеговине из 2013. године именовано је Координационо тијело за питања миграција у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Координационо тијело). Координационо тијело је успостављено на нивоу високопозиционираних службеника Граничне полиције БиХ, Службе, Сектора за имиграцију, Сектора за азил и Државне агенције за истраге и заштиту БиХ који су у саставу Министарства безбједности, Сектора за међународно-правне и конзуларне послове Министарства спољних послова, Сектора за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику и Сектора за исељеништво Министарства за људска права и избјеглице, а техничку помоћ раду Координационог тијела пружа Сектор за имиграцију. Координационим тијелом предсједава представник Министарства безбједности.

Координационо тијело је надлежно да континуирано сагледава цјелокупну ситуацију у области миграција и азила, подстиче и обезбјеђује интерресорну сарадњу између релевантних институција које се баве пословима миграције и азила, те врши процјене будућих миграционих кретања и надлежним институцијама предлаже мјере за унапређење миграционе политике и прати спровођење стратешких докумената. Поред наведеног, Координационо тијело креира и предлаже политике из области миграција и азила министру безбједности.

У случају кризних ситуација у области имиграција и азила Координационо тијело може да функционише као оперативни штаб за питање миграција у БиХ.

Планиране мјере (програми):

8.1 Континуирано дјеловање Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини.

АКЦИОНИ ПЛАН 2016-2020.

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
ЦИЉ 1. УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА КОНТРОЛЕ УЛАСКА И БОРАВКА СТРАНАЦА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ									
1.1.	Усклађивање прописа имиграционог и азилантског права Босне и Херцеговине с релевантним међународним стандардима и ЕУ acquis	Министарство безбједности							Буџет институција Босне и Херцеговине
1.1.1.	Израда Стратегије у области имиграција и азила и Акционог плана 2021-2025.								Буџет институција Босне и Херцеговине
1.1.2.	Усвајање Стратегије у области имиграција и азила и Акционог плана 2021-2025.	Савјет министара БиХ							Буџет институција Босне и Херцеговине
1.1.3.	Доношење подзаконских аката у области уласка и боравка странаца у складу са Законом о странцима	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Министарство безбједности – Сектор за азил, Служба, Гранична полиција БиХ						Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.1.4.	Доношење подзаконских аката из области виза у складу са Законом о странцима	Министарство спољних послова	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Служба, Гранична полиција БиХ	X X X X					Буџет институција Босне и Херцеговине
1.1.5.	Доношење подзаконских аката из области путних исправа у складу са Законом о странцима и Законом о азилу	Министарство цивилних послова	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Служба	X X X X					Буџет институција Босне и Херцеговине
1.1.6.	Израда нацрта Закона о измјенама и допунама Закона о странцима	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за азил, Министарство спољних послова				X X X X		Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.1.7.	Усвајање Предлога Закона о измјенама и допунама Закона о странцима	Савјет министара Босне и Херцеговине						X	Буџет институција Босне и Херцеговине
1.1.8.	Усвајање Закона о измјенама и допунама Закона о странцима	Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине						X X	Буџет институција Босне и Херцеговине
1.1.9.	Доношење подзаконских аката из области имиграција у складу са Законом о измјенама и допунама Закона о странцима	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за азил						Буџет институција Босне и Херцеговине X
1.1.10.	Доношење подзаконских аката у складу са Законом о азилу	Министарство безбједности – Сектор за азил	Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за имиграцију, Министарство за људска права и избјеглице					X X X X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.1.11.	Доношење подзаконских аката из области остваривања права лица с признатом међународном заштитом у складу са Законом о азилу	Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику	Министарство безбједности – Сектор за азил, Министарство цивилних послова, надлежна министарства ентитета и Брчко дистрикта БиХ	X	X	X			Буџет институција Босне и Херцеговине
1.1.12.	Израда нацрта Закона о измјенама и допунама Закона о азилу	Министарство безбједности – Сектор за азил	Сектор за имиграцију, Служба, Гранична полиција БиХ, Министарство за људска права и избјеглице					X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.	Успостављање система благовременог, објективног, поузданог и упоредивог прикупљања и обраде података о миграцијама ради ефикасног управљања имиграционим токовима у Босни и Херцеговини								
1.2.1.	Иницирање измјена и допуна Правилника о унутрашњој организацији Министарства безбједности с циљем јачања Сектора за имиграцију и Сектора за азил у дијелу израде специјалистичких анализа и извјештавања у области имиграција и азила	Министарство безбједности	Савјет министара Босне и Херцеговине – даје сагласност						Буџет институција Босне и Херцеговине
				X	X	X	X		

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.2.	Запошљавање државних службеника у Сектору за имиграцију и Сектору за азил у дијелу израде специјалистичких анализа, те прикупљања и обраде података за потребе Евростата	Министарство безбједности	Агенција за државну службу		X	X	X		Буџет институција Босне и Херцеговине
1.2.3.	Организовање округлих столова и других активности с циљем анализе ЕУ регулативе у области радних имиграција	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију						X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.4.	Континуирано праћење промјена у ЕУ законодавству у области имиграција	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију							Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
1.2.5.	Успостављање правног и институционалног оквира и техничких услова за доставу података у области имиграције и азила за потребе Евростата	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за азил						Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.6.	Едукација у сврху израде анализа за дефинисање имиграционе политике БиХ	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Гранична полиција БиХ, Министарство спољних послова, Сектор за азил, Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за исељеништво и Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, међународне организације	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.2.7.	Израда анализа за дефинисање имиграционе политике БиХ које укључују и податке о рањивим категоријама	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Гранична полиција БиХ, Министарство спољних послова, Сектор за азил, Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за исељеништво и Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, међународне организације				X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.2.8.	Израда транспарентних информација за странце с циљем промовисања законитих имиграција	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Гранична полиција БиХ, Министарство спољних послова	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
1.2.9.	Едукација запослених у ДКП-има Босне и Херцеговине у области миграција	Министарство спољних послова	Служба	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
1.2.10.	Обука свих запослених који одлазе на рад у ДКП БиХ у оквиру визно-пасошких послова, у области међународно-правне помоћи и конзуларне заштите	Министарство спољних послова БиХ	Служба	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.3.	Дограђња успостављеног правног и институционалног оквира у Министарству спољних послова Босне и Херцеговине у спровођењу визног режима								
1.3.1.	Побољшати кадровску попуњеност лицима квалификованим за рад на конзуларним пословима	Министарство спољних послова	Агенција за државну службу Босне и Херцеговине	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
1.3.2.	Редовно ажурирање податке на веб страници МВП-а БиХ везано за информације о визном режиму	Министарство спољних послова		X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.	Унапређење оперативности Службе за послове са странцима ради стварања потребних услова за ефикаснију контролу кретања и боравка странаца								
1.4.1.	Израда нацрта закона о Служби за послове са странцима	Служба		X X X X					Буџет институција Босне и Херцеговине
1.4.2.	Усвајање предлога закона о Служби за послове са странцима	Савјет министара Босне и Херцеговине		X X					Буџет институција Босне и Херцеговине
1.4.3.	Усвајање закона о Служби за послове са странцима	Парламентарна Скупштина Босне и Херцеговине		X X					Буџет институција Босне и Херцеговине
1.4.4.	Доношење правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста	Служба	Савјет министара Босне и Херцеговине, Министарство безбједности			X X			Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.4.5.	Кадровско јачање и попуњавање Службе	Служба	Агенција за државну службу Босне и Херцеговине	X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
1.4.6.	Едукација запослених у Служби кроз специјалистичке обуке, радионице, тренинге и студијске посјете	Служба	Домаће и међународне институције	X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
1.4.7.	Припремне радње за изградњу установе за смјештај рањивих категорија странаца	Служба			X	X	X	X		Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
1.4.8.	Изградња установе за смјештај рањивих категорија странаца	Служба				X	X	X	X	Донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.9.	Опремање установе за смјештај рањивих категорија странаца	Служба					X	X	Донаторска средства – пројекти
1.4.10.	Запошљавање и обука кадра потребног за рад установе за смјештај рањивих категорија странаца	Служба	Агенција за државну службу Босне и Херцеговине				X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
1.4.11.	Наставак активности на проналажењу трајног смјештаја теренских центара службе	Служба					X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.12.	Унапређење аналитичких капацитета Локалног центра за анализу ризика, ради израде неопходних анализа ризика као и пружања подршке Заједничком центру за анализу ризика	Служба		X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и Донаторска средства – пројекти
1.4.13.	Набавка информатичке опреме у складу са савременим техничко-технолошким достигнућима, ЕУ стандардима и успостављеним критеријумима за дефинисање приоритета	Служба		X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и Донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.4.14.	Имплементација Споразума о успостављању система електронске размјене података из евиденција полицијских органа и тужилаштва	Служба	Институције и агенције потписнице Споразума	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
1.4.15.	Унапређење сарадње с јавношћу с циљем објективног извјештавања о раду Службе и спровођењу Закона о слободи приступа информацијама	Служба	Медији	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.5.	Надоградња постојећег Информационог система о миграцијама – ИСМ								
1.5.1.	Креирање извјештаја за израду Миграционог профила Босне и Херцеговине	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију и Сектор за информатику и телекомуникационе системе	Сектор за азил, Служба, Гранична полиција БиХ, Министарство спољних послова	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
1.5.2.	Надоградња модула за азил	Министарство безбједности – Сектор за информатику и телекомуникационе системе	Сектор за азил	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
1.5.3.	Догодња софтверских рјешења за подсистем РОС	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију и Сектор за информатику и телекомуникационе системе	Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за азил, Министарство спољних послова	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.5.4.	Усклађивање централне базе података о странцима (ИСМ) са Законом о странцима и Законом о азилу	Министарство безбједности – Сектор за информатику и телекомуникационе системе	Министарство иностраних послова – Одјел за информатику, Гранична полиција БиХ, Служба, Сектор за имиграцију Сектор за азил	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
1.5.5.	Одржавање, подршка у раду и унапређење функционалности ИСМ-а у складу с потребама у областима имиграција и азила	Министарство безбједности – Сектор за информатику и телекомуникационе системе	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Служба, Гранична полиција БиХ, Министарство спољних послова	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.5.6.	Креирање, тестирање и стављање у употребу извјештаја за достављање података за потребе Евростата	Министарство безбједности – Сектор за информатику и телекомуникационе системе	Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Служба, Гранична полиција БиХ, Министарство спољних послова, Агенција за статистику Босне и Херцеговине	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
1.5.7.	Креирање софтвера за унос биометријских података у централну базу података о странцима	Министарство безбједности – Сектор за информатику и телекомуникационе системе	Министарство спољних послова, Служба, Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Гранична полиција БиХ	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.6.	Спровођење сталне едукације у области имиграција и азила								
1.6.1.	Спровођење Програма обуке у области имиграција и азила 2016-2020.	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Гранична полиција БиХ, Служба, Министарство спољних послова	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Гранична полиција БиХ, Служба, Министарство спољних послова, друге институције и партнерске НВО						Буџет институција Босне и Херцеговине и донаtorsка средства - пројекти
1.6.2.	Праћење реализације Програма обуке у области имиграција и азила	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Гранична полиција БиХ, Служба, Сектор за азил, Министарство спољних послова	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.6.3.	Израда и доношење Програма обуке у области имиграција и азила 2021-2025.	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Гранична полиција БиХ, Служба, Сектор за азил, Министарство спољних послова							Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
1.7.	Наставак и јачање регионалне и међународне сарадње								
	Јачање сарадње с MARRI центром	Министарство безбједности – Национални координатор Босне и Херцеговине	Министарство спољних послова, Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Министарство за људска права и избјеглице						Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
1.7.1.		Министарство безбједности – Национални координатор Босне и Херцеговине за сарадњу и координацију с MARRI центром	Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за исељеништво, Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику	X	X	X	X	X	X

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.7.2.	Јачање билатералне и мултилатералне сарадње с органима земаља региона надлежним за област имиграција и азила	Министарство спољних послова, Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Служба	Министарство спољних послова, Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Служба, Гранична полиција БиХ, Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за исељеништво, Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику	X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
1.7.3.	Сарадња с GDISC-ом	Служба	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Сектор за азил	X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
1.7.4.	Јачање сарадње с органима надлежним за питања имиграција земаља ЕУ и осталих земаља	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију и Сектор за међународну сарадњу и европске интеграције	Министарство спољних послова, Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Служба, Гранична полиција БиХ	X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
ЦИЉ 2. ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА У ОБЛАСТИ АЗИЛА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ										
2.1.	Усклађивање националног система азила с међународним изјегличким правом и стандардима ЕУ	Министарство безбједности – Сектор за азил								
2.1.1.	Континуирано праћење промјена у ЕУ законодавству у области азила			X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
2.2.	Јачање кадровских, техничких и смјештајних капацитета Сектора за азил, потребних за безбједан и хуман прихват и смјештај тражилаца азила	Министарство безбједности – Сектор за азил								
2.2.1.	Кадровски и технички ојачати Сектор за азил с циљем праћења ЕУ <i>acquis</i> , на пољу азила	Министарство безбједности – Сектор за опште, кадрове и материјално-финансијске послове, Агенција за државну службу Босне и Херцеговине		X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.2.2.	Континуирано опремање објекта у центру за прихват и смјештај тражилаца азила – Азилантски центар	Министарство безбједности – Сектор за азил	Министарство безбједности – Сектор за опште, правне и материјално-финансијске послове	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и Донаторска средства – пројекти
2.2.3.	Запошљавање особља за рад у центру за прихват и смјештај тражилаца азила – Азилантски центар	Министарство безбједности – Сектор за азил	Министарство безбједности – Сектор за опште, правне и материјално-финансијске послове, Агенција за државну службу Босне и Херцеговине	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
2.2.4.	Израда Плана поступања у азилантским центрима у ванредним околностима	Министарство безбједности – Сектор за азил	Институције које се баве питањима миграција и азила	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине, Донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.3.	Учествовање у развијању система азила на регионалном нивоу								
2.3.1.	Јачање сарадње с институцијама земаља региона надлежним за питања азила	Министарство безбједности – Сектор за азил	Надлежне институције из земаља региона	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
2.3.2.	Унапређење регионалне сарадње на пољу размјене статистичких података, података о земљама поријекла, услуга превођења као и других питања	Министарство безбједности – Сектор за азил	Надлежне институције из земаља региона	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.4.	Континуирана едукација запослених у области азила								
2.4.1.	Едукација запослених у Сектору за азил и Центру за прихват и смјештај тражилаца азила – Азилантски центар	Министарство безбједности – Сектор за азил	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
2.4.2.	Едукација запосленика надлежних институција и НВО које су укључене у област азила	Министарство безбједности – Сектор за азил	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Служба, Гранична полиција БиХ, Суд БиХ НВО	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.5.	Увезивање система азила Босне и Херцеговине са системом азила ЕУ								
2.5.1.	Успостављање и/или јачање сарадње с институцијама земаља чланица ЕУ надлежним за питања азила	Министарство безбједности – Сектор за азил							Буџет институција Босне и Херцеговине
				X	X	X	X	X	и донаторска средства – пројекти
2.5.2.	Унапређење методологија прикупљања, анализе и размјене података из области азила које укључују и податке о рањивим категоријама	Министарство безбједности – Сектор за азил							Буџет институција Босне и Херцеговине
				X	X	X	X	X	и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.5.3.	Кадровско јачање Сектора за азил у области прикупљања података, анализе, вођења база података, сачињавања извјештаја из области азила које укључују и податке о рањивим категоријама	Министарство безбједности – Сектор за азил	Министарство безбједности – Сектор за опште, правне и материјално-финансијске послове, Агенција за државну службу Босне и Херцеговине	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
2.5.4.	Кадровско јачање Сектора за азил, побољшање техничких услова као и едукација запосленика који ће радити на апликацији путних исправа за признате избјеглице у Босни и Херцеговини	Министарство безбједности – Сектор за азил	Министарство безбједности – Сектор за опште, правне и материјално-финансијске послове, Агенција за државну службу Босне и Херцеговине IDDEA	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
2.5.5.	Успостављање правног оквира за оснивање заједничке базе података о земљама поријекла	Министарство безбједности – Сектор за азил							Буџет институција Босне и Херцеговине
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
ЦИЉ 3. ПОВЕЋАЊЕ ЕФИКАСНОСТИ КОНТРОЛЕ ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ									
3.1.	Правни оквир из надлежности Граничне полиције БиХ прилагодити стандардима и доброј пракси ЕУ у највећој могућој мјери								
3.1.1.	Доношење измјена и допуна Закона о граничној полицији БиХ	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
3.1.2.	Усвајање Правилника о унутрашњој организацији ГП БиХ	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
3.1.3.	Доношење Упутства о вршењу потражне дјелатности у ГП БиХ	Гранична полиција БиХ		X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.1.4.	Припремање приручника којим ће се објединити и утврдити све процедуре и поступања ГП БиХ	Гранична полиција БиХ		X X					Буџет институција Босне и Херцеговине
3.1.5.	Провођење обуке и развијање смјерница у ГП БиХ за праћење европског законодавства и усклађивање с acquis	Гранична полиција БиХ		X X X X X X					Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.2.	Систематско развијање, надограђивање и одржавање информационо-комуникационог система који омогућава прикупљање, архивирање, обраду и дистрибуцију података								
3.2.1.	Одржавање и даље надограђивање апликације „граничне провере“	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
3.2.2.	Даљи развој базе података „спресмені и фалсификовани документи“ и размјена података	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности, Министарство спољних послова, Служба	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
3.2.3.	Одржавање и даљи развој телекомуникационих спојних путева, телефонског и радио система	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.2.4.	Набавка и инсталирање читача и мобилних читача путних исправа са биометријским подацима	Гранична полиција БиХ							Буџет институција Босне и Херцеговине
3.2.5.	Имплементација пројекта успостављањем система за контролу и евиденцију моторних возила на граничним прелазима	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
3.2.6.	Обезбјеђивање адекватних кадровских ресурса за развој информационо-комуникационог система ГП БиХ	Гранична полиција БиХ	Агенција за државну службу БиХ	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.3.	Унапређивање механизма сарадње с институцијама и партнерским агенцијама унутар БиХ и иностранству у правцу ефикасне контроле и заштите државне границе								
3.3.1.	Унапређивање послова заједничке анализе ризика	Гранична полиција БиХ	Агенције укључене у рад Заједничког центра за анализу ризика	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
3.3.2.	Планирање и спровођење оперативних акција самостално и с другим службама у БиХ с циљем да се сузбију незаконите миграције, кријумчарење и трговина људима	Гранична полиција БиХ	СИПА, Служба за послове са странцима, ФМУП, МУП РС, Полиција БД	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.3.3.	Имплементација директне телефонске линије између одређених сусједних граничних прелаза у складу с билатералним споразумима	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
3.3.4.	Унапређивање рада заједничких центара на граници са сусједним земљама и настављање успостављања заједничких контактних тачака	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.3.5.	Даљња имплементација потписаних билатералних споразума о полицијској сарадњи са сусједним државама	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности, Дирекција за координацију полицијских органа БиХ	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
3.3.6.	Сарадња с Европском агенцијом за управљање оперативном сарадњом на спољним границама држава чланица Европске уније (FRONTEX) у свим подручјима сарадње и спровођења активности	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
3.3.7.	Учествовање у активностима Женевског центра за демократску контролу оружаних снага (DCAF)	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
3.3.8.	Учешће у активностима и операцијама SELEC центра	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
3.3.9.	Јачање сарадње кроз регионалне пројекте и укључивање у рад међународних организација	Гранична полиција БиХ	Министарство безбједности	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
ЦИЉ 4: УНАПРЕЂИВАЊЕ БОРБЕ ПРОТИВ НЕЗАКОНИТИХ МИГРАЦИЈА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ									
4.1.	Спречавање незаконитих миграција на изворишту								
4.1.1.	Едукација запослених у ДКП-има Босне и Херцеговине у области идентификације незаконитих имиграција	Министарство спољних послова	Служба, Гранична полиција БиХ	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
4.1.2.	Успостављање правног оквира за слање имиграционих службеника у ДКП-е Босне и Херцеговине	Министарство безбједности – Сектор за међународну сарадњу и европске интеграције, Министарство спољних послова	Служба	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.2.	Јачање капацитета Граничне полиције БиХ за реакцију на безбједносне промјене на државној граници		Сарађују							
4.2.1.	Успостављање поступака за израду статистике, извјештавање и израда огледних примјерака за анализу ризика на стратешком, оперативном и тактичком нивоу	Гранична полиција БиХ								Буџет институција Босне и Херцеговине
				X	X	X	X	X		
4.2.2.	Извршавање детаљне анализе постојећег и израда предлога новог концепта рада мобилних јединица за подршку и контролу	Гранична полиција БиХ								Буџет институција Босне и Херцеговине
				X	X	X	X	X		

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.2.3.	Кадровско попуњавање и спровођење обуке службеника мобилних јединица за подршку и контролу	Гранична полиција БиХ			X X X X X				Буџет институција Босне и Херцеговине
4.2.4.	Адекватно опремање мобилне јединице за подршку и контролу	Гранична полиција БиХ			X X X X X				Буџет институција Босне и Херцеговине
4.2.5.	Опремање граничних прелаза у складу с планом капиталних улагања и дефинисаним приоритетима	Гранична полиција БиХ			X X X X X				Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.2.8.	Попуњавање упражњених радних мјеста полицијских службеника у складу с важећом систематизацијом	Гранична полиција БиХ	Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова			X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
4.2.9.	Стручно усавршавање полицијских службеника који обављају послове из подручја сузбијања незаконитих миграција, кријумчарења и трговине људима и других подручја у надлежности	Гранична полиција БиХ	Агенција за школовање и стручно усавршавање кадрова	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.3.	Јачање капацитета Службе на спречавању и откривању незаконитих миграција те удаљавању странаца из БиХ								
4.3.1.	Континуирано обнављање специјализованих возила и опреме у складу с трендовима у области незаконитих миграција	Служба							Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
4.3.2.	Унапређивање оперативног рада у поступцима овјеравања позивних писама, одобрења боравка те рада на систему РОС-а у поступцима издавања виза ради откривања и спречавања незаконитих миграција	Служба							Буџет институција Босне и Херцеговине
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.3.3.	Унапређивање рада на прикупљању оперативних података о незаконитим имиграцијама, начину доласка у земљу као и начину на који даље излазе незаконити имигранти из Босне и Херцеговине, те пресијецање канала незаконитих миграција и кријумчарења људима	Служба							Буџет институција Босне и Херцеговине
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X
				X	X	X	X	X	X

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.3.4.	Унапређивање система планирања, организовања и реализовања оперативно-тактичких акција с циљем да се откривају и спречавају незаконите миграције или било које друге злоупотребе кретања и боравка странаца у земљи	Служба		X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
				X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	
4.3.5.	Унапређивање процедура надзирања и удаљавања странаца из Босне и Херцеговине	Служба		X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
				X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	
				X	X	X	X	X	

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.3.8.	Унапређење сарадње са сродним имиграционим службама региона ради усвајања најбољих пракси и искустава о начинима ефикаснијег спречавања незаконитих миграција	Служба		X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
4.3.9.	Израда Процедура за идентификацију, помоћ и заштиту рањивих категорија странаца	Служба	Надлежне институције	X	X	X			Буџет институција Босне и Херцеговине
4.3.10.	Унапређење међународне сарадње за спровођење споразума о реадмисији	Служба	Институције надлежне за спровођење споразума о реадмисији	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију				Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	
4.4.	Јачање капацитета надлежних органа у БиХ да на адекватан начин реагују у случају кризних ситуација у области имиграција							
4.4.1.	Израда методологије за прикупљање података и информација о кризним ситуацијама у области имиграција с циљем да се благовремено информише Савјет министара БиХ	Министарство безбједности	Координационо тијело за питање миграција у БиХ	X	X	X		Буџет институција Босне и Херцеговине
4.4.2. ²⁴	Израда информације о насталој ситуацији с планом хитних мјера дјеловања надлежних институција у случају кризних ситуација у области имиграција	Координационо тијело за питање миграција у БиХ	Институције које су заступљене у Координационом тијелу за питање миграција у БиХ					Буџет институција Босне и Херцеговине

²⁴ Активност се покреће у случају дешавања кризних ситуација у области имиграција.

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4-4.3. ²⁴	Усвајање информације о насталој ситуацији с планом хитних мјера дјеловања надлежних институција у случају кризних ситуација у области имиграција	Савјет министара БиХ							Буџет институција Босне и Херцеговине
4-4.4. ²⁴	Израда акционог плана дјеловања за управљање кризном ситуацијом у области имиграција	Координационо тијело за питање миграција у БиХ							Буџет институција Босне и Херцеговине

24 Aktivnost se pokrece u slucaju dešavanja kriznih situacija u oblasti migracija.

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.5.	Јачање капацитета у борби против незаконитих миграција у Босни и Херцеговини коришћењем савремених технологија биометријске идентификације								
4.5.1.	Израда подзаконских аката за увођење биометрије у област виза, боравашних дозвола, азила и незаконитог боравка	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Министарство безбједности – Сектор за азил, Сектор за информатику и телекомуникационе системе, Служба, Гранична полиција БиХ, Министарство спољних послова	X	X	X	X		Буџет институција Босне и Херцеговине
4.5.2.	Дограђивање институционалног оквира за увођење биометрије у област виза	Министарство спољних послова	Служба		X	X	X		Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.5.3.	Набавка опреме и софтвера за увођење биометрије у област виза, бораваћиних дозвола, азила и незаконитог боравка	Министарство безбједности, Служба, Министарство спољних послова	Гранична полиција БиХ	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
4.5.4.	Стварање техничко-материјалних услова за рад у ДКП-има БиХ, у смислу набавке опреме за откривање кривотворених докумената	Министарство спољних послова		X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
4.5.5.	Едукација запослених за увођење биометрије у област виза, бораваћиних дозвола, азила и незаконитог боравка	Министарство спољних послова, Министарство безбједности – Сектор за азил, Служба	Гранична полиција БиХ			X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.5.6.	Израђивање Предлога одлуке којом се одређује почетак примјене биометрије у област виза, боравишних дозвола и незаконитог боравка	Министарство безбједности	Министарство спољних послова, Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за азил				X		Буџет институција Босне и Херцеговине
4.5.7.	Доношење Одлуке којом се одређује почетак примјене биометрије у област виза, боравишних дозвола и незаконитог боравка	Савјет министара Босне и Херцеговине						X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава				
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.					
4.6.	Успостављање нових и даље развијање постојећих институционалних капацитета за имплементацију споразума о реадмисији												
4.6.1.	Занављање опреме за имплементацију Протокола о сарадњи у ефикаснијој реализацији споразума о реадмисији лица која без дозвола бораве у другим земљама	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију и Сектор за информатику и телекомуникационе системе	Министарство унутрашњих послова Републике Српске, Федерална управа полиције, кантонална министарства унутрашњих послова, Полиција Брчко дистрикта БиХ, Служба, Гранична полиција БиХ							Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти			
						X	X	X	X	X	X	X	X

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.2.	Едукација контакт лица за електронску разmjену података за имплементацију Протокола о сарадњи у ефикаснијој реализацији споразума о реадмисији лица која без дозвола бораве у другим земљама	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију и Сектор за информатику и телекомуникационе системе	Контакт лица из потписница Протокола о сарадњи у ефикаснијој реализацији споразума о реадмисији лица која без дозвола бораве у другим земљама	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и Донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.6.3.	Унапређење размјене података електронским путем у имплементацији Протокола о сарадњи у ефикаснијој реализацији споразума о реадмисији лица која без дозвола бораве у другим земљама	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију и Сектор за информатику и телекомуникационе системе	Министарство унутрашњих послова Републике Српске, Федерална управа полиције, кантонална министарства унутрашњих послова, Полиција Брчко дистрикта БиХ, Служба, Гранична полиција БиХ	X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.4.	Реализација протокола о сарадњи и начину размјене информација за реинтеграцију држављана Босне и Херцеговине прихваћених по споразумима о реадмисији с Анексом 1	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, Гранична полиција БиХ, Служба	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.6.5.	Континуирани рад комисије с мандатом за ефикасно рјешавање спорних случајева прихвата држављана Босне и Херцеговине о споразумима о реадмисији	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Министарство спољних послова, Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, Министарство цивилних послова, Гранична полиција БиХ, Служба	X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.6.	Доношење измјена и допуна Правилника о унутрашњој организацији Министарства безбједности с циљем јачања Сектора за имиграцију у дијелу послова реадмисије	Министарство безбједности	Савјет министара Босне и Херцеговине – Даје сагласност	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
4.6.7.	Кадровско јачање Сектора за имиграцију у дијелу послова реадмисије	Министарство безбједности	Агенција за државну службу		X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.8.	Успостављање механизма за прикупљање и обраду података о прихвату лица држављана Босне и Херцеговине по споразумима о реадмисији ради дефинисања токова миграција држављана Босне и Херцеговине	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, Гранична полиција БиХ		X X X X				Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.9.	Израда анализа токова миграција држављана Босне и Херцеговине који се враћају по споразумима о реадмисији с циљем превентивног дјеловања и спречавања злоупотреба безвизног режима за држављане Босне и Херцеговине	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Гранична полиција БиХ, Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику			X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.6.10.	Закључивање протокола између Савјета министара Босне и Херцеговине и влада земаља Европске заједнице о имплементацији Споразума између Босне и Херцеговине и Европске заједнице о реадмисији лица која бораве без дозволе	Министарство безбједности – сектор за међународну сарадњу и европске интеграције	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Служба и Гранична полиција БиХ	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
4.6.11.	Закључивање Споразума о реадмисији са земљама поријекла и транзита незаконитих имиграната у Босни и Херцеговини	Министарство безбједности – Сектор за међународну сарадњу и европске интеграције	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Служба, Гранична полиција БиХ, Министарство спољних послова	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.7.	Изградња објекта имиграционог центра привременог карактера								
	Припремне радње за изградњу имиграционог центра привременог карактера	Служба		X X X X X X					Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
4.7.2.	Изградња имиграционог центра привременог карактера	Служба			X X X X X X				Донаторска средства – пројекти
4.7.3.	Опремање имиграционог центра привременог карактера	Служба					X X X X		Донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
4.7.4.	Запошљавање и обука кадра потребног за рад у имиграционом центру привременог карактера	Служба	Агенција за државну службу Босне и Херцеговине							Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.8.	Даље развијање регионалне и међународне сарадње у области супротстављања незаконитим миграцијама								
4.8.1.	Јачање сарадње с MARRI центром у области борбе против незаконитих имиграција на регионалном нивоу	Министарство безбједности – Национални координатор за сарадњу с MARRI центром	Министарство спољних послова, Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за имиграцију, Сектор за азил	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
4.8.2.	Успостављање правног оквира за заједничке летове у поступцима удаљавања странаца у земљу уобичајеног боравка или земљу која га прихвата	Министарство безбједности – Сектор за међународну сарадњу, Сектор за имиграцију, Сектор за граничну и општу безбједност	Гранична полиција БиХ, Служба	X	X	X			Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.8.3.	Реализација заједничких летова у поступцима удаљавања странаца у земљу уобичајеног боравка или земљу која га прихвата	Служба	Гранична полиција БиХ, Сектор за азил, Министарство спољних послова	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине, Донаторска средства – пројекти
4.8.4.	Успостављање правног оквира за коришћење услуга заједничких преводилаца	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, Сектор за азил, Служба	Министарство безбједности – Сектор за међународну сарадњу, Гранична полиција БиХ, Министарство спољних послова	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.9.	Успостављање рефералних механизма за прикупљање и праћење показатеља у области борбе против незаконитих миграција								
4.9.1.	Израда анализе правног оквира и институционалних капацитета за борбу против незаконитих миграција	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију							Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
4.9.2.	Израда компаративне анализе функционисања рефералних механизма за борбу против незаконитих миграција	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију							Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.9.3.	Идентификација институција и података потребних за успостављање рефералног механизма	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Гранична полиција, Служба, СИПА, полиције у БиХ, Суд БиХ и судови у БиХ			X X X X			Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
4.9.4.	Успостављање рефералног механизма за прикупљање и праћење показатеља у области борбе против незаконитих имиграција	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Гранична полиција, Служба, СИПА, полиције у БиХ, Суд БиХ и судови у БиХ				X X X X		Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
4.9.5.	Едукација кадра	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Гранична полиција, Служба, СИПА, полиције у БиХ, Суд БиХ и судови у БиХ					X X X X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
4.9.б.	Прикупљање, обрада и анализа података у области борбе против незаконитих миграција	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Гранична полиција, Служба, СИПА, полиције у БиХ, Суд БиХ и судови у БиХ						Буџет институција Босне и Херцеговине
									X X X X

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
ЦИЉ 5. ДОПРИНОШЕЊЕ СМАЊЕЊУ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ									
5.1.	Унапређивање сарадње с агенцијама за спровођење закона на међународном нивоу, која би се односила и на међународну сарадњу у кривично-правним стварима								
5.1.1.	Унапређење сарадње између агенција за спровођење закона у дијелу размјене података за успјешну борбу против трговине људима	Државна агенција за истраге и заштиту	Органи надлежни за спровођење закона						Буџет институција Босне и Херцеговине
5.1.2.	Учешће у раду Ударне групе за борбу против трговине људима и илегалне имиграције	Државна агенција за истраге и заштиту, Гранична полиција БиХ и Служба	Институције и органи надлежни за спровођење закона	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5.1.3.	Унапређење сарадње између агенција за спровођење закона и надлежних тужилаштава у дијелу спровођења истражних радњи против група за организоване криминал, које се баве трговином људима на међународном нивоу, кроз формирање заједничких истражних тимова (ЈИТ), вођење паралелних истрага и постављање официра за везу	Државна агенција за истраге и заштиту	Тужилаштво БиХ, агенције за спровођење закона у БиХ	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине EVROJUST

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5.2.	Унапређење правног и институционалног оквира за заштиту странаца жртава трговине људима у складу с међународним стандардима и ЕУ acquis								
5.2.1.	Доношење Правилника о заштити странаца жртава трговине људима	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Сектор за азил	X	X	X	X		Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5.3.	Унапређење међуинституционалне сарадње у Босни и Херцеговини, те сарадње владиних и невладиних организација								
5.3.1.	Организовање обука или радних састанака особља владиног и невладиног сектора у областима идентификације, права и повратка странаца жртава трговине људима	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију, НВО сектор – партнери Министарства безбједности	Служба, Гранична полиција БиХ, СИПА Сектор за азил, центри за социјални рад						Буџет институција Босне и Херцеговине и Донаторска средства – пројекти
				X	X	X	X	X	X

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5.4.	Успостављање базе података о странцима жртвама трговине људима								
5.4.1.	Унапређивање правног оквира за вођење база података о странцима жртвама трговине људима	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	НВО партнери		X				Буџет институција Босне и Херцеговине
5.4.2.	Израда софтвера за вођење база података о странцима жртвама трговине људима	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Министарство безбједности – Сектор за информатику и телекомуникационе системе		X				Буџет институција Босне и Херцеговине
5.4.3.	Вођење базе података о странцима жртвама трговине људима	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију				X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
5.5.	Подизање свијести код ризичне категорије странаца да не постану жртве трговине људима								
	Организовање округлог стола с циљем да се идентификују категорије странаца који спадају у ризичну групу да постану жртве трговине људима	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Државна агенција за истраге и заштиту, Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за азил и НВО сектор						Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
5.5.1.				X			X		
	Едукација идентификованих категорија странаца који спадају у ризичну групу да постану жртве трговине људима	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	НВО сектор, Министарство безбједности – Сектор за азил						Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
5.5.2.				X	X	X	X	X	

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
ЦИЉ 6.	ЈАЧАЊЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНИХ КАПАЦИТЕТА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ С ЦИЉЕМ ДА СЕ ПОВЕЖУ МИГРАЦИЈА И РАЗВОЈ									
6.1.	Унапређивање правног и институционалног оквира у ради креирања развојно оријентисане имиграционе политике у Босни и Херцеговини									
	Организовање округлих столова, обука и састанака ради усмјеравања имиграционе политике на развој Босне и Херцеговине	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за азил, Министарство спољних послова, Министарство цивилних послова, Агенција за рад и запошљавање БиХ, органи надлежни за издавање радних дозвола за странце, Агенција за промоцију страних инвестиција, ДЕП							Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – појекти
6.1.1.				X	X	X	X	X	X	

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
6.1.2.	Анализа и израда препорука у области усмјеравања имиграционе политике на развој БиХ	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за азил, Министарство спољних послова		X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и Донаторска средства – пројекти
6.1.3.	Анализа и израда препорука у области везивања кружних имиграција с развојем БиХ	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за азил, Министарство спољних послова	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и Донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
6.1.4.	Анализирање и по потреби унапређивање правног оквира који олакшава процедуру уласка и боравка странаца који улажу значајна средства и оснивају привредна друштва у Босни и Херцеговини с циљем да пренесу технологије и/или који запошљавају држављане Босне и Херцеговине	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Гранична полиција БиХ, Сектор за азил, Министарство спољних послова			X X X X X X X			Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
6.2.	Унапређивање правног и институционалног оквира који ће допринијети да се прате емиграциони токови из БиХ и повезују ресурси емиграције с развојем Босне и Херцеговине									
6.2.1.	Развијање система праћења емиграционих трендова	Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за исељеништво	Надлежне државне, ентитетске и кантоналне институције општине, цивилни сектор, приватни сектор, дијаспора и др.	X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти
6.2.2.	Јачање капацитета М/ЬПИ и подршка другим институцијама различитих нивоа власти и цивилном сектору да укључују исељеништво с циљем да се тако допринесе развоју БиХ	Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за исељеништво	Надлежне државне, ентитетске и кантоналне институције, општине, цивилни сектор, приватни сектор, дијаспора и др.	X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.2.	Успостављање и јачање институционалних капацитета ради ефикасне интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини								
7.2.1.	Доношење Измјена и допуна Правилника о унутрашњој организацији Министарства безбједности с циљем да јача Сектор за имиграцију у дијелу послова интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини	Министарство безбједности	Савјет министара Босне и Херцеговине – Даје сагласност	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине
7.2.2.	Јачање капацитета у Сектору за имиграцију у дијелу послова интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини	Министарство безбједности	Агенција за државну службу		X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.3.	Развијање и праћење индикатора интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини								

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7-3.1.	Финализација Предлога листе индикатора интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини која укључује и податке о рањивим категоријама	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Сектор за азил, Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, Министарство цивилних послова, Агенција за рад и запошљавање Босне и Херцеговине, министарства образовања и друге владине институције које имају податке о интеграцији странаца и невладине организације које имају у свом мандату област интеграције	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.3.2.	Усвајање Предлога листе индикатора интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини	Координационо тијело за питања миграција у БиХ		X X					Буџет институција Босне и Херцеговине
7.3.3.	Израђивање механизма прикупљања података за обраду и ажурирање индикатора интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Сектор за азил, Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, Министарство цивилних послова, Агенција за рад и запошљавање Босне и Херцеговине			X X X X			Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.3.4.	Израда Анализе интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини у друштвени систем Босне и Херцеговине	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Сектор за азил, Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, Министарство цивилних послова, Агенција за рад и запошљавање Босне и Херцеговине				X X X X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти	

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.4.	Успостављање међуинституционалне сарадње ради анализе стања и потреба интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини								

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.4.1.	Организовање округлих столова и радионица ради анализе стања и идентификације потреба интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини и идентификација механизма међуинституционалне сарадње	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Сектор за азил, Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, Министарство цивилних послова и друге владине институције и невладине организације које имају сазнања о потребама интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини				X X X		Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

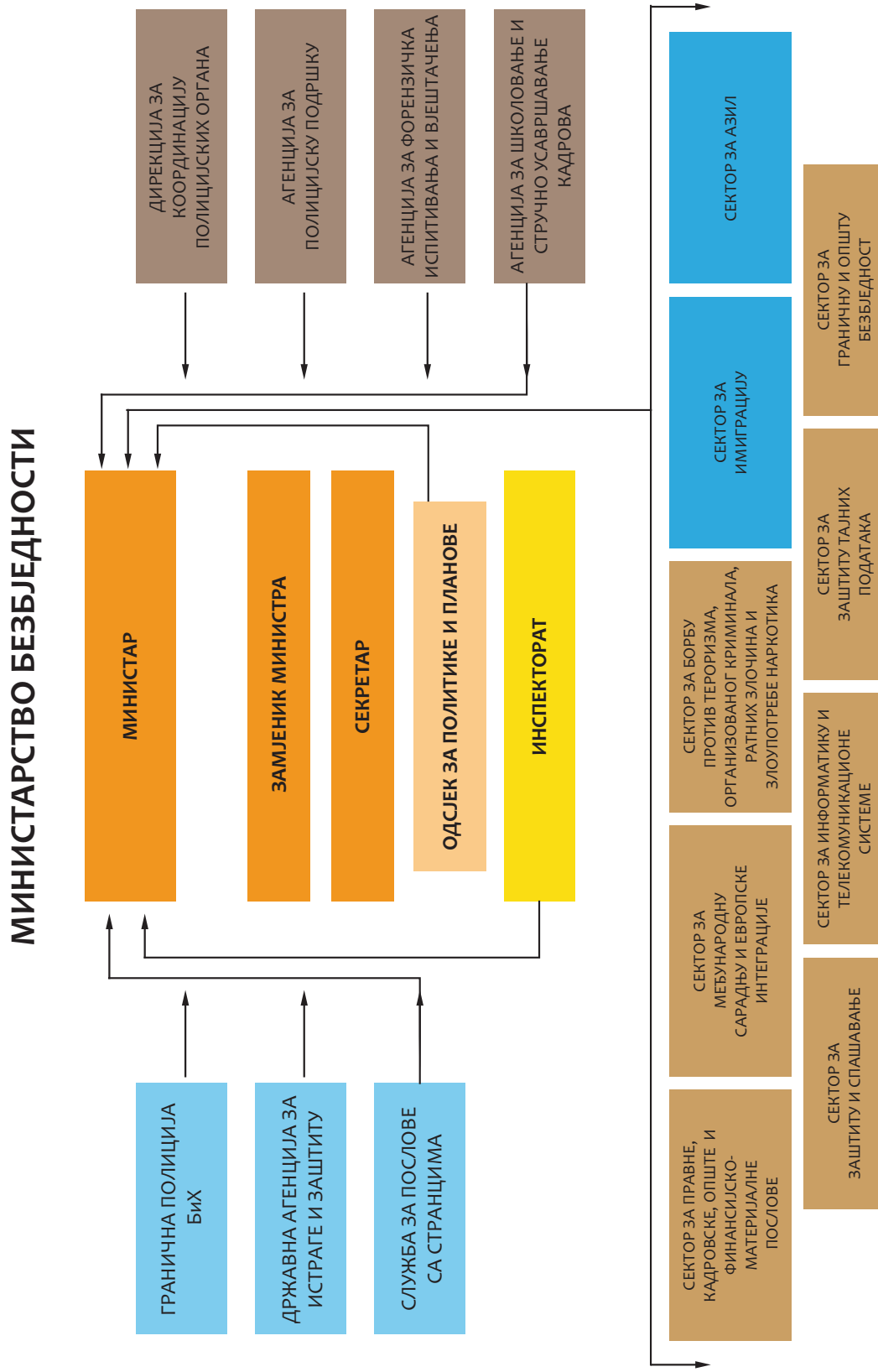
Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.4.2.	Успостављање механизма међуинституционалне сарадње ради анализе стања и потреба интеграције странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Служба, Сектор за азил, Министарство за људска права и избјеглице – Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику, Министарство цивилних послова и друге владине институције које имају надлежност у интеграцији странаца				X X X X		Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава	
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.		
7.5.	Унапређивање регионалне и међународне сарадње с циљем да се развијене искуства с другим земљама у области интеграције странаца									
7.5.1.	Учешће на семинарима и едукацијама, билатерална сарадња на регионалном и међународном нивоу с циљем да се развијене искуства с другим земљама у области интеграције странаца	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Владине институције које у својој надлежности имају информације о потребама у интеграцији странаца који законито бораве у Босни и Херцеговини	X	X	X	X	X	X	Буџет институција Босне и Херцеговине и донаторска средства – пројекти

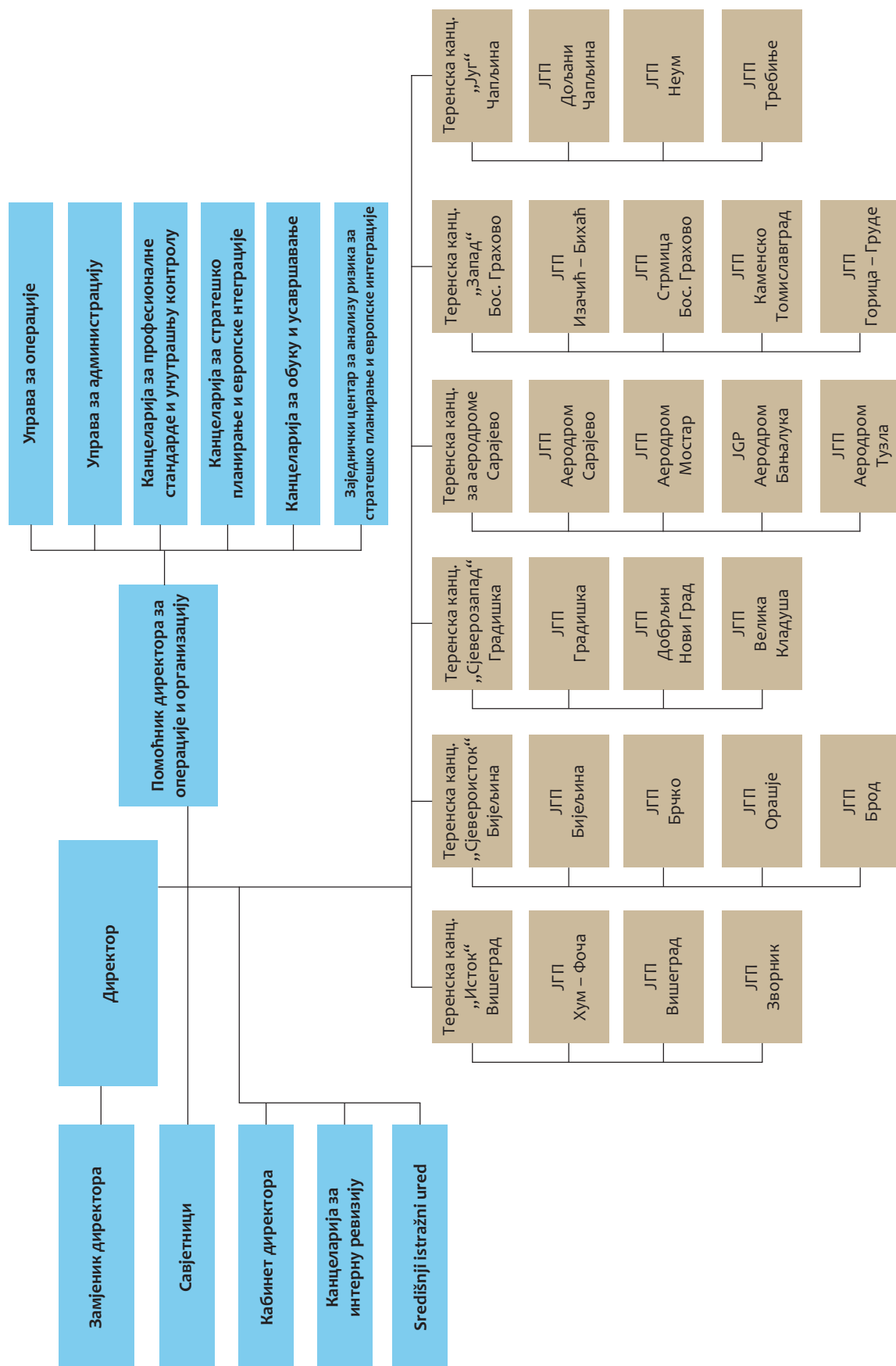
Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
7.5.2.	Ангажовање експерата с циљем едукације у области интеграције странаца који законито бораве на територији Босне и Херцеговине и помоћи у реализацији активности из овог постављеног стратешког циља	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију			X	X	X	X	Донаторска средства – пројекти

Ред. бр.	Активност	Носилац активности	Сарађују	Рок за реализацију					Извор финансијских средстава
				2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	
ЦИЉ 8. УСПОСТАВЉАЊЕ СТАЛНОГ СИСТЕМА КООРДИНАЦИЈЕ У РЕАЛИЗАЦИЈИ МИГРАЦИОНЕ ПОЛИТИКЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ									
8.1.	Континуирано дјеловање Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини								
	Одржавање састанака	Министарство безбједности	Чланови Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини						Буџет институција Босне и Херцеговине
8.1.1.	Координационог тијела	– Сектор за имиграцију		X	X	X	X	X	X
8.1.2.	Израда извјештаја о раду Координационог тијела	Министарство безбједности – Сектор за имиграцију	Чланови Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини	X					Буџет институција Босне и Херцеговине

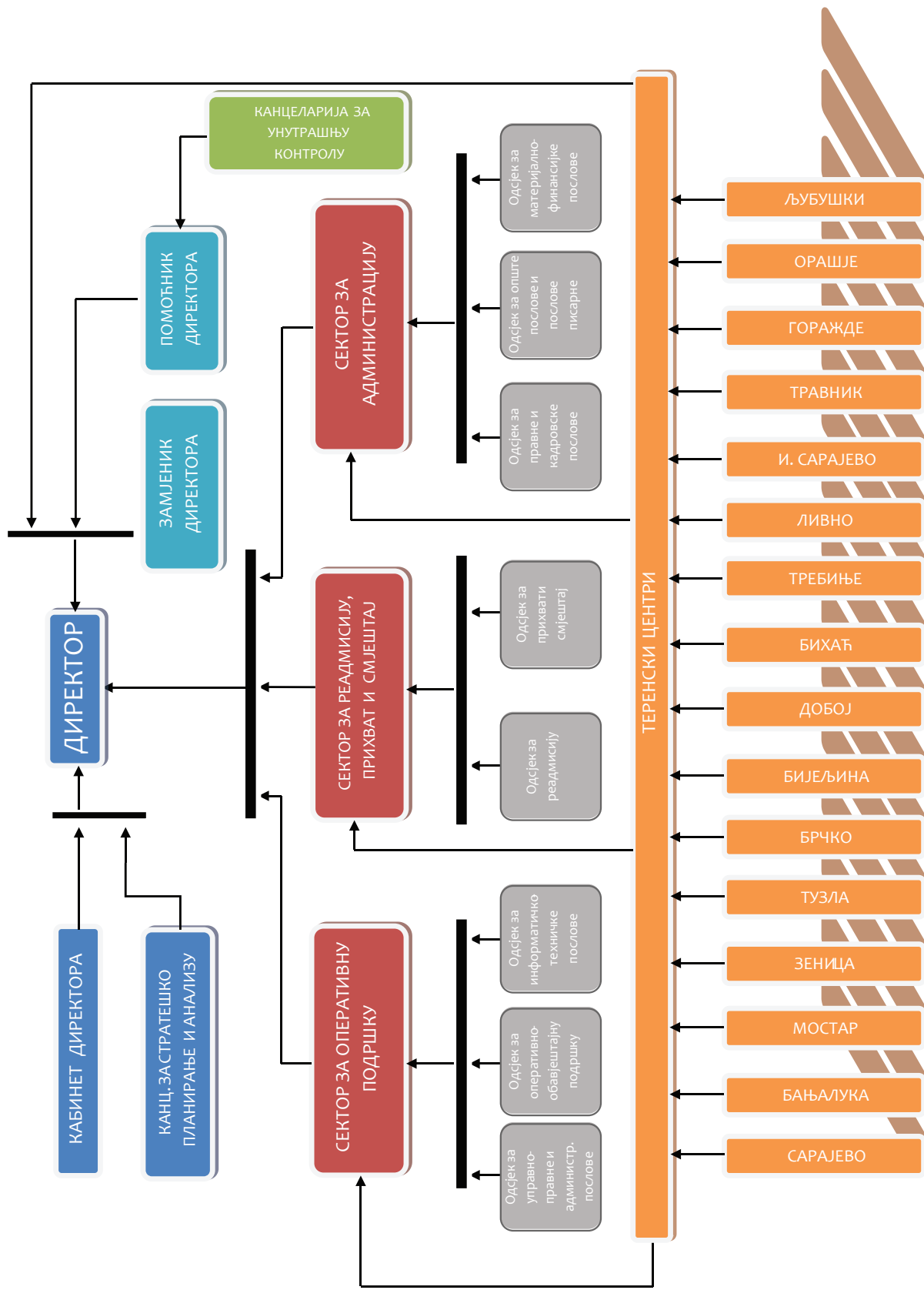
Анекс 1. Организациона схема Министарства безбједности Босне и Херцеговине

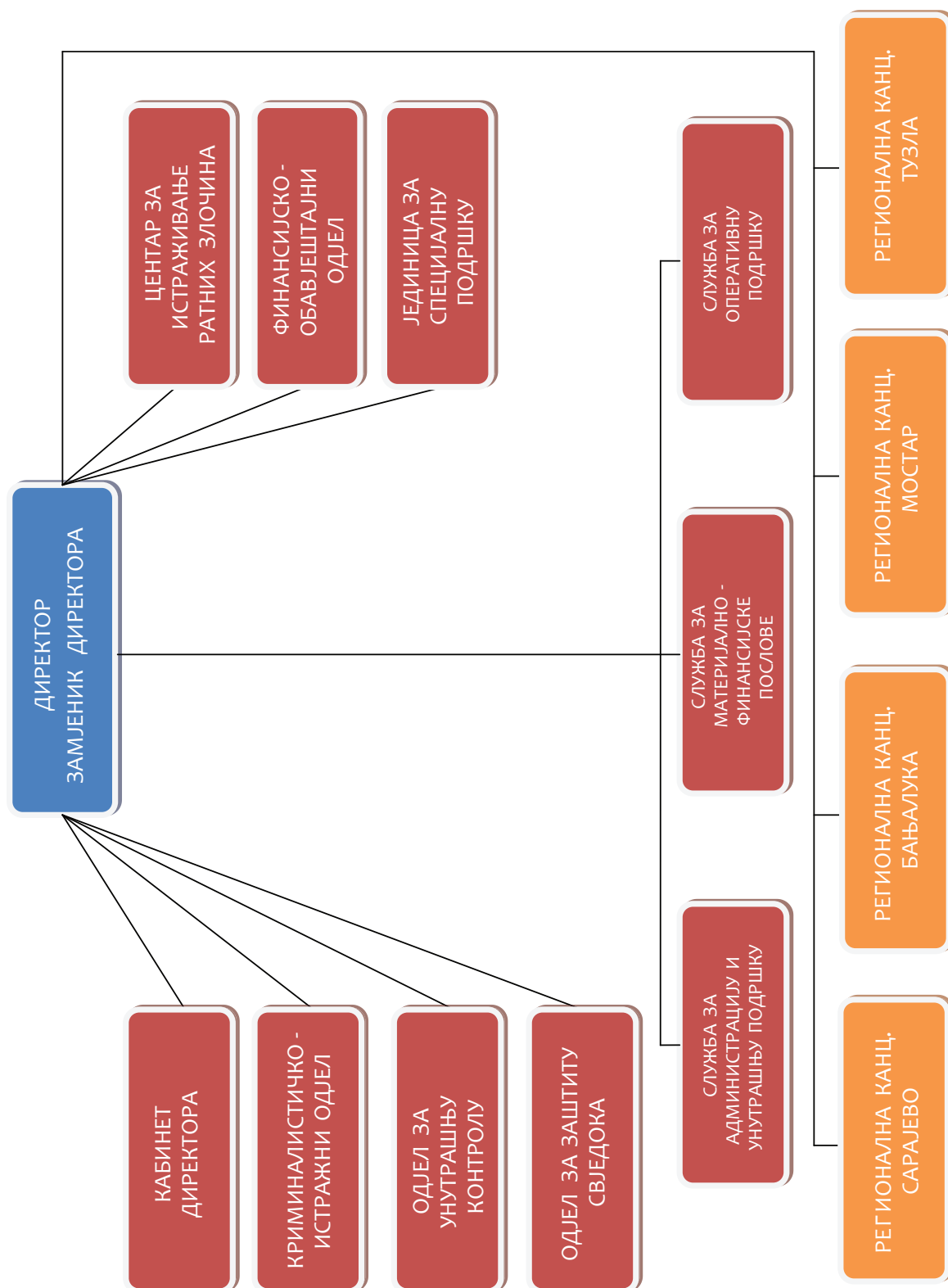
Анекс 2. Организациона схема Граничне полиције Босне и Херцеговине

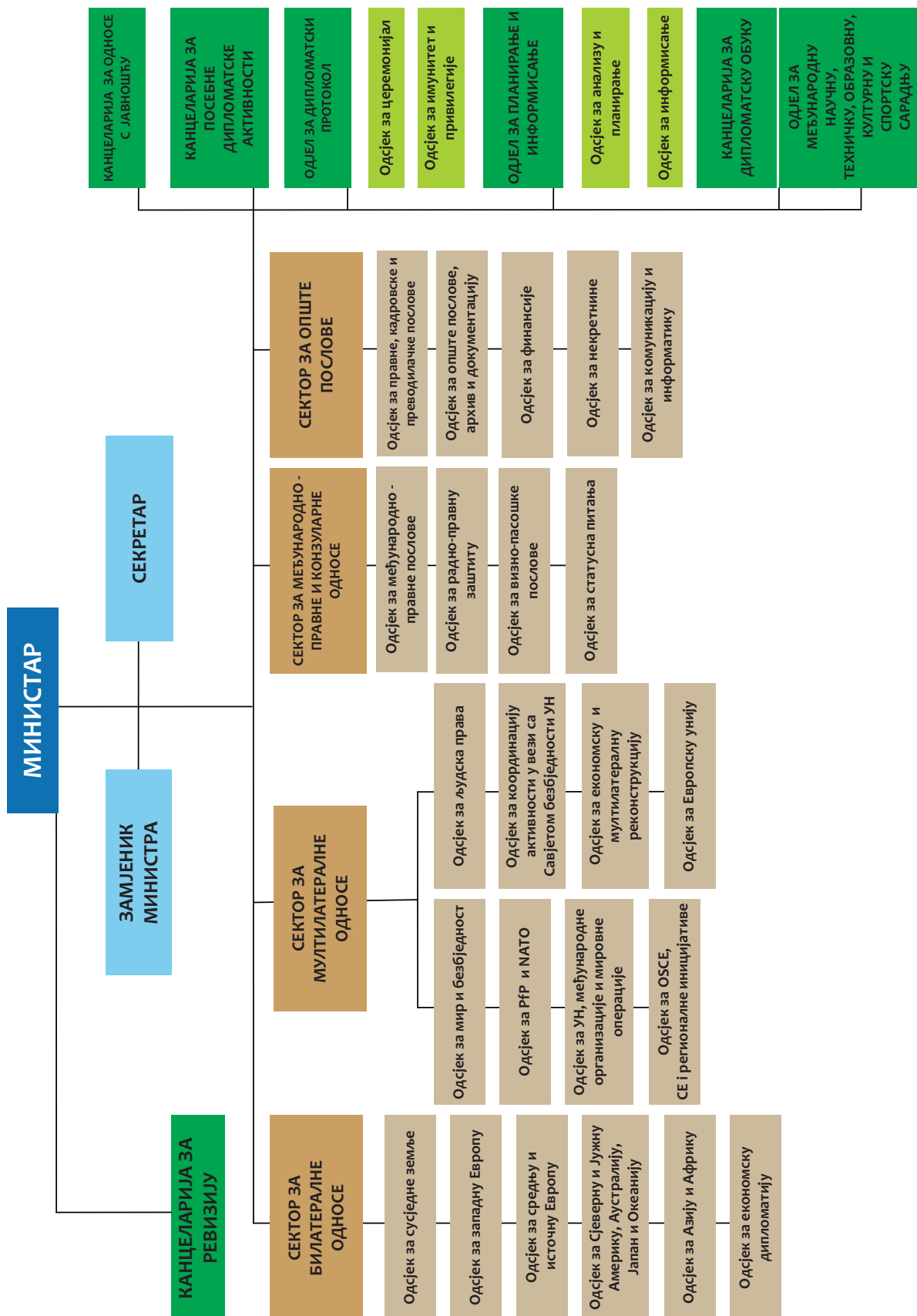
Анекс 3. Организациона схема Службе за послове са странцима

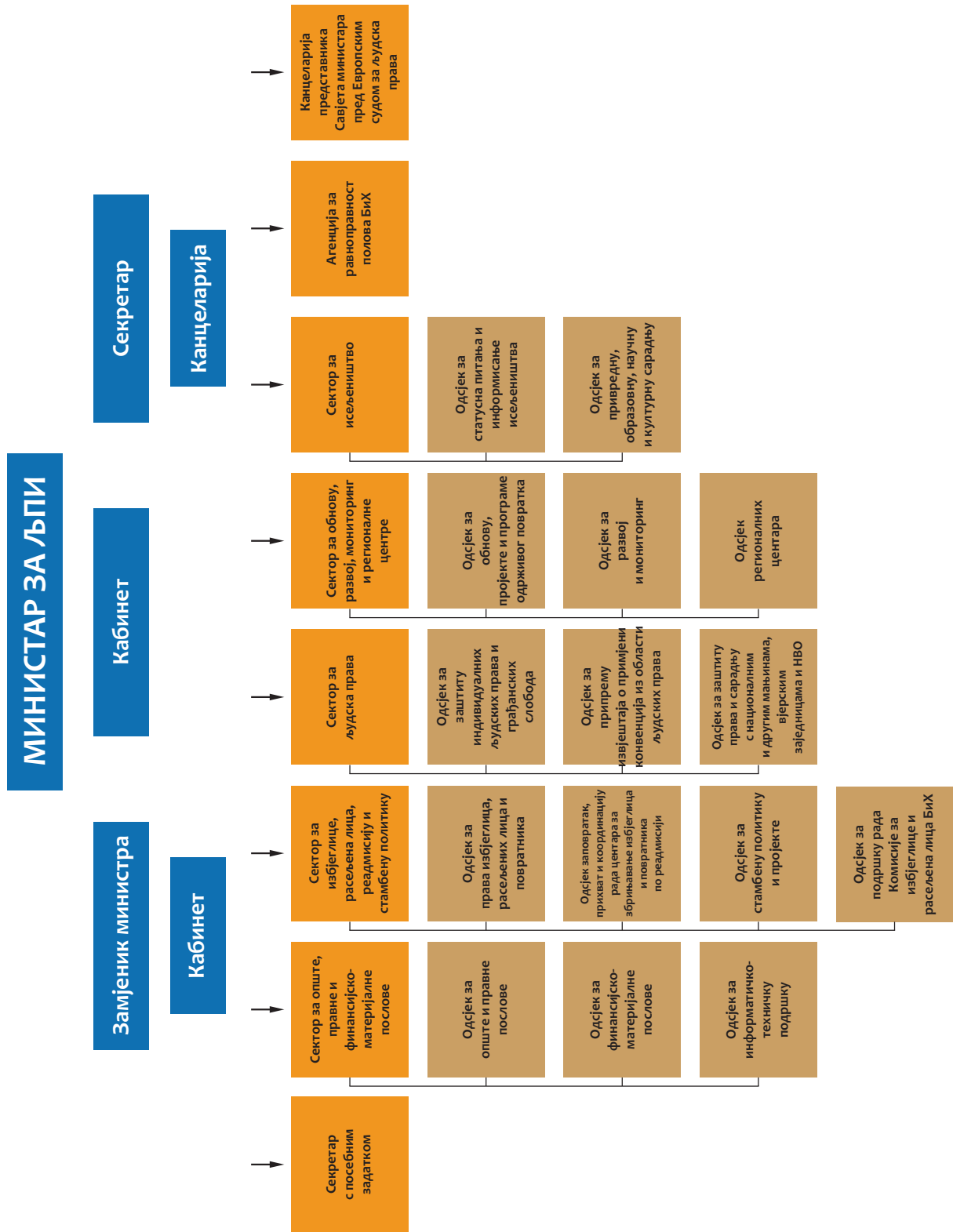
Анекс 4. Организациона схема Државне агенције за истраге и заштиту

Анекс 5. Организациона схема Министарства спољних послова Босне и Херцеговине

Анекс 6. Организациона схема Министарства за људска права и избјеглице Босне и Херцеговине

Анекс 7.

Преглед подзаконских аката који су на снази, донесених на основу Закона о кретању и боравку странаца и азилу („Службени гласник БиХ“ бр. 36/08 и 87/12) и Закона о граничној контроли („Службени гласник БиХ“ бр. 53/09, 54/10 и 47/14)

А. Преглед подзаконских аката донесених на основу Закона о кретању и боравку странаца и азилу, који су на снази до доношења подзаконских аката у складу са Законом о странцима („Службени гласник БиХ“ број 88/15) и Закона о азилу

МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ

Област имиграција и азила

1. **Правилник о уласку и боравку странаца** („Службени гласник БиХ“ број 27/13)
2. **Правилник о надзору и удаљењу странца из Босне и Херцеговине** („Службени гласник БиХ“ број 61/13)
3. **Правилник о заштити странаца жртава трговине људима** („Службени гласник БиХ“ број 49/13)
4. **Правилник о стандардима функционисања и другим питањима значајним за рад Имиграционог центра** („Службени гласник БиХ“ број 105/08)
5. **Правилник о покрићу трошкова враћања и стављања странца под надзор** („Службени гласник БиХ“ број 2/09)
6. **Правилник о обавезама превозника и организатора туристичког или сличног путовања** („Службени гласник БиХ“ бр. 17/09 и 69/13)
7. **Правилник о централној бази података о странцима** („Службени гласник БиХ“ бр. 25/09 и 78/13)
8. **Правилник о изгледу и садржају захтјева за издавање путне исправе за избјеглице, путне исправе за лица без држављанства и путног листа за странце** („Службени гласник БиХ“ број 78/09)
9. **Правилник о садржају, начину вођења и коришћења службених евиденција о странцима** („Службени гласник БиХ“ број 50/13)
10. **Правилник о регистровању биометријских карактеристика странаца** („Службени гласник БиХ“ број 62/14)
11. **Одлука о најмањем износу средстава потребном за издржавање странца за вријеме намјераваног боравка у Босни и Херцеговини** („Службени гласник БиХ“ број 99/14)

12. **Одлука о утврђивању оправданих разлога хуманитарне природе за продужење привременог борава држављанима Сиријске Арапске Републике** („Службени гласник БиХ” број 73/15)
13. **Правилник о међународној заштити (азилу) у Босни и Херцеговини** („Службени гласник БиХ“ бр. 37/09, 85/10 и 63/13)
14. **Правилник о стандардима функционисања и другим питањима значајним за рад Азилантског центра** („Службени гласник БиХ“ број 86/09)
15. **Одлука о почетку издавања путних исправа за избјеглице са бесконтактним електронским-меморијским елементом** („Службени гласник БиХ“ број 19/14)

МИНИСТАРСТВО СПОЉНИХ ПОСЛОВА

Нормативни акти Савјета министара БиХ на предлог Министарства спољних послова БиХ:

1. **Одлука о визама** („Службени гласник БиХ“ број 3/15)

Нормативни акти Министарства спољних послова БиХ:

1. **Правилник о издавању виза за дугорочни боравак (ВИЗА Д) и поступању код издавања таквих виза** („Службени гласник БиХ“ број 104/08)
2. **Правилник о издавању краткорочне визе (виза Ц) и аеродромске транзитне визе (виза А) у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ** („Службени гласник БиХ“ број 69/13)
3. **Одлука о измјени Одлуке о конзуларном покривању** („Службени гласник БиХ“ број 84/13)
4. **Упутство о поступању дипломатско-конзуларних представништава БиХ по захтјеву за издавање визе за улазак на територију БиХ грађана Косова**

МИНИСТАРСТВО ЦИВИЛНИХ ПОСЛОВА

1. **Правилник о начину одређивања јединственог матичног броја страним држављанима** („Службени гласник БиХ“ бр. 39/02 и 2/09)
2. **Правилник о путном листу за странце** („Службени гласник БиХ“ број 80/09)
3. **Правилник о путној исправи за лице без држављанства** („Службени гласник БиХ“ број 80/09)
4. **Правилник о путној исправи за избјеглице** („Службени гласник БиХ“ број 80/09)
5. **Правилник о цијени путних исправа** („Службени гласник БиХ“ број 80/09)
6. **Одлука о утврђивању годишње квоте радних дозвола за запошљавање странаца у Босни и Херцеговини за 2015. годину** („Службени гласник БиХ“ број 98/14)

МИНИСТАРСТВО ЗА ЉУДСКА ПРАВА И ИЗБЈЕГЛИЦЕ БиХ

Сектор за избјеглице, расељена лица, реадмисију и стамбену политику

1. Правилник о начину остваривања права на образовање лица којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број 83/08)
2. Правилник о начину остваривања здравственог осигурања и здравствене заштите лица којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број 54/10)
3. Правилник о начину остваривања права на рад лица којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број 83/08)
4. Правилник о начину остваривања права на социјалну заштиту лица којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ бр. 3/09 и 5/10)
5. Правилник о личном стању и упису у матичне књиге чињеница рођења, вјенчања и смрти лица којима је призната међународна заштита у Босни и Херцеговини („Службени гласник БиХ“ број 54/10)

ПРЕГЛЕД ОСТАЛИХ АКТА

1. Правилник о евиденцији држављана Босне и Херцеговине који се враћају по споразуму о реадмисији („Службени гласник БиХ“ број 63/11)
2. Одлука о именовању националног координатора Босне и Херцеговине за сарадњу и координацију с Регионалним центром “Регионална иницијатива за миграције, азил и избјеглице” („Службени гласник БиХ“ број 76/15)
3. Одлука о обавези достављања статистичких података о миграцијама и међународној заштити Министарству безбједности („Службени гласник БиХ“ број 83/09)
4. Одлука о измјени и допуни тарифе административних такси („Службени гласник БиХ“ бр. 3/08 и 42/08)
5. Одлука о формирању Координационог тијела за питања миграција у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ” бр. 10/13, 64/13 и 1/14)
6. Упутство о начину привременог збрињавања држављана Босне и Херцеговине по основу споразума о реадмисији („Службени гласник БиХ“ број 39/13)

В. Преглед подзаконских аката донесених на основу Закона о граничној контроли

МИНИСТАРСТВО БЕЗБЈЕДНОСТИ

Гранична полиција Босне и Херцеговине

1. **Правилник о условима и начину одређивања и доношења рјешења подручја граничних прелаза (“Службени гласник БиХ” број 92/09)**
2. **Одлука о условима и начину издавања одобрења члану посаде страног брода за кретање у мјесту задржавања брода (“Службени гласник БиХ” број 3/10)**
3. **Правилник о начину обављања граничних провјера и уносу података у путне исправе - донесен од директора Граничне полиције БиХ (“Службени гласник БиХ” број 103/14)**
4. **Правилник о издавању граничног одобрења (“Службени гласник БиХ” број 3/10)**
5. **Правилник о граничној контроли у међународном транзитном саобраћају (“Службени гласник БиХ” број 3/10)**
6. **Правилник о постављању и употреби техничких помагала те фотографисању, снимању и коришћењу видео надзора на граничним прелазима уз државну границу (“Службени гласник БиХ” број 5/10)**
7. **Правилник о обављању и трошковима граничних провјера на другом мјесту у случајевима посебних и оправданих разлога (“Службени гласник БиХ” број 5/10)**
8. **Правилник о поступку утврђивања и рјешавања граничног инцидента и других повреда државне границе (“Службени гласник БиХ” број 6/10)**
9. **Правилник о стандардима и условима изграђености и опремљености граничних прелаза (“Службени гласник БиХ” број 6/10)**
10. **Правилник о поступку одређивања привременог граничног прелаза (“Службени гласник БиХ” број 6/10)**
11. **Правилник о облику и садржају ознака и друге саобраћајне сигнализације којим се означава гранични прелаз и његово подручје, као и о начину постављања тих ознака и сигнализације (“Службени гласник БиХ” број 17/10)**
12. **Правилник о начину обављања контроле преноса оружја и муниције преко државне границе (“Службени гласник БиХ” број 32/10)**

Анекс 8.

Преглед конвенција, протокола и правне тековине Европске уније коришћене у изради Стратегије у области миграција и азила и Акционог плана 2016-2020.

А. Конвенције и протоколи

1. Конвенција о заштити људских права и основних слобода
2. Конвенција о статусу избјеглица из 1951. године и Протокол о статусу избјеглица из 1967. године
3. Конвенција о правима дјетета и Факултативни протокол уз Конвенцију о правима дјетета о продаји дјеце, дјечијој проституцији и дјечијој порнографији; Факултативни протокол уз Конвенцију о правима дјетета у погледу укључивања дјеце у оружане сукобе
4. Конвенција против мучења и других сурових, нехуманих или понижавајућих третмана или кажњавања и Факултативни протокол уз Конвенцију против мучења и других сурових, нехуманих или понижавајућих третмана или кажњавања
5. Европска конвенција о спречавању мучења, нехуманог или понижавајућег третмана или кажњавања
6. Конвенција о статусу лица без држављанства
7. Конвенција о заштити права свих радника – миграната и чланова њихових породица
8. Конвенција Савјета Европе о акцији против трговине људима
9. Протокол за спречавање, заустављање и кажњавање трговине људима, нарочито женама и дјецом којим се допуњује Конвенција Уједињених нација против транснационалног криминала
10. Конвенција УН о елиминисању расне и свих облика дискриминације

В. Правна тековина Европске уније

1. Директива Савјета 2001/51/ЕЗ од 28. јуна којом се допуњавају одредбе члана 26 Конвенције о примјени Шенгенског споразума од 14. јуна 1985. године
2. Директива 2008/115/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 16. децембра 2008. о заједничким стандардима и поступањима у државама чланицама у вези с враћањем лица трећих земаља чији је боравак незаконит
3. Директива Савјета 2001/55/ЕЗ о минималним стандардима за пружање привремене заштите у случају масовног прилива
4. Директива Савјета 2003/86/ЕЗ о праву на спајање с породицом

5. Директива 2013/33/ЕУ Европског парламента и Савјета о утврђивању стандарда за прихват подносиоца захтјева за међународну заштиту
6. Директива 2013/32/ЕУ Европског парламента и Савјета о заједничким поступцима за признавање и одузимање међународне заштите
7. Директива 2011/95/ЕУ Европског парламента и Савјета о стандардима за квалификацију држављана трећих земаља или лица без држављанства за остваривање међународне заштите, за јединствени статус избјеглица или лица које испуњавају услове за супсидијарну заштиту те садржај одобрене заштите
8. Директива 2004/81/ЕЗ Савјета од 29. априла 2004. о одобрењу боравка издатом држављанима трећих држава који су жртве трговине људима или им је пружена помоћ да илегално имигрирају, а сарађују с надлежним органима
9. Уредба Европског парламента и Савјета (ЕЗ) 562/2006 од 15. марта 2006. године којом се утврђује Кодекс Заједнице о правилима за кретање лица преко граница (Шенгенски кодекс о границама)
10. Директива 2003/109/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 25. новембра 2003. о статусу држављана трећих држава који имају стални боравак
11. Уредба (ЕЗ) бр. 810/2009 Европског парламента и Савјета од 13. јула 2009. о успостављању Законика Заједнице о визама (Законик о визама)
12. Директива Савјета 2003/86/ЕЗ од 22. септембра 2003. године о праву на спајање породице
13. Директива Савјета 2005/71/ЕЗ од 12. октобра 2005. о посебном поступку за улазак држављана трећих земаља у сврху научног истраживања
14. Директива Савјета 2002/90/ЕЗ од 28. новембра 2002. којом се дефинише помагање неовлашћеног уласка, транзита и боравка
15. Директива Савјета 2004/114/ЕЗ од 13. децембра 2004. о условима прихвата држављана трећих држава у сврхе студија, размјене ученика, неплаћеног образовања или добровољног рада
16. Директива Савјета 2001/40/ЕЗ од 28. маја 2001. о узајамном признавању одлука о изгону држављана трећих држава
17. Оквирна Одлука Савјета од 28. новембра 2002. о јачању кривичног оквира с циљем спречавања олакшавања неовлашћеног уласка, транзита и боравка
18. Директива Савјета 2003/110/ЕЗ од 25. новембра 2003. о помоћи у случајевима транзита у сврхе удаљавања ваздушним путем
19. Уредба Савјета (ЕЗ-а) бр. 377/2004 од 19. фебруара 2004. о успостављању мреже имиграционих службеника за везу

20. Уредба ЕУ број 603/2013 Европског парламента и Савјета од 26. јуна 2013. о успостављању система „Еуродац“ за поређење отисака прстију за дјелотворну примјену Уредбе (ЕУ) број 604/2013 о утврђивању критеријума и механизма за одређивање државе чланице одговорне за разматрање захтјева за међународну заштиту који је у једној од држава чланица поднио држављанин треће земље или лице без држављанства и о захтјевима да орган кривичног прогона држава чланица и Европола врши поређење с подацима из Еуродаца у сврху кривичног прогона те о измјени Уредбе (ЕУ) бр. 1077/2011 о оснивању Европске агенције за оперативно управљање обимним информационим системима у подручју слободе, безбједности и правде
21. Уредба Савјета (ЕК) број 380/2008 од 18. априла 2008. којом се допуњава Уредба (ЕК) број 1030/2002 о успостављању јединственог формата боравишних дозвола за држављане трећих земаља
22. Уредба Европског парламента и Савјета (ЕК) број 862/2007 од 11. јула 2007. о статистичким подацима у Заједници о миграцијама и међународној заштити и опозивање Регулative Савјета (ЕС) број 311/76 о компилацији статистичких података о страним радницима
23. Директива Савјета 2009/50/ЕЗ од 25. маја 2009. године о условима уласка и боравака држављана трећих држава у сврху запошљавања висококвалификоване радне снаге
24. Директива 2014/36/ЕУ Европског парламента и Савјета од 26. фебруара 2014. о условима за улазак и боравак држављана трећих земаља у сврху запошљавања у статусу сезонских радника
25. Директива 2014/66/ЕУ Европског парламента и Савјета од 15. маја 2014. о условима за улазак и боравак држављана трећих земаља у оквиру премјештаја унутар друштва

Подржано од:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

GOVERNMENT
OF LIECHTENSTEIN

Техничка подршка:

IOM • OIM